

กรมอนามัย
DEPARTMENT OF HEALTH

แผนปฏิบัติการ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ -๒๕๗๐)

ของกรมอนามัย

คำนำ

ตามพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกาศเมื่อวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๔๖ และพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกาศเมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๖๒ มาตรา ๑๖ ระบุให้ส่วนราชการจัดทำแผนปฏิบัติราชการ และแผนปฏิบัติราชการประจำปี ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายของคณะรัฐมนตรีที่แถลงต่อรัฐสภา และแผนอื่นที่เกี่ยวข้อง

กรมอนามัยจึงได้จัดทำแผนปฏิบัติราชการ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ของกรมอนามัย เพื่อเป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัดกรมอนามัยทั้งส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค ในการพัฒนาระบบส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของบริบททางสังคม และการเปลี่ยนแปลงปัจจัยภายในและภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อระบบสุขภาพทั้งในปัจจุบันและอนาคต เช่น การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของประชากรไทย การเปลี่ยนแปลงฐานเศรษฐกิจไปสู่ยุคดิจิทัลการเกิดของโรคอุบัติใหม่ และอุบัติซ้ำ การเสียชีวิตด้วยโรคไม่ติดต่อที่สามารถป้องกันได้ ปัญหาลพิษสิ่งแวดล้อม ภัยพิบัติธรรมชาติ เป็นต้น โดยมีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ และนโยบายของคณะรัฐมนตรีและแผนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยแผนปฏิบัติราชการฉบับนี้ ประกอบด้วย ๔ เรื่อง คือ ๑) การอภิบาลระบบส่งเสริมสุขภาพและอนามัย ๒) ส่งเสริมสุขภาพกลุ่มวัยและอนามัยสิ่งแวดล้อมสู่เมืองสุขภาพดี ๓) สร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพ และ ๔) ยกระดับองค์กรสู่ความเป็นเลิศและมีธรรมาภิบาล

ขอขอบคุณผู้บริหารและเจ้าหน้าที่กรมอนามัยที่มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติราชการ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ -๒๕๗๐) ของกรมอนามัย ฉบับนี้ ให้มีความสมบูรณ์ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนางานด้านสาธารณสุขให้กับหน่วยงานในสังกัดกรมอนามัย ต่อไป

กรมอนามัย
กรกฎาคม ๒๕๖๕

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
ส่วนที่ ๑ บทสรุปผู้บริหาร	๑
ส่วนที่ ๒ ความสอดคล้องกับแผน ๓ ระดับ ตามนโยบายของมติคณะรัฐมนตรี ๓ เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐	๓
ส่วนที่ ๓ ความสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) แห่งสหประชาชาติ	๓๗
ส่วนที่ ๔ นโยบายที่เกี่ยวข้อง	๔๐
ส่วนที่ ๕ สถานการณ์และปัจจัยที่มีผลต่อระบบสุขภาพ	๔๓
ส่วนที่ ๖ สาระสำคัญแผนปฏิบัติการ	๔๗
๖.๑ ภาพรวม	๔๗
๖.๒ แผนย่อยภายใต้แผนปฏิบัติการ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)	๔๗
๑) การอภิบาลระบบส่งเสริมสุขภาพและอนามัย	๔๗
๒) ส่งเสริมสุขภาพกลุ่มวัยและอนามัยสิ่งแวดล้อมสู่เมืองสุขภาพดี	๕๐
๓) สร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพ	๕๗
๔) ยกกระตือรือร้นสู่ความเป็นเลิศและมีธรรมาภิบาล	๕๙
ส่วนที่ ๗ แผนงาน โครงการ และงบประมาณภายใต้แผนปฏิบัติการกรมอนามัย	๖๓

แผนปฏิบัติการราชการระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ของกรมอนามัย

ส่วนที่ ๑ บทสรุปผู้บริหาร

ตามพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกาศเมื่อวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๔๖ และพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกาศเมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๖๒ มาตรา ๑๖ ระบุให้ส่วนราชการจัดทำแผนปฏิบัติการและแผนปฏิบัติการประจำปี ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายของคณะรัฐมนตรีที่แถลงต่อรัฐสภา และแผนอื่นที่เกี่ยวข้อง กรมอนามัยเป็นส่วนราชการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ที่มีภารกิจในการส่งเสริมให้ประชาชนมีสุขภาพดี โดยการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย พัฒนาและถ่ายทอดองค์ความรู้ และเทคโนโลยีด้านการส่งเสริมสุขภาพ และการจัดการปัจจัยเสี่ยงต่อสุขภาพ และการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพดี รวมทั้งการประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ เพื่อมุ่งเน้นให้ประชาชนมีความรู้และทักษะในการดูแลตนเอง ครอบครัว และชุมชน ตลอดจนสนับสนุนให้หน่วยงานส่วนภูมิภาค องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐและภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการส่งเสริมสุขภาพและจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม เพื่อส่งเสริมให้คนไทยมีสุขภาพดีถ้วนหน้า ภายใต้วิสัยทัศน์ คือ “สร้างสังคมรอบรู้ สุขภาพดีทุกช่วงวัย อนามัยสิ่งแวดล้อมได้มาตรฐาน” โดยมีพันธกิจ คือ “อภิบาลระบบส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมอย่างมีส่วนร่วม ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม”

กรมอนามัยจึงได้จัดทำแผนปฏิบัติการ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ของกรมอนามัย เพื่อเป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัดกรมอนามัยทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ในการพัฒนาระบบส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของบริบททางสังคม และการเปลี่ยนแปลงปัจจัยภายในและภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อระบบสุขภาพทั้งในปัจจุบันและอนาคต เช่น การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของประชากรไทย การเปลี่ยนแปลงฐานเศรษฐกิจไปสู่ยุคดิจิทัล การเกิดของโรคอุบัติใหม่และอุบัติซ้ำ การเสียชีวิตด้วยโรคไม่ติดต่อที่สามารถป้องกันได้ ปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อม ภัยพิบัติธรรมชาติ เป็นต้น โดยมีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ และนโยบายของคณะรัฐมนตรีและแผนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

แผนปฏิบัติการราชการระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ของกรมอนามัย มุ่งเน้นให้ประชาชนทุกกลุ่มวัยมีคุณภาพชีวิตที่ดี ภายใต้การจัดการสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพดี โดยมีความรอบรู้ทางสุขภาพ สามารถจัดการตนเอง ครอบครัวและชุมชนได้ รวมทั้งการจัดการให้เกิดพฤติกรรมสุขภาพ และสุขอนามัยที่พึงประสงค์ ทั้งในระดับส่วนบุคคลของประชาชนและการจัดการของสถานประกอบกิจการและกิจกรรม โดยแผนปฏิบัติการฯ ประกอบด้วย ๔ เรื่อง ดังนี้

๑) การอภิบาลระบบส่งเสริมสุขภาพและอนามัย เพื่อให้มีระบบการปกป้องคุ้มครองสิทธิทางสุขภาพที่มีประสิทธิภาพ และกรมอนามัยเป็นศูนย์กลางข้อมูลและสารสนเทศด้านการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม รวมทั้งให้ประชาสังคมและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นหุ้นส่วนในการขับเคลื่อนและรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ทางสุขภาพร่วมกัน

๒) ส่งเสริมสุขภาพกลุ่มวัยและอนามัยสิ่งแวดล้อมสู่เมืองสุขภาพดี เพื่อให้ประชาชนทุกช่วงวัยมีสุขภาพที่ดี เป็นกำลังคนที่มีสมรรถนะสูง อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพดี รวมทั้งให้ความสำคัญกับการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมในกลุ่ม/พื้นที่เฉพาะ เช่น พื้นที่เขตเมือง พื้นที่พิเศษ กลุ่มเปราะบาง/ชายขอบ/ แรงงานข้ามชาติมีสุขภาพและคุณภาพชีวิตที่ดี เป็นต้น

๓) สร้างความรู้ด้านสุขภาพ เพื่อให้ประชาชนทุกกลุ่มวัยมีความรอบรู้และทักษะในการพัฒนาสุขภาพตนเองตลอดช่วงชีวิต และสังคม ชุมชน องค์กร มีขีดความสามารถในการจัดระบบให้ประชาชนเกิดความรู้ด้านสุขภาพ โดยการยกระดับการสื่อสารความรู้ด้านสุขภาพที่ถูกต้องไปสู่ประชาชน ภายใต้การพัฒนาระบบตอบโต้ความเสี่ยงเพื่อสร้างความรู้ด้านสุขภาพด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล สำหรับเป็นเครื่องมือสร้างความเข้าใจและความตระหนักทั้งภาวะปกติและภาวะวิกฤติ

๔) ยกย่ององค์กรสู่ความเป็นเลิศและมีธรรมาภิบาล เพื่อให้กรมอนามัยเป็นองค์กรที่มีความเป็นเลิศในการให้บริการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมขั้นสูงของประเทศ เป็นองค์กรคุณภาพคู่คุณธรรม ด้วยการพัฒนาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ มีสมรรถนะสูงเทียบเท่ามาตรฐานสากลและมีความคล่องตัว มีระบบการบริหารจัดการที่ทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน ตลอดจนเป็นองค์กรที่มีธรรมาภิบาลภายใต้บุคลากรด้านส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมที่มีความเป็นมืออาชีพในทุกระดับ และมีสมดุลชีวิต

ส่วนที่ ๒ ความสอดคล้องกับแผน ๓ ระดับ ตามนโยบายของมติคณะรัฐมนตรี
เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ (แผนระดับที่ ๑)

๒.๒.๑ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

(๑) ประเด็น ๑๑ ศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต

๑) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

● **เป้าหมายที่ ๑ :** คนไทยทุกช่วงวัยมีคุณภาพเพิ่มขึ้น ได้รับการพัฒนาอย่างสมดุล ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญาและคุณธรรมจริยธรรม เป็นผู้ที่มีความรู้และทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ รักการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

● **การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ**

การส่งเสริมสุขภาพ ๔ กลุ่มวัย และสนับสนุนการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อส่งเสริมสุขภาพแต่ละกลุ่มวัย เพื่อให้ประชาชนทุกกลุ่มวัยมีสุขภาพที่ดี เริ่มตั้งแต่สตรีและเด็กปฐมวัย ส่งเสริมการเกิดอย่างมีคุณภาพ และเด็กพัฒนาการสมวัย ส่งเสริม ระบบสาธารณสุขที่เชื่อมต่อกับโรงเรียนหรือสถานศึกษา รวมทั้งส่งเสริม พัฒนาทักษะและสมรรถนะวัยทำงาน

๒) **แผนย่อยของแผนแม่บทฯ :** การพัฒนาเด็กตั้งแต่ช่วงการตั้งครรภ์จนถึงปฐมวัย

● **แนวทางการพัฒนา**

๑) จัดให้มีการเตรียมความพร้อมทั้งสุขภาพะ เจตคติ ความรู้ และทักษะให้แก่พ่อแม่ก่อนการตั้งครรภ์ พร้อมทั้งส่งเสริมอนามัยแม่และเด็กตั้งแต่เริ่มตั้งครรภ์ รวมทั้งกำหนดมาตรการสร้างความสมดุลระหว่างชีวิตและการทำงานให้พ่อแม่สามารถเลี้ยงดูบุตรได้ด้วยตนเอง ทั้งการจูงใจให้สถานประกอบการจัดให้มีการจ้างงานที่ยืดหยุ่น รณรงค์ให้ผู้ชายตระหนักและมีส่วนร่วมในการทำหน้าที่ในบ้านและดูแลบุตรมากขึ้น

๒) จัดให้มีการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีสุขภาพะที่ดีและสมวัย โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้โรงพยาบาลทุกระดับและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินงานตามมาตรฐานงานอนามัยแม่และเด็กสู่มาตรฐานโรงพยาบาลและบริการสุขภาพ ตลอดจนส่งเสริมและสนับสนุน การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่และสารอาหารที่จำเป็นต่อสมองเด็ก

๓) จัดให้มีการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีพัฒนาการ สมรรถนะ และคุณลักษณะที่ดีที่สมวัยทุกด้าน โดยการพัฒนาหลักสูตรการสอนและปรับปรุงสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่เน้นการพัฒนาทักษะสำคัญด้านต่าง ๆ อาทิ ทักษะทางสมอง ทักษะด้านความคิดความจำ ทักษะการควบคุมอารมณ์ ทักษะการวางแผนและการจัดระบบ ทักษะการรู้จักประเมินตนเอง ควบคู่กับการยกระดับบุคลากรในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีความพร้อมทั้งทักษะ ความรู้ จริยธรรม และความเป็นมืออาชีพ ตลอดจน ผลักดันให้มีกฎหมายการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้ครอบคลุมทั้งการพัฒนาทักษะ การเรียนรู้เน้นการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ระบบการศึกษา การพัฒนาสุขภาพอนามัยให้มีพัฒนาการที่สมวัยและการเตรียมทักษะการอยู่ในสังคมให้มีพัฒนาการอย่างรอบด้าน

● **เป้าหมายของแผนย่อย**

เด็กเกิดอย่างมีคุณภาพ มีพัฒนาการสมวัย สามารถเข้าถึงบริการที่มีคุณภาพมากขึ้น

- **การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ**

ขับเคลื่อนการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพมารดาและเด็กปฐมวัย ให้เข้าถึงบริการที่มีคุณภาพ พัฒนามาตรฐานงานอนามัยแม่และเด็ก เสริมสุขภาพแม่และเด็กด้วยภูมิปัญญาไทย ในระดับพื้นที่ จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ชุมชนในการดูแลสุขภาพตนเองขณะตั้งครรภ์ หลังคลอด และการเลี้ยงดูเด็ก ตามวิถีชีวิตไทย ส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ส่งเสริมโภชนาการหญิงตั้งครรภ์ หญิงให้นมบุตร และอาหารตามวัย เพื่าระวังการเจริญเติบโตของเด็กปฐมวัย รวมทั้งสร้างมาตรการ กลไก ระดับประเทศที่ขับเคลื่อน แบบบูรณาการเพื่อการส่งเสริมสุขภาพแม่และเด็กและคุ้มครองให้เป็นไปตามกฎหมาย เพื่อให้เด็กเกิด อย่างมีคุณภาพและมีพัฒนาการสมวัย โดยมีเป้าหมายสำคัญให้เด็กปฐมวัย (๐ – ๕ ปี) มีพัฒนาการสมวัยและ สูงดีสมส่วน สอดคล้องกับเป้าหมายของแผนแม่บทย่อยฯ และสามารถตอบสนองผลลัพธ์ของตัวชี้วัดแผนแม่บท ย่อยฯ

๓) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ : การพัฒนาช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น

- **แนวทางการพัฒนา**

๕) ส่งเสริมและสนับสนุนระบบบริการสุขภาพและอนามัย ที่เชื่อมต่อกันระหว่างระบบสาธารณสุขกับโรงเรียนหรือสถานศึกษา เพื่อเสริมสร้างศักยภาพด้านความฉลาด ทางเชาว์ปัญญา และความฉลาดทางอารมณ์ ตลอดจนภูมิคุ้มกันด้านต่าง ๆ ในการดำเนินชีวิตของกลุ่มวัยเรียน/ วัยรุ่น

- **เป้าหมายของแผนย่อย :** เด็กเกิดอย่างมีคุณภาพ มีพัฒนาการสมวัย สามารถเข้าถึงบริการที่มีคุณภาพมากขึ้น

- **เป้าหมายของแผนย่อย**

วัยเรียน/วัยรุ่น มีความรู้และทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ ครอบคลุม รู้จักคิด วิเคราะห์ รักการเรียนรู้ มีสำนึกพลเมือง มีความกล้าหาญทางจริยธรรม มีความสามารถในการแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพตลอดชีวิตดีขึ้น

- **การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ**

กรมอนามัยขับเคลื่อนการส่งเสริมสุขภาพกลุ่มวัยเรียนและวัยรุ่น โดยกำหนดเป้าประสงค์ กลยุทธ์ในการพัฒนามาตรฐานคุณภาพโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพสู่ระดับสากล สร้างและ พัฒนาโรงเรียนต้นแบบสถานศึกษาให้โดดเด่นด้านสุขภาพภายใต้ความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายและขยายผล สู่ชุมชน ส่งเสริมสุขภาพเด็กวัยเรียนและวัยรุ่นทั้งในสถานศึกษา กลุ่มเปราะบางในถิ่นทุรกันดารและพื้นที่ ชายขอบ รวมทั้งสร้างนวัตกรรมการส่งเสริมสุขภาพเด็กวัยเรียน วัยรุ่นเพื่อลดปัญหาสุขภาพที่เกิดจากการ ตั้งครรภ์ไม่พร้อม ภาวะเนือยนิ่ง ภาวะทุพโภชนาการ เพื่อลดปัญหาด้านสติปัญญา อารมณ์ และความรู้ รับผิดชอบชีวิต เพื่อให้เด็กวัยเรียนวัยรุ่นมีทักษะในการดูแลสุขภาพด้วยตนเอง มีทักษะชีวิตและปรับตัว ต่อการดำรงชีวิตให้รอบรู้เท่าทันในศตวรรษที่ ๒๑ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการผลักดันให้บรรลุเป้าหมายของ แผนแม่บทย่อยฯ

๔) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ : ๔. การพัฒนาและยกระดับศักยภาพวัยแรงงาน

- **แนวทางการพัฒนา**

๑) ยกระดับศักยภาพ ทักษะและสมรรถนะของคนในช่วงวัยทำงาน ให้มีคุณภาพมาตรฐานสอดคล้องกับความสามารถเฉพาะบุคคลและความต้องการของตลาดงาน รวมทั้ง เทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อสร้างความเข้มแข็งเศรษฐกิจและผลิตภาพเพิ่มขึ้นให้กับประเทศ

- เป้าหมายของแผนย่อย

แรงงานมีศักยภาพในการเพิ่มผลผลิต มีทักษะอาชีพสูง ตระหนักในความสำคัญที่จะพัฒนาตนเองให้เต็มศักยภาพ สามารถปรับตัวและเรียนรู้สิ่งใหม่ตามพลวัตของโครงสร้างอาชีพและความต้องการของตลาดแรงงานเพิ่มขึ้น

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

ผลักดันและขับเคลื่อนนโยบาย มาตรการสร้างเสริมสุขภาพและอนามัย เพื่อให้มีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ของวัยทำงานและเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่วัยผู้สูงอายุ พร้อมจัดให้มีสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพของประชาชนวัยทำงานที่เหมาะสมและเพียงพอ ทั้งในชุมชน สถานที่ทำงาน รวมทั้งสร้างการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทุกระดับโดยบูรณาการให้เกิดความร่วมมือระหว่างกระทรวงและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างเสริมสุขภาพและอนามัย และพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ และเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่ผู้สูงอายุ

๕) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ : แผนย่อยการส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ

- แนวทางการพัฒนา

๓) ส่งเสริมสนับสนุนระบบการส่งเสริมสุขภาพดูแลผู้สูงอายุ พร้อมทั้งจัดสภาพแวดล้อมให้ เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ อาทิ สิ่งอำนวยความสะดวกในการใช้ชีวิตประจำวันที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ เมืองที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุทั้งระบบขนส่งสาธารณะ อาคารสถานที่ พื้นที่สาธารณะ และที่อยู่อาศัยให้เอื้อต่อการใช้ชีวิตของผู้สูงอายุและทุกกลุ่มในสังคม

- เป้าหมายของแผนย่อย

ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคงในชีวิต มีทักษะการดำรงชีวิต เรียนรู้ พัฒนาตลอดชีวิต มีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคม สร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สังคมเพิ่มขึ้น

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

ขับเคลื่อนการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ โดยกำหนดเป้าประสงค์ กลยุทธ์ในการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ สนับสนุนการจัดระบบการส่งเสริมสุขภาพดูแลผู้สูงอายุในชุมชน สนับสนุน การใช้เทคโนโลยีนวัตกรรม เพื่อสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพ ทักษะในการเฝ้าระวัง และดูแลสุขภาพตนเองของประชาชน ครอบครัว ชุมชน โดยให้ชุมชนเป็นฐานในการสร้างสุขภาพที่ดี และสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพของผู้สูงอายุในชุมชน ส่งผลให้ผู้สูงอายุมีสุขภาพดี มีสมรรถนะทางร่างกาย และสมองที่แข็งแรงสามารถพึ่งตนเองได้และทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๖) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ : แผนย่อยการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพมนุษย์

- แนวทางการพัฒนา

๑) สร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทย สร้างครอบครัวที่เหมาะสมกับโลกในศตวรรษที่ ๒๑ โดยส่งเสริมความรู้ในการวางแผนชีวิตที่เหมาะสมกับค่านิยมของคนรุ่นใหม่ และการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมบนฐานความรู้ทางวิชาการตั้งแต่ช่วงตั้งครรภ์และถึงช่วงอายุต่าง ๆ พัฒนาทักษะชีวิตและการเรียนรู้ การทำงานและการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพของประชากรแต่ละช่วงวัย รวมถึงการให้ทุกภาคส่วนในสังคมเข้ามามีส่วนร่วม พร้อมทั้งการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการสร้างครอบครัวอบอุ่นเข้มแข็ง โดยเน้นการส่งเสริมการเกื้อกูลกันของคนทุกวัยในครอบครัวในการดูแลสุขภาพในครอบครัว การส่งเสริมนโยบายการสร้างสมดุลระหว่างชีวิตและการทำงาน การส่งเสริมสนับสนุนภาคเอกชน สถานประกอบการจัดบริการที่ส่งเสริมและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และสนับสนุนครอบครัวในการเลี้ยงดูบุตร

และการดูแลผู้สูงอายุ การสนับสนุนควบคู่กับการปฏิรูปสื่อให้มีบทบาทในเชิงสร้างสรรค์ในการให้ความรู้ต่อการพัฒนาและเสริมสร้าง ความเข้มแข็งครอบครัว โดยที่จะต้องมีการจัดการที่อยู่อาศัยสำหรับครอบครัวที่เอื้อต่อการดำรงชีวิต ครอบครัว ส่งเสริมพัฒนาการเด็ก และมีความปลอดภัย มีระบบสนับสนุนในการดูแลเด็กและครอบครัวใน ชุมชนที่มีคุณภาพมาตรฐาน รวมทั้งมีระบบสนับสนุนในการทำงาน ที่เอื้อต่อครอบครัวที่ทุกภาคส่วนการพัฒนา สนับสนุนการจัดสวัสดิการและการส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีในการทำงานที่สมดุลระหว่างชีวิตการทำงานและชีวิตครอบครัว

● **เป้าหมายของแผนย่อย** : ครอบครัวไทยมีความ เข้มแข็ง และมีจิตสำนึกความเป็นไทย ดำรงชีวิตแบบพอเพียงมากขึ้น

● **การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ**

กรมอนามัยมีบทบาทในการสร้างแนวทางการส่งเสริมคุณภาพชีวิตวัยทำงานระดับชาติแบบบูรณาการในพื้นที่เป้าหมาย ส่งเสริมให้มีระบบการจัดการสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพและการดำรงชีวิตครอบครัว และพัฒนาศักยภาพครอบครัวและภาคีเครือข่ายในการจัดการสุขภาพของครอบครัวได้อย่างเหมาะสมส่งผลให้ครอบครัวมีทักษะในการจัดการสุขภาพตนเองที่ดี พร้อมทั้งพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการส่งเสริม สุขภาพ วัยทำงาน ให้ สอดคล้อง กับการ พัฒนา ประเทศ และ สร้าง และ พัฒนา องค์ความรู้ ชุมความรู้ ด้านสุขภาวะที่ถูกต้องและเชื่อถือได้ผ่าน Digital Health Platform Working Age Group

(๒) ประเด็น ๑๓ การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี

๑) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

● **เป้าหมายที่ ๑** : คนไทยมีสุขภาวะที่ดีขึ้นและมีความเป็นอยู่ดีเพิ่มขึ้น

● **การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ**

- การสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพ เพื่อยกระดับการสื่อสารความรู้ด้านสุขภาพที่ถูกต้องไปสู่ประชาชน ภายใต้การพัฒนาระบบตอบโต้ความเสี่ยงเพื่อสร้างความรู้ด้านสุขภาพด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล

๒) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ : ๑. การสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาวะและการป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาวะ

● **แนวทางการพัฒนา**

๑) สร้างเสริมความรู้เพื่อเพิ่มศักยภาพในการจัดการสุขภาวะของคนทุกกลุ่มวัย อาทิ ผ่านการพัฒนาสื่อเพื่อส่งเสริมและเผยแพร่องค์ความรู้ด้านสุขภาพและสุขภาวะที่ถูกต้องให้ประชาชนสามารถเข้าถึงโดยสะดวก และนำไปใช้ในการจัดการสุขภาพได้อย่างเหมาะสม

๒) พัฒนาภาคีเครือข่ายประชาชน ชุมชน ท้องถิ่น ให้มีความรู้เกี่ยวกับการเจ็บป่วยและตายจากโรคที่ป้องกันได้ มีศักยภาพในการป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาวะ ได้ด้วยตัวเอง นำไปสู่การพึ่งตัวเอง และมีการกระจายอำนาจการวางแผนการตัดสินใจ เพื่อให้ดำเนินการด้านสุขภาพต่าง ๆ ตอบสนองต่อความจำเป็นในพื้นที่อย่างแท้จริง รวมทั้งพัฒนาระบบเฝ้าระวังป้องกันและควบคุมทุกระดับ

๓) การพัฒนาระบบเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม และกลไกการสื่อสารประชาสัมพันธ์แบบบูรณาการทุกระดับ เพื่อลดภัยคุกคามที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาสุขภาวะคนไทย

- **เป้าหมายของแผนย่อย**

ประชาชนมีความรอบรู้ด้านสุขภาวะสามารถดูแลสุขภาพ มีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ และสามารถป้องกันและลดโรคที่สามารถป้องกันได้ เกิดเป็นสังคมเข้มแข็ง

- **การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ**

ขับเคลื่อนการสร้างความรู้ด้านสุขภาพ พัฒนานโยบาย และมาตรการป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาพ และส่งเสริมสุขภาพและอนามัยของประชาชนให้ประชาชนไทยมีความรอบรู้ด้านสุขภาพเพิ่มขึ้น เพื่อให้ประชาชนสามารถจัดการสุขภาพของตนเองได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม รวมทั้งสร้างชุดความรู้เพื่อการส่งเสริมสุขภาพในประชากรกลุ่มเปราะบางและขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติอย่างครบวงจรและสร้างความเปลี่ยนแปลงด้านสุขภาพในกลุ่มเปราะบาง นอกจากนี้ยังได้กำหนดตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับแผนแม่บทย่อยฯ (อัตราความรู้ด้านสุขภาพของประชากร) คือ ร้อยละของประชาชนที่มีความรอบรู้ด้านสุขภาพ ซึ่งสามารถตอบสนองผลลัพธ์ของตัวชี้วัดแผนแม่บทย่อยฯ ได้

๓) **แผนย่อยของแผนแม่บทฯ** : แผนย่อยการใช้ชุมชนเป็นฐานในการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพที่ดี

- **แนวทางการพัฒนา**

๒) ส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดมาตรการของภาครัฐที่สนับสนุนสินค้าที่เป็นมิตรต่อสุขภาพ ประชาชน อาทิ ผลิตสินค้าชุมชนเพื่อสุขภาพ มาตรการลดหย่อนภาษีกับผู้ประกอบการและสนับสนุนการ พัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ช่วยในการเสริมการมีสุขภาพ

๓) สร้างการมีส่วนร่วมเฝ้าระวัง ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสุขภาพและการพัฒนาคุณภาพ บริการอนามัยแบบบูรณาการร่วมกับชุมชน รวมทั้งพัฒนาการวิเคราะห์ความเสี่ยง การประเมินความต้องการ ด้านสุขภาพ เพื่อกำหนดนโยบายและขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่ คุกคามสุขภาพ ในระดับชุมชน ตำบล อำเภอ และระดับจังหวัด โดยพัฒนาแนวทางและศักยภาพบุคลากร สาธารณสุขและหน่วยงานระดับท้องถิ่นและชุมชน ในเรื่องอาชีวอนามัยสิ่งแวดล้อม

- **เป้าหมายของแผนย่อย**

จำนวนชุมชนสุขภาพดี เพิ่มขึ้น

- **การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ**

ส่งเสริมสุขภาพและจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม ทุกระดับ เน้นให้เกิดชุมชนเข้มแข็งในการส่งเสริมสุขภาพและจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม โดยการสร้างการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสุขภาพและปัจจัยเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ วิเคราะห์ความเสี่ยง การประเมินความต้องการ เพื่อกำหนดนโยบายและขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาพ โดยสร้างการมีส่วนร่วม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของชุมชน รวมถึงการสร้างความรู้ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมสำหรับประชาชน ผ่านใช้กลไก อสม. สาขาการจัดการสุขภาพชุมชนและอนามัยสิ่งแวดล้อม

๔) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ : แผนย่อยการพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัยสนับสนุนการสร้างสุขภาพที่ดี

- **แนวทางการพัฒนา**

๓) นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้เพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพกับระบบบริการสุขภาพ และระบบสุขภาพทางไกล เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาขาดแคลนบุคลากรทางการแพทย์ที่มีความเชี่ยวชาญ

- **เป้าหมายของแผนย่อย**

มีระบบสาธารณสุขที่ได้มาตรฐานที่ประชากรทุกระดับเข้าถึงได้ดีขึ้น

- **การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ**

พัฒนาระบบบริการส่งเสริมสุขภาพที่ทันสมัย สนับสนุนการสร้างสุขภาพที่ดี โดยนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ในการสร้างความเลิศทางด้านบริการทางการแพทย์และสุขภาพแบบครบวงจรและทันสมัย แม่นยำ จำเพาะกับบุคคล (personalize) ด้วยการผสมผสานเทคโนโลยีที่ทันสมัยและหลากหลายสาขา ในการการคาดการณ์ ค้นหาศักยภาพหรือความเสี่ยง (prediction) รวมถึงวิเคราะห์และออกแบบการใช้ชีวิตที่เหมาะสมกับแต่ละบุคคลในตลอดช่วงชีวิต (timeline) และทุกจังหวะที่เป็นโอกาสและความเสี่ยง (timing) ที่ต่างกัน เช่น ด้านการแพทย์และสาธารณสุขแบบจำเพาะ และแม่นยำ (precision medicine and public Health) การแพทย์จีโนมิกส์ (genomic medicine) เทคโนโลยีชีวภาพทางการแพทย์ (biomedicine) ชีวกลศาสตร์และหุ่นยนต์ทางการแพทย์ (biomechanics and medical robotic) ดิจิทัลเทคโนโลยี และปัญญาประดิษฐ์ (AI) ฯลฯ มีความจำเป็นในกลุ่มประชากรที่ต้องการมากกว่าใช้บริการทางการแพทย์และสาธารณสุขระดับพื้นฐานและสอดคล้องกับความต้องการ ประชาชนทุกระดับสามารถเข้าถึงได้ง่าย และเพิ่มขีดความสามารถในการจัดระบบบริการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคที่ตอบสนองความต้องการและแก้ไขปัญหาสุขภาพของประเทศ

๕) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ : แผนย่อยการพัฒนาและสร้างระบบรับมือและปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

- **แนวทางการพัฒนา**

๑) เผยแพร่ความรู้สุขภาพและสร้างความตระหนักของประชาชน เรื่องโรคอุบัติใหม่และโรค อุบัติซ้ำที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ โดยพัฒนาโครงสร้างระบบสาธารณสุข เครือข่ายเตือนภัยและเฝ้าระวังโรคและภัยสุขภาพให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพในการรองรับการปรับตัวจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๒) พัฒนาและยกระดับระบบรับมือปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ โดยพัฒนาระบบสาธารณสุขสิ่งแวดล้อมและเวชศาสตร์ป้องกัน ทั้งระบบติดตาม ตรวจสอบและเฝ้าระวังโรคอุบัติใหม่และอุบัติซ้ำตลอดจน การให้วัคซีนแก่ประชากรกลุ่มเสี่ยง และการพัฒนา ระบบการจัดการภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขอย่างครบวงจรและบูรณาการ

๓) สร้างองค์ความรู้ด้านการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค ในประชากรทุกกลุ่ม โดยพัฒนาและสร้างระบบรับมือปรับตัวต่อสุขภาพที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยพัฒนาโครงสร้างระบบสาธารณสุข เครือข่ายเตือนภัยและเฝ้าระวังโรคและภัยสุขภาพให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพในการรองรับการปรับตัวจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และพัฒนาระบบสาธารณสุข สิ่งแวดล้อมและเวชศาสตร์ป้องกันทั้งระบบ และเพิ่มขีดความสามารถในการติดตาม วิเคราะห์ และประเมิน การคาดการณ์แนวโน้มและโอกาสเกิดปัญหาโรคและภัยจากสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ รวมทั้งพัฒนาระบบควบคุมและป้องกัน การเกิดโรคอุบัติใหม่และอุบัติซ้ำ

- เป้าหมายของแผนย่อย

ประชาชนมีความรอบรู้สุขภาพ เรื่องโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำ ที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศมากขึ้น

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

กรมอนามัยได้ขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านผลกระทบต่อสุขภาพ จากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และเป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการปรับตัว ต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ด้านสาธารณสุข ระยะที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๗๓ เพื่อเป็นกรอบ แนวทางการขับเคลื่อนร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและลดผลกระทบต่อสุขภาพ จากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

(๓) ประเด็น ๒ การต่างประเทศ

๑) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- เป้าหมาย : การต่างประเทศไทยมีเอกภาพ ทำให้ประเทศไทย มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน มีมาตรฐานสากล และมีเกียรติภูมิในประชาคมโลก

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

สร้างความร่วมมือ ให้การสนับสนุนด้านการส่งเสริมสุขภาพและ อนามัยสิ่งแวดล้อมทั้งในระดับอาเซียนและระดับโลก พร้อมทั้งปฏิบัติตามมาตรฐานสากลด้านสาธารณสุข

๒) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ : แผนย่อยการพัฒนาที่สอดคล้องกับ มาตรฐานสากลและพันธกรณีระหว่างประเทศ

- แนวทางการพัฒนา

๑) เสริมสร้างความร่วมมือกับต่างประเทศเพื่อเรียนรู้และ แลกเปลี่ยนองค์ความรู้และแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ ตามกฎระเบียบ พันธกรณีระหว่างประเทศและมาตรฐานสากล

๒) ผลักดันให้มีการจัดทำ ปรับปรุง และบังคับใช้กฎหมายและ กฎระเบียบภายในประเทศให้สอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศของไทยและมีความเป็นมาตรฐานสากล และจัดทำความตกลงกับต่างประเทศให้รองรับพัฒนาการใหม่ ๆ ในเรื่องที่เป็นผลประโยชน์ของชาติ และ มุ่งอนุรักษ์พันธกรณีระหว่างประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานหรือกฎเกณฑ์ สากลที่สำคัญหรือที่ส่งผลกระทบต่อประเทศไทย

- เป้าหมายของแผนย่อย

ประเทศไทยมีการพัฒนาที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากลในทุกมิติ และสามารถมีบทบาทเชิงรุกในการร่วมกำหนด มาตรฐานสากลเพิ่มขึ้น

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

ส่งเสริมความร่วมมือด้านวิชาการระหว่างประเทศทั้งในระดับ อาเซียนและระดับโลก เสนอประเด็นที่สำคัญในเวทีในระดับต่าง ๆ พร้อมทั้งสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ กรมอนามัยดำเนินงานด้านส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมในระดับสากลมากขึ้น

(๔) ประเด็น ๕ การท่องเที่ยว

๑) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

● **เป้าหมายที่ ๓ :** ความสามารถทางการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยดีขึ้น

● **การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ**

พัฒนาระบบการจัดการสุขาภิบาลอาหารในพื้นที่ท่องเที่ยว ด้วยการพัฒนาต้นแบบมาตรฐานการจัดการด้านสุขาภิบาลในสถานประกอบการประเภทสถานที่จำหน่ายอาหารในพื้นที่ท่องเที่ยว

๒) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ : การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม

● **แนวทางการพัฒนา**

๑) พัฒนาปัจจัยแวดล้อมให้เอื้อต่อการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ เพื่อนำมาพัฒนาต่อยอดสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยว ได้แก่ การส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และการออกแบบ การสร้างนวัตกรรม การส่งเสริมการลงทุน การสร้างเครือข่ายวิสาหกิจการท่องเที่ยว การสื่อสาร และการคมนาคมการพัฒนาระบบฐานข้อมูล การส่งเสริมการตลาด และการสร้างเรื่องราวเพื่อบอกเล่านักท่องเที่ยว เป็นต้น

● **เป้าหมายของแผนย่อย**

เมืองและชุมชนที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมเพิ่มขึ้น

● **การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ**

พัฒนาสถานประกอบการอาหารให้ได้มาตรฐาน ได้แก่ ตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร สถานที่สะสมอาหาร และการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของชุมชนในการส่งเสริมเรื่องการท่องเที่ยว และเพื่อให้ดำเนินการตามมาตรฐานที่กำหนด โดยดำเนินการพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน เพื่อทำหน้าที่ในการควบคุม กำกับ จัดเวทีแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ร่วมกับภาคีเครือข่ายอย่างมีส่วนร่วม ตลอดจนสร้างความรอบรู้ให้กับผู้ประกอบการ ผู้สัมผัสอาหาร เพื่อให้เกิดเป็นเครือข่ายในการพัฒนา และเฝ้าระวังสถานประกอบการในพื้นที่ รวมถึงผู้บริโภค ซึ่งเป็นองค์ประกอบหนึ่งในการตอบสนองสัมฤทธิ์ในด้านการท่องเที่ยวให้มีบทบาทในการท่องเที่ยวและการใช้จ่ายและมีส่วนร่วมของภาคีการพัฒนา

๓) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ : แผนย่อยการท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ

● **แนวทางการพัฒนา**

๒) สนับสนุนมาตรการเพื่อสร้างแรงจูงใจและอำนวยความสะดวกในการดำเนินกิจกรรม การท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ รวมทั้งสร้างความพร้อมของธุรกิจที่เกี่ยวข้องตลอดห่วงโซ่คุณค่า และระบบนิเวศของการเดินทางท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ เช่น โรงแรม ที่พัก ร้านอาหาร การจัดเลี้ยง ของที่ระลึก บริการโลจิสติกส์ สถานบันเทิง ธุรกิจนำเที่ยว ธุรกิจการจัดงาน เป็นต้น และส่งเสริมให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม วิสาหกิจเริ่มต้น และชุมชนท้องถิ่น ในการนำเสนอสินค้าและบริการเพื่อรองรับการเดินทางท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ รวมถึงการสร้างความเข้มแข็งให้กับผู้ประกอบการและบุคลากรในอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง

● **เป้าหมายของแผนย่อย :**

รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงธุรกิจเพิ่มขึ้น

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

ดำเนินการควบคุม กำกับ ดูแล สถานประกอบการกิจการอาหาร ได้แก่ ตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร สถานที่เสิร์ฟอาหาร และการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ ภายใต้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยพัฒนามาตรฐานด้านสุขาภิบาลและความปลอดภัยอาหาร ที่เกี่ยวข้องกับสถานประกอบการ ในการพัฒนาและยกระดับสถานประกอบการ ตั้งแต่ระดับเจ้าหน้าที่ที่จะต้องมีการพัฒนาให้เป็น Food Sanitation Inspector และการพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพให้กับผู้ประกอบการและผู้สัมผัสอาหาร มีความรู้และยกระดับในความเป็นวิชาชีพสัมผัสอาหาร เพื่อให้มีองค์ความรู้ด้านสุขาภิบาล สุขาภิบาลที่ดีในการปฏิบัติงานและสามารถปรุงประกอบอาหารให้สะอาดปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวและผู้บริโภคที่สามารถเป็น Food Spy ในการพิทักษ์สิทธิของตนเองในความปลอดภัยอาหารซึ่งเป็นองค์ประกอบหนึ่งในการตอบสนองผลสัมฤทธิ์ของเรื่องสินค้าและบริการที่มีศักยภาพ มาตรฐานและความเป็นมืออาชีพของบุคลากรและผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง

๓) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ : แผนย่อยการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย

- แนวทางการพัฒนา

๑) ยกระดับคุณภาพการให้บริการการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ให้ได้มาตรฐานระดับสากลทั้งคุณภาพของสถานประกอบการและคุณภาพของผู้ให้บริการที่มีทักษะและความเชี่ยวชาญ ให้ความสำคัญเรื่องความสะอาดและความปลอดภัยในสถานประกอบการ ซึ่งครอบคลุมการให้บริการในธุรกิจสปาและบริการเสริมความงาม นวดแผนไทย โยคะ การดูแลผู้สูงอายุ สถานพักผ่อนเพื่อการฟื้นฟูสุขภาพและการผ่อนคลาย

- เป้าหมายของแผนย่อย :

๑. รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงามและแพทย์แผนไทย
๒. อันดับรายได้การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของประเทศ

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

พัฒนาต้นแบบมาตรฐานการจัดการด้านสุขาภิบาลและอนามัยสิ่งแวดล้อมในสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการบริการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ให้ผู้รับบริการได้รับความปลอดภัยด้านสุขภาพ และสร้างความมั่นใจให้ผู้รับบริการ ซึ่งเป็นองค์ประกอบหนึ่งของผลสัมฤทธิ์ตามตัวชี้วัดของแผนแม่บทฯ ย่อย และยังส่งผลต่อการจัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขัน Travel & Tourism Competitiveness Index (TTCI) ซึ่งประเด็นสุขภาพและอนามัย (Health and Hygiene) เป็นองค์ประกอบหนึ่งจากปัจจัยสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยในการพิจารณาจัดอันดับด้วย

๔) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ : แผนย่อยการท่องเที่ยวเชื่อมโยงภูมิภาค

- แนวทางการพัฒนา

๓) ส่งเสริมการตลาดการท่องเที่ยวระหว่างประเทศร่วมกัน ให้สอดคล้องกับทิศทางและแนวโน้มของตลาดยุคใหม่โดยใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีให้สอดคล้องกับพฤติกรรมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ โดยการประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้ และสร้างแรงจูงใจแก่นักท่องเที่ยว บนฐานอัตลักษณ์ร่วมกันของอนุภูมิภาคและภูมิภาค เพื่อให้ประเทศไทยและประเทศสมาชิกอาเซียนเป็นที่รู้จักและเป็นจุดหมายปลายทางร่วมของนักท่องเที่ยวทั่วโลก

อาเซียน

- เป้าหมายของแผนย่อย :

ประเทศไทยเป็นจุดเชื่อมต่อ การเดินทางของนักท่องเที่ยวในภูมิภาค

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

เน้นการสื่อสารและสร้างการตระหนักรู้ให้กับนักท่องเที่ยวอาเซียน ที่เข้ามาในประเทศไทย ได้ทราบถึงมาตรฐานด้านสุขาภิบาลอาหารในสถานประกอบการอาหาร เช่น สถานที่จำหน่ายอาหาร ที่ได้มาตรฐาน Clean Food Good Taste อาหารริมบาทวิถี ที่ได้มาตรฐาน Street Food Good Health ตลาด ที่ได้มาตรฐาน Healthy Market เป็นต้น โดยเป็นเอกลักษณ์และมาตรฐานที่ช่วยการันตีสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการ ซึ่งเป็นองค์ประกอบหนึ่งในการตอบสนองผลสัมฤทธิ์ด้านการสื่อสารและสร้างการตระหนักรู้

๕) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ : แผนย่อยการพัฒนาระบบนิเวศการท่องเที่ยว

- แนวทางการพัฒนา

๑) ยกกระดับมาตรฐานความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว และป้องกันผลกระทบที่อาจเกิดจากกิจกรรมการท่องเที่ยวทุกมิติ รวมถึงคุณภาพมาตรฐานของสินค้าบริการ และสิ่งแวดล้อมที่อาจส่งผลกระทบต่อ สุขภาพของนักท่องเที่ยว โดยอาศัยเครือข่ายความร่วมมือจากทุกภาคที่เกี่ยวข้องและอาสาสมัครด้านการท่องเที่ยวทั่วประเทศ

- เป้าหมายของแผนย่อย

นักท่องเที่ยวมีความ ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

พัฒนาต้นแบบมาตรฐานการจัดการด้านสุขาภิบาลในสถานประกอบการประเภทสถานที่จำหน่ายอาหาร ในพื้นที่ท่องเที่ยว ให้นักท่องเที่ยวได้รับความปลอดภัยด้านสุขภาพ และสร้างความมั่นใจสำหรับนักท่องเที่ยวในการใช้บริการสถานประกอบการ ซึ่งเป็นองค์ประกอบหนึ่งของผลสัมฤทธิ์ตามตัวชี้วัดของแผนแม่บทฯ ย่อย และยังส่งผลต่อการจัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขัน Travel & Tourism Competitiveness Index (TTCI) ซึ่งประเด็นสุขภาพและอนามัย (Health and Hygiene) เป็นองค์ประกอบหนึ่งจากปัจจัยสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยในการพิจารณาจัดอันดับด้วย

(๕) ประเด็น ๖ พื้นที่และเมืองนำอยู่อัจฉริยะ

๑) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- เป้าหมายที่ ๒ : ประเทศไทยมีพื้นที่ที่มีแผนผังภูมินิเวศเพื่อเป็นกรอบในการพัฒนาเมืองนำอยู่ ชนบทมั่นคง เกษตรยั่งยืน และอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ รวมทั้งผังพื้นที่อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ แหล่งโบราณคดี

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

กรมอนามัยมีบทบาทหลักในการส่งเสริมการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมเพื่อประชาชนสุขภาพดี โดยสนับสนุนให้มีการขับเคลื่อนงานอนามัยสิ่งแวดล้อมทุกระดับระดับเมือง (อปท.) มีเครื่องมือสำคัญในการจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษ เหตุรำคาญ และสุขอนามัยของประชาชน คือ พ.ร.บ.การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ รวมทั้งการสนับสนุนให้ อปท. จัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมที่มีคุณภาพผ่านการพัฒนาคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อม และบังคับใช้กฎหมาย

ที่เกี่ยวข้องให้มีประสิทธิภาพ เป็นการส่งเสริมให้เมืองมีการจัดการเพื่อลดมลพิษสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อสุขภาพประชาชน สอดคล้องกับเป้าหมายที่กำหนดในแผนแม่บท

๒) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ : การพัฒนาเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ

● แนวทางการพัฒนา

(๔) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางสังคมให้สามารถยกระดับคุณภาพชีวิต และส่งเสริมศักยภาพของประชาชนอย่างเต็มรูปแบบ โดยส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศทางการแพทย์และการศึกษาซึ่งสามารถแข่งขันได้ในระดับนานาชาติและมุ่งเน้นให้มีระบบบริการที่สามารถอำนวยความสะดวกในการดำรงชีวิตของคนทุกกลุ่ม

● เป้าหมายของแผนย่อย : เมืองในพื้นที่เป้าหมายได้รับการพัฒนาเพื่อกระจายความเจริญและลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ

● การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

สนับสนุนให้ อปท. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและขับเคลื่อนระบบบริการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมทุกระดับ รวมทั้งระดับเมือง (อปท.) มีเครื่องมือสำคัญในการจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษ เหตุรำคาญ และสุขอนามัยของประชาชน คือ พ.ร.บ.การสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕ รวมทั้งการสนับสนุนให้ อปท. จัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมที่มีคุณภาพผ่านการพัฒนาคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อม และบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ให้มีประสิทธิภาพ เป็นการส่งเสริมให้เมืองมีการจัดการเพื่อลดมลพิษสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อสุขภาพประชาชน สอดคล้องกับเป้าหมายที่กำหนดในแผนแม่บท

๓) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ : แผนย่อยการพัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ที่มีการบริหารจัดการตามแผนผังภูมินิเวศอย่างยั่งยืน

● แนวทางการพัฒนา

๑) จัดทำฐานข้อมูลที่ใช้ได้ทุกหน่วยงานร่วมกัน ด้านการพัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรม อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ และพื้นที่อนุรักษ์โดยกำหนดให้จังหวัดเป็นฐานในการพัฒนาเชิงพื้นที่ โดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่เป็นผู้เลือกและตัดสินใจในการจัดทำแผนผังต่าง ๆ อาทิ เมืองน่าอยู่ ชนบทมั่นคง เกษตรยั่งยืนและปลอดภัย อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ พื้นที่พิเศษเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ แหล่งโบราณคดี มรดกทางสถาปัตยกรรมและศิลปวัฒนธรรม อัตลักษณ์และวิถีชีวิตพื้นถิ่นอย่างยั่งยืน เป็นต้น และจัดทำและ พัฒนาระบบข้อมูลขนาดใหญ่ที่มีการเชื่อมโยง จัดการ และวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับเป็นฐานข้อมูล ในการจัดทำ และสนับสนุนการบริหารจัดการแผนผังภูมินิเวศระดับประเทศ จังหวัด และชุมชน

● เป้าหมายของแผนย่อย : เมืองมีระบบจัดการ สิ่งแวดล้อมและมลพิษที่มี ประสิทธิภาพ ครอบคลุมและได้ มาตรฐาน

● การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

สนับสนุนให้มีการขับเคลื่อนงานอนามัยสิ่งแวดล้อมทุกระดับระดับเมือง (อปท.) มีเครื่องมือสำคัญในการจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษ เหตุรำคาญ และสุขอนามัยของประชาชน คือ พ.ร.บ.การสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕ รวมทั้งการสนับสนุนให้ อปท. จัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมที่มีคุณภาพผ่านการพัฒนาคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อม และบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องให้มีประสิทธิภาพ เป็นการส่งเสริมให้เมืองมีการจัดการเพื่อลดมลพิษสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อสุขภาพประชาชน สอดคล้องกับเป้าหมายที่กำหนดในแผนแม่บท

(๖) ประเด็น ๘ ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่

๑) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- **เป้าหมายที่ ๑** ผู้ประกอบการในทุกระดับเป็นผู้ประกอบการยุคใหม่ที่มีบทบาทต่อระบบเศรษฐกิจเพิ่มมากขึ้น

- **การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ**

กรมอนามัยได้มีการกำหนดมาตรฐานควบคุมคุณภาพการผลิตอาหารของสถานประกอบการด้านอาหาร ในการผลิตอาหารที่สะอาด ปลอดภัย มีคุณค่าทางโภชนาการ มีปริมาณเพียงพอ เหมาะสม แต่พบว่ายังไม่เป็นไปตามที่มาตรฐานกำหนด และขาดการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ในการดำเนินงานมีความเกี่ยวข้องกับภาคส่วนการผลิต ได้แก่ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ การเกษตร และผู้ประกอบการด้านอาหาร รวมทั้งผู้ขนส่งอาหารจากต้นทางไปยังประชาชน โดยเฉพาะในช่วงการระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ผู้ประกอบการด้านอาหารต้องปิดร้าน ขาดรายได้ และเงินทุนหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจ จึงจำเป็นต้องมีการยกระดับคุณภาพสถานประกอบการด้านอาหาร ผ่านการพัฒนาแพลตฟอร์มอาหารระดับชาติ เพื่อให้ประชาชนไทยได้ใช้ชีวิตต่อไปอย่างมั่นคง จากการผลิตอาหารมีช่องทางซื้อขายอาหาร ระหว่างเกษตรกรผู้ผลิตอาหารต้นทาง ผู้บริโภคและผู้ประกอบการด้านอาหาร ทั้งในภาวะปกติและภาวะวิกฤต ทำให้ประชาชนได้รับอาหารที่สะอาด ปลอดภัย มีคุณค่าทางโภชนาการ และยังช่วยในการส่งเสริมเศรษฐกิจหมุนเวียนในประเทศจากนักท่องเที่ยวในเทศกาลท่องเที่ยวในอนาคตหลังการระบาดของ COVID-19 ต่อไป

๒) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ : การสร้างความเข้มแข็งผู้ประกอบการอัจฉริยะ

- **แนวทางการพัฒนา**

๒) สร้างและพัฒนาผู้ประกอบการในทุกระดับให้มีจิตวิญญาณของการเป็นผู้ประกอบการ ขับเคลื่อนธุรกิจด้วยเทคโนโลยีนวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างมูลค่าให้กับสินค้าและบริการ การขยายช่องทางการตลาด การสร้างตราสินค้าให้เป็นที่ยอมรับ และการใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินทางปัญญา ในเชิงพาณิชย์รวมทั้งการปรับตัวสู่ธุรกิจรูปแบบใหม่ ๆ พัฒนาผู้ประกอบการให้มีทักษะในการวิเคราะห์ และมีองค์ความรู้ด้านการจัดการฐานข้อมูล สามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ รวมถึงคำนึงถึงการผลิตสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อการวางแผนธุรกิจ ส่งเสริมการใช้ระบบประกันความเสี่ยงภัยของสินค้าและบริการเพื่อสร้างความเชื่อมั่นและลดความเสี่ยงในการดำเนินธุรกิจ และส่งเสริมให้ผู้ประกอบการดำเนินธุรกิจอย่างมีธรรมาภิบาล

๔) ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ปรับรูปแบบธุรกิจใหม่ โดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาปรับใช้กับวิถีการดำเนินธุรกิจตลอดกระบวนการมากขึ้น เพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขัน ลดต้นทุน และรองรับการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมผู้บริโภค รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพการบริหาร จัดการธุรกิจและการตลาด ตลอดจนสนับสนุนการพัฒนาสินค้าและบริการให้มีคุณภาพมาตรฐานสอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค และสามารถเชื่อมโยงการผลิตกับผู้ประกอบการรายใหญ่

- **เป้าหมายของแผนย่อย**

ความสามารถในการแข่งขันด้านการใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีดิจิทัลดีขึ้น

- **การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ**

กรมอนามัยได้มีการกำหนดมาตรฐานควบคุมคุณภาพการผลิตอาหารของสถานประกอบการด้านอาหาร ในการผลิตอาหารที่สะอาด ปลอดภัย มีคุณค่าทางโภชนาการ มีปริมาณเพียงพอ เหมาะสม แต่พบว่ายังไม่เป็นไปตามที่มาตรฐานกำหนด และขาดการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ในการดำเนินงานมีความเกี่ยวข้องกับภาคส่วนการผลิต ได้แก่ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ การเกษตร และผู้ประกอบการด้านอาหาร รวมทั้งผู้ขนส่งอาหารจากต้นทางไปยังประชาชน โดยเฉพาะในช่วงการระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ผู้ประกอบการด้านอาหารต้องปิดร้าน ขาดรายได้ และเงินทุนหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจ จึงจำเป็นต้องมีการยกระดับคุณภาพสถานประกอบการด้านอาหาร ผ่านการพัฒนาแพลตฟอร์มอาหารระดับชาติ เพื่อให้ประชาชนไทยได้ใช้ชีวิตต่อไปอย่างมั่นคง จากการมีแพลตฟอร์มพัฒนาเมนูอาหาร มีช่องทางซื้อขายอาหาร ระหว่างเกษตรกรผู้ผลิตอาหารต้นทาง ผู้บริโภคและผู้ประกอบการด้านอาหาร ทั้งในภาวะปกติและภาวะวิกฤต ทำให้ประชาชนได้รับอาหารที่สะอาด ปลอดภัย มีคุณค่าทางโภชนาการ และยังช่วยในการส่งเสริมเศรษฐกิจหมุนเวียนในประเทศจากนักท่องเที่ยวในเทศกาลท่องเที่ยวในอนาคดหลังการระบาดของ COVID-19 ต่อไป

(๓) ประเด็น ๙ เขตเศรษฐกิจพิเศษ

๑) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- **เป้าหมายที่ ๒ : การลงทุนในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษทั้งหมดได้รับการยกระดับ**

- **การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ**

ลดและป้องกันปัจจัยเสี่ยงจากมลพิษสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ โดยส่งเสริมให้เกิดการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ ให้เกิดเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน

๒) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ : แผนย่อยการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษ

ภาคตะวันออก

- **แนวทางการพัฒนา**

๔) พัฒนาศักยภาพและคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทั้งเชิงประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมเชิงนิเวศและอนุรักษ์ เชิงสุขภาพ แหล่งท่องเที่ยวทางศิลปวิทยาการ แหล่งท่องเที่ยวเพื่อนันทนาการ รวมทั้ง แหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่ พร้อมทั้งปรับปรุงภูมิทัศน์และพัฒนาเส้นทาง กิจกรรมท่องเที่ยว จัดพื้นที่เพื่อการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพ จัดการพื้นที่และสิ่งแวดล้อมเพื่อการสร้างบรรยากาศที่ดีสำหรับการท่องเที่ยวในพื้นที่ ๓ จังหวัดของเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

๖) พัฒนาเมืองในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกให้เป็นเมืองอัจฉริยะที่มีความน่าอยู่และทันสมัยระดับนานาชาติ เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการลงทุนและเศรษฐกิจ สอดคล้องกับนโยบาย ขับเคลื่อนเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

- **เป้าหมายของแผนย่อย**

การลงทุนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

- **การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ**

ให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนให้เกิดระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพ พัฒนากำลังคนในระดับจังหวัดและท้องถิ่นให้มีศักยภาพในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม พัฒนามาตรฐานและองค์ความรู้เกี่ยวกับสุขลักษณะในสถานประกอบการ/กิจการ ภายใต้ พ.ร.บ.การสาธารณสุข และสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพของประชาชน นำไปสู่การสร้างความสุขของสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ ด้วยการบูรณาการการทำงานร่วมกันของภาคีเครือข่ายทั้งในและนอกภาคสาธารณสุข รวมถึงภาคเอกชน ภาคประชาสังคม สถาบันการศึกษา และประชาชนให้มีศักยภาพในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเมืองสุขภาพดี เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีควบคู่ไปกับการสร้างคุณค่าและเพิ่มมูลค่าด้านเศรษฐกิจของพื้นที่ได้อย่างยั่งยืน นำไปสู่การเป็นเมืองน่าอยู่ที่เอื้อต่อการมีสุขภาพดีของประชาชนทุกกลุ่มวัย

๓) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ : แผนย่อยการพัฒนาพื้นที่ระยองเศรษฐกิจ

ภาคใต้

- **แนวทางการพัฒนา**

๖) พัฒนาเมืองในพื้นที่ระยองเศรษฐกิจภาคใต้ให้เป็นเมืองน่าอยู่และเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการลงทุนและเศรษฐกิจ สอดคล้องกับนโยบายขับเคลื่อนระยองเศรษฐกิจภาคใต้ โดย (๑) จัดทำแผนพัฒนาพื้นที่ศูนย์กลางความเจริญของแต่ละเมือง จัดทำแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินของศูนย์เศรษฐกิจ แหล่งที่อยู่อาศัยและพื้นที่เฉพาะในเมือง เช่น เขตอุตสาหกรรมเชิงนิเวศพื้นที่อนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม และพื้นที่เปิดโล่งตามแนวคิดการจัดทำแผนผังภูมินิเวศและแนวคิดการ พัฒนาเมืองต่างๆ อาทิ การเติบโตของเมืองแบบกระชับโดยสนับสนุนการพัฒนาพื้นที่ในเมืองชั้นในเพื่อลด ปัญหาการกระจายตัวของเมือง มีการวางแผนรับมือภัยพิบัติและการเปลี่ยนแปลงแบบฉับพลัน ส่งเสริม ให้เกิดเมืองที่ปรับตัวได้ตามการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม

- **เป้าหมายของแผนย่อย**

เมืองในพื้นที่ระยอง เศรษฐกิจภาคใต้ที่ได้รับการพัฒนาให้เป็นเมืองน่าอยู่มากขึ้น

- **การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ**

ให้ความสำคัญขับเคลื่อนให้เกิดระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพ พัฒนากำลังคนในระดับจังหวัดและท้องถิ่นให้มีศักยภาพในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม พัฒนามาตรฐานและองค์ความรู้เกี่ยวกับสุขลักษณะในสถานประกอบการ/กิจการ ภายใต้ พ.ร.บ.การสาธารณสุข และสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพของประชาชน นำไปสู่การสร้างความสุขของสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพด้วยการบูรณาการการทำงานร่วมกันของภาคีเครือข่ายทั้งในและนอกภาคสาธารณสุข รวมถึงภาคเอกชน ภาคประชาสังคม สถาบันการศึกษา และประชาชนให้มีศักยภาพในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเมืองสุขภาพดี เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีควบคู่ไปกับการสร้างคุณค่าและเพิ่มมูลค่าด้านเศรษฐกิจของพื้นที่ได้อย่างยั่งยืนนำไปสู่การเป็นเมืองน่าอยู่ที่เอื้อต่อการมีสุขภาพดีของประชาชนทุกกลุ่มวัย

๔) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ : แผนย่อยการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ

ชายแดน

● แนวทางการพัฒนา

๒) ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน ตามศักยภาพ โดยพัฒนาต่อยอดจากฐานทรัพยากรและกิจกรรมทางเศรษฐกิจในพื้นที่ที่มีอยู่เดิม รวมทั้งยกระดับความสามารถในการแข่งขันของพื้นที่ให้เอื้อต่อการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว และเป็นพื้นที่หลักในการขับเคลื่อนการสร้างความสำเร็จทางเศรษฐกิจและสังคมในส่วนภูมิภาค ตลอดจนพัฒนาพื้นที่บริเวณชายแดนให้มีความพร้อมสำหรับรองรับกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมที่เชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งจะช่วยสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ ยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ รวมทั้งส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันของประเทศในภาพรวม

● เป้าหมายของแผนย่อย : การขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนเพิ่มขึ้น

● การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

ให้ความสำคัญขับเคลื่อนให้เกิดระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพ พัฒนากำลังคนในระดับจังหวัดและท้องถิ่นให้มีศักยภาพในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม พัฒนามาตรฐานและองค์ความรู้เกี่ยวกับสุขลักษณะในสถานประกอบการ/กิจการ ภายใต้ พ.ร.บ.การสาธารณสุข และสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพของประชาชน นำไปสู่การสร้างความสุขของสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพด้วยการบูรณาการการทำงานร่วมกันของภาคีเครือข่ายทั้งในและนอกภาคสาธารณสุข รวมถึงภาคเอกชน ภาคประชาสังคม สถาบันการศึกษา และประชาชนให้มีศักยภาพในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเมืองสุขภาพดี เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีควบคู่ไปกับการสร้างคุณค่าและเพิ่มมูลค่าด้านเศรษฐกิจของพื้นที่ได้อย่างยั่งยืนนำไปสู่การเป็นเมืองน่าอยู่ที่เอื้อต่อการมีสุขภาพดีของประชาชนทุกกลุ่มวัย

(๘) ประเด็น ๑๔ ศักยภาพการกีฬา

๑) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

● เป้าหมาย : คนไทยมีสุขภาพดีขึ้น มีน้ำใจนักกีฬา และมีวินัย
เคารพกฎกติกามากขึ้นด้วยกีฬา

● การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

ส่งเสริมการมีกิจกรรมทางกายทุกกลุ่มวัยและสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีกิจกรรมทางกาย การสนับสนุนการมีกิจกรรมทางกายในสถานศึกษา สถานบริการสาธารณสุข สถานประกอบการ ชุมชน และคมนาคมและผังเมือง (กิจกรรมทางกายประกอบด้วย การทำงาน การเดินทาง การออกกำลังกายและนันทนาการ) รวมทั้งการพัฒนาาระบบสนับสนุนการส่งเสริมกิจกรรมทางกายให้บรรลุวัตถุประสงค์การส่งเสริมการมีกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอทั่วทุกกลุ่มวัย ดังนั้น การส่งเสริมกิจกรรมทางกายจึงเป็นการส่งเสริมและกระตุ้นให้คนไทยได้ออกกำลังกายและนันทนาการเพิ่มขึ้นตามเป้าหมายของแผนแม่บทฯ ย่อย

๒) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ : แผนย่อยการส่งเสริมการออกกำลังกายและ

กี

ฬ

า

ขั้นพื้นฐานให้กลายเป็นวิถีชีวิต และ การส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมออกกำลังกาย กีฬาและนันทนาการ

- **แนวทางการพัฒนา**

๑) ส่งเสริมให้ประชาชนทุกกลุ่มวัย โดยเฉพาะกลุ่มเด็กและเยาวชน เรียนรู้วิธีการที่ถูกต้องในการออกกำลังกายและการเล่นกีฬาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งสามารถปฐมพยาบาลเบื้องต้นได้ ตลอดจนออกกำลังกาย เล่นกีฬา หรือประกอบกิจกรรมนันทนาการตามความถนัดหรือความสนใจเฉพาะบุคคล อย่างต่อเนื่อง จนกลายเป็นวิถีชีวิตเพื่อส่งเสริมให้ประชาชนทุกกลุ่มวัยมีสุขภาพที่ดี และพัฒนาให้มีน้ำใจ นักกีฬา มีระเบียบ วินัย รู้แพ้ รู้ชนะ รู้ภัย โดยยกระดับหลักสูตรวิชาพลศึกษาทั่วประเทศให้ได้มาตรฐาน เดียวกัน และส่งเสริม การพัฒนาการออกกำลังกาย การกีฬาขั้นพื้นฐาน หรือการประกอบกิจกรรมนันทนาการ ตามความถนัดหรือ ความสนใจในชุมชนท้องถิ่น

- **เป้าหมายของแผนย่อย** : คนไทยออกกำลังกาย เล่นกีฬา และนันทนาการอย่างสม่ำเสมอเพิ่มขึ้น

- **การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ**

กรมอนามัยมีบทบาทในการส่งเสริมการมีกิจกรรมทางกายทุกกลุ่มวัย และสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีกิจกรรมทางกาย การสนับสนุนการมีกิจกรรมทางกายในสถานศึกษา สถานบริการสาธารณสุข สถานประกอบการ ชุมชน และคมนาคมและผังเมือง (กิจกรรมทางกายประกอบด้วย การทำงาน การเดินทาง การออกกำลังกายและนันทนาการ) รวมทั้งการพัฒนาระบบสนับสนุนการส่งเสริม กิจกรรมทางกายให้บรรลุวัตถุประสงค์การส่งเสริมการมีกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอทั่วทุกกลุ่มวัย ดังนั้น การส่งเสริมกิจกรรมทางกายจึงเป็นการส่งเสริมและกระตุ้นให้คนไทยได้ออกกำลังกายและนันทนาการเพิ่มขึ้น ตามเป้าหมายของแผนแม่บทฯ ย่อย

(๙) ประเด็น ๑๕ พลังทางสังคม

๑) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- **เป้าหมาย** : ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมเพิ่มขึ้น

- **การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ**

กรมอนามัยมีบทบาทและภารกิจสำคัญในการขับเคลื่อน การสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพ พัฒนานโยบาย และมาตรการป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคาม สุขภาวะและส่งเสริมสุขภาพและอนามัยของประชาชน ให้ประชาชนไทยมีความรอบรู้ด้านสุขภาพเพิ่มขึ้น เพื่อให้ประชาชนสามารถจัดการสุขภาพของตนเองได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม รวมทั้งสร้างชุดความรู้ เพื่อการส่งเสริมสุขภาพในประชากรกลุ่มเปราะบางและขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติอย่างครบวงจรและ สร้างความเปลี่ยนแปลงด้านสุขภาพในกลุ่มเปราะบาง นอกจากนี้ ยังได้กำหนดตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับ แผนแม่บทย่อยฯ (อัตราความรอบรู้ด้านสุขภาพของประชากร) คือ ร้อยละของประชาชนที่มีความรอบรู้ ด้านสุขภาพ ซึ่งสามารถตอบผลสัมฤทธิ์ของตัวชี้วัดแผนแม่บทย่อยฯ ได้

๒) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ : แผนย่อยการเสริมสร้างทุนทางสังคม

- **แนวทางการพัฒนา**

๑) เสริมสร้างสังคมแห่งการให้และช่วยเหลือกันและกัน โดย การนำทุนทางสังคมและ วัฒนธรรมในเรื่องของการมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การรู้จักให้ รู้จักแบ่งปัน และเสียสละ โดยยึดหลักคุณธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ มาส่งเสริมอาสาสมัครเพื่อทำประโยชน์ส่วนรวมและสร้างสังคมแห่งการให้ รวมทั้งการพัฒนา กลไก และระบบสนับสนุนการบริหารจัดการเครือข่ายในระดับจังหวัด ผ่านการระดมพลัง

ความร่วมมือของรัฐ และภาคประชาชนในระดับจังหวัด การส่งเสริมให้มีกลไกเชื่อมโยงกับนโยบายและการบริหารจัดการ ในส่วนกลางและส่วนท้องถิ่น พร้อมทั้งส่งเสริมให้มีกลไกและระบบการสนับสนุนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อการสร้างภาคีเครือข่ายในระดับอำเภอ ตำบล และชุมชน เพื่อสนับสนุนการทำงานระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ ภาคประชาสังคม และภาคประชาชนเพื่อการพัฒนา และมีพื้นที่สาธารณะเพื่อรักษาหรือปัญหาสาธารณะของพื้นที่ ตั้งแต่ระดับชุมชน ท้องถิ่น อำเภอ จนถึงระดับจังหวัด

๒) เพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเอง และการจัดการ ตนเอง ส่งเสริมให้มีระบบการสนับสนุนความเข้มแข็งและเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นที่ครอบคลุม ทุกมิติตั้งแต่ เศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม และการขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะ ตั้งแต่ระดับชุมชน ตำบล อำเภอ จังหวัด ที่เน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เสริมสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลงสามวัยในท้องถิ่น ได้แก่ เยาวชน คนวัยทำงาน และผู้สูงอายุ เพื่อให้เกิดการสืบทอดทักษะภูมิปัญญาของกลุ่มคนที่จะ เป็นแกนนำการพัฒนาในท้องถิ่นระดับตำบลและหมู่บ้าน ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่มาจากทุกวัย และสนับสนุนการแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชนได้ด้วยตนเอง พัฒนาระบบฐานข้อมูลพื้นฐานเพื่อใช้ประกอบการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนที่มีกระบวนการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนและบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยยึดยุทธศาสตร์ชาติและแผนระดับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นกรอบการดำเนินงาน

- เป้าหมายของแผนย่อย :

ภาคีการพัฒนามีบทบาทในการพัฒนาสังคมมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

ขับเคลื่อนและสนับสนุนการดำเนินงานสังคมและชุมชน โดยสร้างการมีส่วนร่วมในสังคมส่งเสริมสุขภาพทุกกลุ่มวัยและอนามัยสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะผู้สูงอายุ มีการสนับสนุนกิจกรรมในชมรมผู้สูงอายุ ขับเคลื่อนการดูแลระยะยาวในผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง โดยบุคลากรสาธารณสุข ทีมสหสาขาวิชาชีพ/ทีมครอบครัวและภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในชุมชนท้องถิ่น ทำให้เกิดร่วมพลังแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำของ ผู้สูงอายุติดบ้านติดเตียงได้รับการบริการส่งเสริมสุขภาพและดูแลรักษาอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับเป้าหมายของแผนแม่บทฯ ย่อย และยังส่งผลต่อตัวชี้วัดแผนแม่บทฯ ย่อย (ดัชนีวัดทุนทางสังคม) ในมิติของการรวมตัวสร้างความร่วมมือช่วยเหลือเป็นที่ยอมรับทางสังคม

๓) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ : แผนย่อยการรองรับสังคมสูงวัยเชิงรุก

- แนวทางการพัฒนา

๑) เร่งส่งเสริมการเตรียมการก่อนยามสูงอายุเพื่อให้สูงวัยในทุกมิติอย่างมีคุณภาพ โดยการสร้างความตระหนักและการเตรียมการเมื่อยามสูงอายุ รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้ที่จะเป็นผู้สูงอายุในอนาคตได้มีการเตรียมการให้พร้อมทั้งในมิติสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อม และเป็นผู้สูงอายุที่มีกำลังมีแรง มีความมั่นคงทางรายได้ และพึ่งพาตนเองได้

- เป้าหมายของแผนย่อย :

๑) ประชากรไทยมีการเตรียมการก่อน ยามสูงอายุเพื่อให้สูงวัยอย่างมีคุณภาพเพิ่มขึ้น

๒) ผู้สูงอายุมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

กรมอนามัยขับเคลื่อนการส่งเสริมสุขภาพและการสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีเอื้อต่อการมีสุขภาพดีของวัยทำงาน เพื่อให้ประชาชนในกลุ่มวัยทำงาน (๒๕- ๕๙ ปี) ได้รับการสร้างเสริมสุขภาพเพื่อให้มีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ของวัยทำงานและเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่วัยผู้สูงอายุ พร้อมทั้งให้มีสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพของประชาชนวัยทำงานที่เหมาะสมและเพียงพอ ทั้งใน

ชุมชน สถานที่ทำงาน รวมทั้งส่งเสริมสุขภาพบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข เพื่อสร้างความพร้อมในการดูแลกลุ่มวัยทำงานให้มีสุขภาพแข็งแรงเตรียมพร้อมเข้าสู่วัยสูงอายุอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการผลักดันให้บรรลุเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทย่อยฯ (สัดส่วนประชากรอายุ ๒๕ - ๕๙ ปีที่มีการเตรียมการเพื่อยามสูงอายุทั้งมิติทางเศรษฐกิจ สังคม สุขภาพ และสภาพแวดล้อม เทียบกับจำนวนประชากรอายุ ๒๕ - ๕๙ ปี ทั้งหมด)

(๑๐) ประเด็น ๑๗ ความเสมอภาค และหลัก ประกันทางสังคม

๑) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- **เป้าหมาย :** คนไทยทุกคน โดยเฉพาะกลุ่มด้อยโอกาส และกลุ่มเปราะบางได้รับการคุ้มครองและมีหลักประกันทางสังคมเพิ่มขึ้น

- **การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ**

ขับเคลื่อนงานสาธารณสุขในมิติส่งเสริมสุขภาพ เพื่อสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำทางสุขภาพให้กับประชากรชายขอบ (Marginal People) ซึ่งเป็นประชากรหนึ่งในหลายกลุ่มของประชากรกลุ่มเปราะบางและด้อยโอกาสของสังคมไทย เพื่อลดความแตกต่างด้านการเข้าถึงสิทธิที่ควรได้รับและเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงบริการสุขภาพในมิติส่งเสริมสุขภาพแต่ละกลุ่มวัยยกระดับคุณภาพชีวิต (Quality of life) และสร้างสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการมีสุขภาพดี โดยไม่ถูกเลือกปฏิบัติจากความแตกต่างของลักษณะประชากร

๒) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ : แผนย่อยการคุ้มครองทางสังคมขั้นพื้นฐาน และหลักประกันทางเศรษฐกิจ สังคม และสุขภาพ

- **แนวทางการพัฒนา**

ขยายฐานความคุ้มครองทางสังคม โดยกำหนดระดับมาตรฐานขั้นต่ำของสวัสดิการแต่ละประเภทแต่ละกลุ่มเป้าหมายให้เหมาะสมและชัดเจน เพื่อป้องกันไม่ให้ประชาชนทุกช่วงวัยต้องเจอสถานะ ความยากจนกรณีประสบเหตุการณ์ที่ทำให้ต้องสูญเสียรายได้ เพื่อเป็นหลักประกันในการดำเนินชีวิตทางสังคมได้ โดยการจัดระบบหรือมาตรการในรูปแบบต่าง ๆ ให้สามารถคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนทุกคน บริการสังคม การประกันสังคม การช่วยเหลือทางสังคม การคุ้มครองอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ซึ่งครอบคลุมถึงการจัดโครงการชดเชยการคุ้มครองทางสังคม สำหรับผู้ด้อยโอกาสและคนยากจน ให้สามารถเข้าถึงบริการพื้นฐานของภาครัฐได้อย่างมีคุณภาพ และการจัดการกับความเสี่ยงทางสังคมที่เกิดขึ้นจากวิกฤตทาง เศรษฐกิจ สังคม และภัยพิบัติต่าง ๆ เพื่อปิดช่องว่างการคุ้มครองทางสังคมต่าง ๆ ในประเทศไทย

- **เป้าหมายของแผนย่อย :** คนไทยทุกคนโดยเฉพาะกลุ่มด้อยโอกาส และกลุ่มเปราะบางได้รับการคุ้มครองและมีหลักประกันทางสังคมเพิ่มขึ้น

- **การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ**

ขับเคลื่อนงานสาธารณสุขในมิติส่งเสริมสุขภาพ เพื่อสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำทางสุขภาพให้กับประชากรชายขอบ (Marginal People) ซึ่งเป็นประชากรหนึ่งในหลายกลุ่มของประชากรกลุ่มเปราะบางและด้อยโอกาสของสังคมไทย เพื่อลดความแตกต่างด้านการเข้าถึงสิทธิที่ควรได้รับ และเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงบริการสุขภาพในมิติส่งเสริมสุขภาพแต่ละกลุ่มวัย

ยกระดับคุณภาพชีวิต (Quality of life) และสร้างสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการมีสุขภาพดี โดยไม่ถูกเลือกปฏิบัติจากความแตกต่างของลักษณะประชากร

(๑๑) ประเด็น ๑๘ การเติบโตอย่างยั่งยืน

๑) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- **เป้าหมาย :** สภาพแวดล้อมของประเทศไทยมีคุณภาพดีขึ้นอย่างยั่งยืน
- **การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ**
 - ส่งเสริมการขับเคลื่อนการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพ

ภูมิอากาศด้านสาธารณสุข

- สร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนและภาคีเครือข่ายในการเฝ้าระวัง ประเมินความเสี่ยงต่อสุขภาพ สื่อสาร แจ้งเตือน และสร้างความรอบรู้ในการป้องกัน และความตระหนัก ในการลดแหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศในพื้นที่ และพัฒนารูปแบบ นวัตกรรม เพื่อป้องกันและลดผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน รวมทั้งสนับสนุน อปท. ในการบังคับใช้กฎหมาย พรบ.การสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ในการจัดการแหล่งกำเนิดอย่างเข้มแข็ง และประสานความร่วมมือกับเครือข่ายในพื้นที่

- กำหนดกฎระเบียบ กฎหมายเกี่ยวข้อง กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ การเก็บขนและกำจัดมูลฝอยติดเชื้อตั้งแต่ต้นทางจนถึงปลายทาง โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล คือ Infectious Waste Digital Tracking System รวมถึงการพัฒนาองค์ความรู้ เทคโนโลยี ในการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ การสร้างความร่วมมือทุกภาคส่วนเพื่อร่วมจัดการมูลฝอยติดเชื้อ

๒) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ: แผนย่อยการสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ

● **แนวทางการพัฒนา**

๑) ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก กำหนดเป้าหมายและแนวทางการลดก๊าซเรือนกระจก ของประเทศในระยะยาวที่สอดคล้องกับการพัฒนาในมิติเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน พัฒนา ระบบฐานข้อมูลกลางเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานด้านการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งพัฒนาระบบการรายงานข้อมูลและระบบติดตามประเมินผล การลดก๊าซเรือนกระจกที่ครอบคลุมทุกสาขา โดยมีความเชื่อมโยงของเครือข่ายข้อมูลในทุกภาคส่วน ดำเนินงานตามแนวทางการลดก๊าซเรือนกระจกในสาขาพลังงานและขนส่ง กระบวนการอุตสาหกรรมและการใช้ผลิตภัณฑ์และการจัดการของเสีย เช่น เพิ่มสัดส่วน การใช้พลังงานทดแทน พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานและการจัดการคมนาคม ปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิต ทางอุตสาหกรรมแบบปล่อยคาร์บอนต่ำ ลดการเกิดของเสีย เป็นต้น

๒) ปรับตัวเพื่อลดความสูญเสียและเสียหายจากภัยธรรมชาติและผลกระทบจากการ เปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ปรับปรุงการบริหารจัดการพิบัติภัยทั้งระบบ โดยคำนึงถึง ปัจจัยการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศในระยะยาวรวมทั้งพัฒนาระบบฐานข้อมูล การคาดการณ์สภาพ ภูมิอากาศและระบบเตือนภัย ล่วงหน้าที่รวดเร็ว แม่นยำและมีประสิทธิภาพ บูรณาการประเด็นด้านการปรับตัว ต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพ ภูมิอากาศในกระบวนการจัดทำแผนรายสาขาและรายพื้นที่ และมีการดำเนินการ และติดตามประเมินผล อย่างต่อเนื่อง

● **เป้าหมายของแผนย่อย**

การปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทยลดลง

● การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

ส่งเสริมการขับเคลื่อนการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศด้านสาธารณสุข โดยส่งเสริมบทบาทภาคสาธารณสุข และภาคส่วนที่เกี่ยวข้องร่วมมือ และเตรียมการในการลดภาวะโลกร้อนการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการดำเนินงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน และมีการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศด้านสาธารณสุข เพื่อเป็นแนวทางในการรับมือกับผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสร้างความเข้มแข็งของระบบสาธารณสุขเสริมสร้างศักยภาพ ทักษะความตระหนักรู้ของประชาชนในการจัดการความเสี่ยงด้านสุขภาพที่เกิดขึ้น

๓) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ : แผนย่อยการจัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล

● แนวทางการพัฒนา

๒) จัดการคุณภาพอากาศ เสียง และความสั่นสะเทือน โดยมีแนวทางและเป้าหมายที่สอดคล้องกับแนวโน้มสถานการณ์ในอนาคตทั้งในระยะสั้น ปานกลาง และระยะยาวครอบคลุมถึงการบริหารจัดการหรือการควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดในเชิงพื้นที่ โดยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมการระบายมลพิษทางอากาศในรูปของปริมาณรวม และเชิงพื้นที่ และกำหนดให้มีระบบการอนุญาตการระบายมลพิษ รวมทั้งเร่งรัดการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศที่ยังเป็นปัญหาเฉพาะพื้นที่ สร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการติดตามตรวจสอบเฝ้าระวังป้องกัน และแก้ไขปัญหามลพิษในพื้นที่ของตนเอง กำหนดมาตรการควบคุมปริมาณการจราจรหรือยานพาหนะในพื้นที่ที่มีการจราจรหนาแน่นหรือพื้นที่เขตเมืองเมื่อเกิดภาวะวิกฤต รวมถึงการพัฒนาระบบฐานข้อมูลกลางด้านคุณภาพอากาศและเสียง เพื่อให้หน่วยงานท้องถิ่นติดตามตรวจวัดคุณภาพอากาศเสียง และความสั่นสะเทือนในพื้นที่ของตนเอง รวมทั้งมีระบบการแจ้งเตือนปัญหามลพิษทางอากาศและเสียงที่สามารถเข้าถึงและทันเหตุการณ์รวมถึงการป้องกันและลดปัญหามลพิษข้ามแดน

๓) จัดการขยะมูลฝอย มูลฝอยติดเชื้อ ของเสียอันตราย และกากอุตสาหกรรมให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายของประเทศ กำหนดเป้าหมายและแนวทางการดำเนินงาน ครอบคลุมขยะชุมชน ของเสียอันตรายชุมชน มูลฝอยติดเชื้อ และกากของเสียอุตสาหกรรม โดยให้ความสำคัญกับการป้องกันและลดมลพิษจากขยะ และของเสียอันตรายจากแหล่งกำเนิด การบริหารจัดการควบคุมมลพิษจากการบำบัด กำจัดขยะ และของเสียอันตราย โดยปรับปรุงฟื้นฟู สถานที่กำจัดขยะให้ดำเนินการถูกต้องตามหลักวิชาการ สนับสนุนการรวมกลุ่มพื้นที่เพื่อจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ออกประกาศสถานที่กำจัดขยะเป็นแหล่งกำหนดมลพิษ กำหนดให้มีระบบการอนุญาตการระบายมลพิษ และกำหนดมาตรฐานการควบคุมการระบายมลพิษจากสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ส่งเสริมภาคเอกชนร่วมลงทุนด้านการจัดการขยะและของเสียอันตราย รวมทั้งมีมาตรการในการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์แบบบังคับใช้ ส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีศักยภาพดำเนินการจัดการมูลฝอยติดเชื้อแบบศูนย์รวม การวางระบบการจัดการของเสียที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการพัฒนาเทคโนโลยีหรือผลิตภัณฑ์ใหม่บางประเภท ที่คาดว่าจะปัญหาในอนาคต การจัดการขยะจากการก่อสร้างและการรื้อถอนสิ่งก่อสร้าง การสร้างกระบวนการรับรู้ให้กับประชาชนเกี่ยวกับปัญหามลพิษจากการจัดการขยะและของเสียอันตรายที่ไม่ถูกต้อง พร้อมทั้งทบทวน และตรวจสอบกลไกการบริหารจัดการขยะของประเทศทั้งระบบ ซึ่งรวมถึงผู้เกี่ยวข้องในทุกภาคส่วนตั้งแต่ผู้ผลิต ผู้นำเข้า ผู้บริการ ผู้บริโภค ผู้กำจัด และหน่วยงานกำกับดูแล การจัดการมูลฝอยติดเชื้อยึดหลักการบริหาร

จัดการแบบมีส่วนร่วมตามแนวทางพระราชบัญญัติ เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยในภาพรวมของประเทศ บนฐานของความรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่

- เป้าหมายของแผนย่อย

๑. คุณภาพอากาศ เสียง และความสั่นสะเทือนอยู่ระดับมาตรฐานของประเทศไทย

๒. การจัดการขยะมูลฝอย มูลฝอยติดเชื้อ ของเสียอันตราย สารเคมีในภาคการเกษตรและการอุตสาหกรรมมีประสิทธิภาพมากขึ้น

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

- สร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนและภาคีเครือข่ายในการเฝ้าระวัง ประเมินความเสี่ยงต่อสุขภาพ สื่อสาร แจ้งเตือน และสร้างความรอบรู้ในการป้องกัน และความตระหนักในการลดแหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศในพื้นที่ และพัฒนารูปแบบ นวัตกรรม เพื่อป้องกันและลดผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน รวมทั้ง สนับสนุน อปท. ในการบังคับใช้กฎหมาย พรบ.การสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติมในการจัดการแหล่งกำเนิดอย่างเข้มแข็ง และประสานความร่วมมือกับเครือข่ายในพื้นที่

- กำหนดกฎระเบียบ กฎหมายเกี่ยวข้อง กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ การเก็บขนและกำจัดมูลฝอยติดเชื้อตั้งแต่ต้นทางจนถึงปลายทาง โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล คือ Infectious Waste Digital Tracking System รวมถึงการพัฒนาองค์ความรู้ เทคโนโลยี ในการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ การสร้างความร่วมมือทุกภาคส่วนเพื่อร่วมจัดการมูลฝอยติดเชื้อ โดยมีเป้าหมายมูลฝอยติดเชื้อได้รับการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ และไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม

๔) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ : แผนย่อยการยกระดับกระบวนการดำเนินงานที่กำหนดขนาดประเทศไทย

- แนวทางการพัฒนา

ส่งเสริมคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิตที่ดีของคนไทย โดยปรับปรุงกลไกและพัฒนาเครื่องมือต่าง ๆ ของภาครัฐ ให้เอื้อต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของ ประชาชนทุกภาคส่วนให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อรองรับการเติบโตที่มีคุณภาพในอนาคตสร้างความรู้ ความเข้าใจ การตระหนักรู้ และการมีส่วนร่วมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้รองรับการเปลี่ยนแปลงทั้งในระดับประเทศและระดับสากล โดยสอดแทรกในหลักสูตรการศึกษา และ/หรือการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิตทั้งในระบบและนอกระบบ

- เป้าหมายของแผนย่อย คนไทยมีคุณลักษณะ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อมและคุณภาพ ชีวิตที่ดี

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

ส่งเสริมสุขภาพและจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ ทั้งการเฝ้าระวัง ดูแล และป้องกันสุขภาพของคนทุกกลุ่มวัย รวมทั้งพัฒนาองค์ความรู้และทักษะด้านสุขภาพแก่ประชาชนให้มีความรอบรู้ด้านสุขภาพ และมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ สามารถดูแลและป้องกันสุขภาพของตนเองและครอบครัวได้อย่างเหมาะสม และอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพดี พัฒนาระบบฐานข้อมูล เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมเพื่อใช้ในการเฝ้าระวังและคาดการณ์ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมและพฤติกรรมพึงประสงค์ของประชาชนที่มีประสิทธิภาพ สามารถรองรับข้อมูลการเฝ้าระวังด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมในประเด็นสำคัญต่าง ๆ และพฤติกรรมพึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อมได้อย่างต่อเนื่อง

(๑๒) ประเด็น ๑๙ การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ

๑) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- เป้าหมาย : ความมั่นคงด้านน้ำของประเทศเพิ่มขึ้น
- การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการน้ำเพื่อการบริโภค โดยพัฒนาและรับรองมาตรฐานระบบประปาหมู่บ้านให้ได้มาตรฐานประปาดื่มได้

๒) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ : แผนย่อยการพัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ

● แนวทางการพัฒนา

๑) จัดการน้ำเพื่อชุมชนชนบท พัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ โดยจัดให้มีน้ำสะอาดใช้ทุกครัวเรือนในชุมชนชนบทในปริมาณ คุณภาพ และราคาที่เข้าถึงได้ มีระบบการจัดการน้ำชุมชนที่เหมาะสมกับการพัฒนาในมิติเศรษฐกิจสังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน (KD ๑ ตามเกณฑ์ของ ADB : ความมั่นคงด้านน้ำอุปโภคบริโภค)

● เป้าหมายของแผนย่อย

ระดับความมั่นคงด้านน้ำอุปโภคบริโภคเพิ่มขึ้นจากระดับ ๓ ให้เป็นระดับ ๔ (สูงสุดที่ระดับ ๕)

● การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการน้ำเพื่อการบริโภค โดยพัฒนาและรับรองมาตรฐานระบบประปาหมู่บ้านให้ได้มาตรฐานประปาดื่มได้

๓) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ : แผนย่อยการเพิ่มผลผลิตของน้ำทั้งระบบโดยการใช้ตัวอย่างประหยัดรู้คุณค่า และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมกับระดับสากล

● แนวทางการพัฒนา

๑) จัดการน้ำในเขตเมือง จัดให้มีน้ำเพียงพอต่อการเจริญเติบโตของเขตเมือง เพื่อการอยู่อาศัยการพาณิชย์และบริการ พร้อมระบบจัดการน้ำในเขตเมือง มีระบบแผนผังน้ำระบบกระจายน้ำดีระบบรวบรวมน้ำเสีย ระบบป้องกันน้ำท่วมและระบายน้ำ คุณภาพในทางน้ำ สำหรับภาคบริการในเขตเมืองรวมถึงน้ำสำหรับผู้มีรายได้น้อยในชุมชนเมืองให้เพียงพอต่อความต้องการทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพโดย (๑) พัฒนาระบบน้ำในเมืองที่มีความเชื่อมโยง มีแหล่งน้ำสำรอง ทบทวนและจัดทำแผนตามความสำคัญของแต่ละพื้นที่ โดยใช้น้ำจากหลายแหล่ง การใช้น้ำซ้ำในพื้นที่วิกฤติและ (๒) สร้างระบบระบายน้ำ ระบบกักเก็บน้ำในเมือง รวมถึงแนวคิดเมืองซัฟน้ำ (sponge city) (KD๓ ตามเกณฑ์ ADB)

● เป้าหมายของแผนย่อย

ระดับความมั่นคงด้านน้ำในเขตเมืองเพิ่มขึ้น

● การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการน้ำเพื่อการบริโภค โดยพัฒนาและรับรองมาตรฐานระบบประปาให้ได้มาตรฐานประปาดื่มได้

(๑๓) ประเด็น ๒๐ การบริการประชาชน และประสิทธิภาพภาครัฐ

๑) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

● เป้าหมาย : ภาครัฐมีการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพ ด้วยการนำนวัตกรรม เทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้

● การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

- กรมอนามัยพัฒนาระบบเทคโนโลยี ฐานข้อมูล และระบบดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงาน เพื่อให้มีประสิทธิภาพในองค์กรและการบริการประชาชน

๒) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ : แผนย่อยการพัฒนาบริการประชาชน

● แนวทางการพัฒนา

๑) พัฒนาการให้บริการภาครัฐผ่านการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ ตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการและปฏิบัติงานเทียบได้กับมาตรฐานสากลอย่างคุ้มค่า มีความรวดเร็ว โปร่งใส เสียค่าใช้จ่าย น้อย ลดข้อจำกัดทางกายภาพ เวลา พื้นที่และตรวจสอบได้ ตามหลักการออกแบบที่เป็นสากล เพื่อให้บริการภาครัฐเป็นไปอย่างปลอดภัย สร้างสรรค์ โปร่งใส มีธรรมาภิบาล เกิดประโยชน์สูงสุด

● เป้าหมายของแผนย่อย

งานบริการภาครัฐที่ปรับเปลี่ยนเป็นดิจิทัลเพิ่มขึ้น

● การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

พัฒนาระบบดิจิทัลมาใช้งานส่งเสริมสุขภาพทุกกลุ่มวัย และประเมินสภาพแวดล้อมสถานประกอบการ ชุมชน ตามหลักของอนามัยสิ่งแวดล้อมทำให้เกิดความครอบคลุม มีประสิทธิภาพ

๓) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ : แผนย่อยการบริหารจัดการการเงินการคลัง

● แนวทางการพัฒนา

๑) จัดทำงบประมาณตอบสนองต่อเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อให้งบประมาณเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ โดยสนับสนุนบทบาทภารกิจของหน่วยงานทั้งในภารกิจพื้นฐาน ภารกิจยุทธศาสตร์ ภารกิจพื้นที่ และภารกิจอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมายให้สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมาย ของแต่ละแผนงาน/โครงการ และเป้าหมายร่วมตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับสถานการณ์และ ความเร่งด่วนในแต่ละช่วงเวลา โดยใช้เครื่องมือด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัยร่วมกัน เพื่อให้เกิดการพัฒนาในทุก ๆ มิติอย่างยั่งยืน

● เป้าหมายของแผนย่อย

หน่วยงานภาครัฐบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ

● การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

ยกระดับการบริหารงบประมาณให้ตอบสนองต่อเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนแม่บทฯ นโยบาย และสนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยงานให้สามารถปฏิบัติงานได้ตามแผนงาน/โครงการที่กำหนดไว้

๔) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ : แผนย่อยการปรับสมดุลภาครัฐ

● แนวทางการพัฒนา

๑) เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการบริการสาธารณะ และกิจกรรมสาธารณะอย่างเหมาะสม กำหนดความสัมพันธ์และการพัฒนาบทบาทในฐานะของหุ้นส่วน การพัฒนาในการดำเนินการกิจที่สำคัญระหว่างการบริหารราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และการสนับสนุนให้ภาคีการพัฒนาต่าง ๆ โดยเฉพาะชุมชน เอกชน ในรูปแบบโมเดลประชารัฐ

มาร่วม ดำเนินการในบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะต่าง ๆ โดยจัดให้มีการตรวจสอบความซ้ำซ้อน การวิเคราะห์และทบทวนภารกิจของภาครัฐให้สอดคล้องกับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อกำหนดภารกิจหลักที่ให้ภาครัฐดำเนินการ อาทิ การกำหนดนโยบาย การตัดสินใจ และการกำหนดแนวทางการพัฒนาภาครัฐที่สำคัญ สามารถตรวจสอบการทำงานของภาครัฐได้อย่างเหมาะสม การกำกับดูแลการแปลงนโยบายสู่การปฏิบัติ การกำกับทำให้บริการสาธารณะให้เป็นไปตามมาตรฐานและมีการคำนึงถึงความมั่นคงของมนุษย์และรัฐ และจัดให้มีการยุบเลิกภารกิจที่ไม่จำเป็น รวมทั้งเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาบริการสาธารณะที่สร้างคุณค่าร่วมกันระหว่างทุกภาคส่วน การถ่ายโอนภารกิจให้ภาคส่วนอื่นรับไปดำเนินการ เช่น การจ้างเหมาบริการ และการทำงานแบบจัดบริการร่วม เป็นต้น พร้อมทั้งจัดให้มีการเตรียมความพร้อมหรือการสนับสนุนภาคส่วนต่าง ๆ ในการร่วมดำเนินการของภาครัฐ ปรับปรุงบทบาทและกลไกภาครัฐให้เป็นผู้สนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการประกอบกร รวมทั้งการกำหนดกฎระเบียบที่ไม่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินธุรกิจ ภาคเอกชนทุกขนาด และสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะยาว

๒) ส่งเสริมบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการพัฒนาและสร้างความเข้มแข็ง ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นหน่วยงานที่มีสมรรถนะสูง สามารถบริหารจัดการตนเองได้ มีประสิทธิภาพ ตั้งอยู่บนหลักธรรมาภิบาล และมีมาตรฐานการให้บริการ เทียบเท่ามาตรฐานสากลเพิ่มอิสระ ในการให้บริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะที่หลากหลาย มีบทบาทเชิงยุทธศาสตร์ระดับพื้นที่ มีระบบภาษีและรายได้ของท้องถิ่นอย่างเหมาะสมต่อการจัดสรรงบประมาณ กำลังบุคลากร และองค์ความรู้ ในการแก้ไขปัญหา พัฒนาพื้นที่ทั้งในมิติเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และมิติอื่น ๆ ร่วมกับชุมชนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคีอื่น ๆ ที่คำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศ ประชาชน และความต้องการของคนทุกกลุ่ม ทุกวัยและทุกเพศสภาวะ

● เป้าหมายของแผนย่อย

กฎหมายและกฎระเบียบไม่เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วม และส่งเสริมการสร้างมาตรการต่าง ๆ เพื่อการมีส่วนร่วม

● การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

ขับเคลื่อนการดำเนินงานภายใต้กฎหมาย ๓ ฉบับ ในความรับผิดชอบของกรมอนามัย คือ ๑) พรบ.การสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕ และแก้ไขเพิ่มเติม ๒) พรบ.การป้องกันและแก้ไขปัญหาดังครรภในวัยรุ่น พ.ศ.๒๕๕๙ และ ๓) พรบ.ควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับเด็ก พ.ศ.๒๕๖๐ มีการพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขให้ทันต่อสถานการณ์ และส่งเสริมสนับสนุนให้มีการบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อคุ้มครองสิทธิของประชาชน

๕) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ : แผนย่อยการพัฒนาระบบบริหารงานภาครัฐ

● แนวทางการพัฒนา

๑) พัฒนาหน่วยงานภาครัฐให้เป็น “ภาครัฐทันสมัย เปิดกว้าง เป็นองค์กรขีดสมรรถนะสูง” สามารถปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีความคุ้มค่า เทียบได้กับมาตรฐานสากล รองรับสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานที่มีความหลากหลายซับซ้อนและทันการเปลี่ยนแปลง โดยการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล การพัฒนาให้มีการนำข้อมูลและข้อมูลขนาดใหญ่มาใช้ในการพัฒนานโยบาย การตัดสินใจ การบริหารจัดการการให้บริการ และการพัฒนานวัตกรรมภาครัฐ รวมถึงการเชื่อมโยงการทำงานและข้อมูลระหว่างองค์กร ทั้งภายในและภายนอกภาครัฐ แบบอัตโนมัติ อาทิ การสร้างแพลตฟอร์มดิจิทัลที่ภาครัฐสามารถใช้ร่วมกัน เพื่อเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงข้อมูลที่สะดวกและรวดเร็ว เชื่อมโยงข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐให้มีมาตรฐานเดียวกันและข้อมูลระหว่างหน่วยงาน

ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนเพื่อให้ภาคธุรกิจ ภาคเอกชน และผู้ประกอบการ สามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการขยายโอกาสทางการค้าทั้งในประเทศและต่างประเทศ

- เป้าหมายของแผนย่อย

ภาครัฐมีขีดสมรรถนะสูงเทียบเท่ามาตรฐานสากลและมีความคล่องตัว

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

พัฒนาระบบการปฏิบัติการของกรมอนามัยให้มีสมรรถนะสูงให้มีประสิทธิภาพและทันต่อเหตุการณ์ โดยพัฒนาแพลตฟอร์ม มีฐานข้อมูลขนาดใหญ่เพื่อรองรับการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพในทุกช่วงวัย และสถานประกอบการ ชุมชน ให้มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพประชาชน ผู้ประกอบการ เครือข่ายสามารถเข้าถึงข้อมูลของกรมอนามัยได้สะดวก รวดเร็วขึ้น

๕) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ : แผนย่อยการสร้างและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ

- แนวทางการพัฒนา

๑) พัฒนาศักยภาพบุคลากรภาครัฐทุกประเภทให้มีความรู้ความสามารถสูง มีทักษะการคิดวิเคราะห์และการปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง มีระบบการพัฒนาขีดความสามารถบุคลากรภาครัฐให้มีสมรรถนะใหม่ ๆ ทักษะการใช้ภาษาอังกฤษและภาษาที่สาม ทักษะด้านดิจิทัล มีทัศนคติและกรอบความคิดในการทำงานเพื่อให้บริการประชาชนและอำนวยความสะดวกภาคเอกชนและภาคประชาสังคมเพื่อประโยชน์ของการพัฒนาประเทศ สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงบริบทการพัฒนา มีการเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรม การปรับเปลี่ยนแนวคิดให้การปฏิบัติราชการเป็นมืออาชีพ มีจิตบริการ ทำงานในเชิงรุกและมองไปข้างหน้า สามารถบูรณาการการทำงานร่วมกับภาคส่วนอื่นได้อย่างเป็นรูปธรรม และมีสำนึกในการปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบและความสุจริต ปฏิบัติงานตามหลักการและหลักวิชาชีพด้วยความเป็นธรรมและเสมอภาค กล้ายืนหยัดในการกระทำที่ถูกต้องคำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ของส่วนตน ตลอดจนส่งเสริมให้มีการคุ้มครองและปกป้องบุคลากรภาครัฐที่กล้ายึดหลักในการกระทำที่ถูกต้องและมีพฤติกรรมการทำงานตามจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ

- เป้าหมายของแผนย่อย

บุคลากรภาครัฐยึดค่านิยมในการทำงานเพื่อประชาชน ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

พัฒนาศักยภาพกรมอนามัยให้มีสมรรถนะสูง สามารถปฏิบัติงานให้เป็นมืออาชีพ ทันสมัยต่อเหตุการณ์ และมีความเป็นธรรมปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต

(๑๔) ประเด็น ๒๑ การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๑) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- เป้าหมาย : ประเทศไทยปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใสและการป้องกันการทุจริตเชิงรุก ในการดำเนินงานกรมอนามัย

๒) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ : การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ

● แนวทางการพัฒนา

๑) ส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้มีความใสสะอาด ปราศจากพฤติกรรมที่ส่อไปในทางทุจริต โดยการปฏิบัติหน้าที่ราชการอย่างเปิดเผย โปร่งใส ถูกต้อง เป็นธรรม ไม่คดโกง รู้จักแยกแยะเรื่องส่วนตัวออกจากหน้าที่การงาน การสร้างธรรมาภิบาล ในการบริหารงาน ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากร ขององค์กร โดยการสนับสนุนให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่รัฐเข้ามามีส่วนร่วมเป็นเครือข่ายต่อต้าน การทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยงและ แจ้งเบาะแส เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริตประพฤติมิชอบได้ โดยมีมาตรการสนับสนุนและคุ้มครอง ผู้แจ้งเบาะแส

● เป้าหมายของแผนย่อย

ประชาชนมีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต

● การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใสและการป้องกันการ ทุจริตเชิงรุก ในการดำเนินงานกรมอนามัย

(๑๕) ประเด็น ๒๒ กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

๑) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

● เป้าหมาย : กฎหมายเป็นเครื่องมือให้ ทุกภาคส่วนได้ประโยชน์

จากการพัฒนาประเทศอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม

● การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

ขับเคลื่อนการดำเนินงานภายใต้กฎหมาย ๓ ฉบับ ในความ รับผิดชอบของกรมอนามัย คือ ๑) พรบ.การสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕ และแก้ไขเพิ่มเติม ๒) พรบ.การป้องกัน และแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. ๒๕๕๙ และ ๓) พรบ.ควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหาร สำหรับทารกและเด็ก พ.ศ.๒๕๖๐ มีการพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขให้ทันต่อสถานการณ์ และส่งเสริมสนับสนุน ให้มีการบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อคุ้มครองสิทธิของประชาชน

๒) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ : แผนย่อยการพัฒนากฎหมาย

● แนวทางการพัฒนา

๑) พัฒนากฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ และมาตรการต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับบริบท และเอื้อต่อการพัฒนาประเทศ โดยประเมินผลสัมฤทธิ์ทบทวนความจำเป็นและ ความเหมาะสมของกฎหมายที่มีอยู่ทุกลำดับชั้นของกฎหมาย แก้ไขปรับปรุงกฎหมายให้ทันสมัย ยกเลิก กฎหมายที่มีเนื้อหาไม่จำเป็นหรือเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ เพื่อให้กฎหมายช่วยสร้างสรรค ความเป็นธรรม ลดความเหลื่อมล้ำ และกระจายความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคม มีความสอดคล้องกับ ข้อตกลงระหว่างประเทศที่เป็นประโยชน์ ต่อประชาชนโดยรวม ให้เอื้อต่อการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ในการพัฒนาประเทศ เพื่อรองรับ การพัฒนาภูมิภาคและจังหวัดที่มีประสิทธิภาพ เอื้อต่อการใช้นวัตกรรม ทั้งในภาครัฐและเอกชนให้สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป เอื้อต่อการประกอบธุรกิจทั้งในและ ต่างประเทศ ทั้งในภาคเกษตร อุตสาหกรรม บริการ และการท่องเที่ยว โดยเฉพาะการกำหนดวงรอบ ในการทบทวนปรับปรุงแก้ไขกฎหมายให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา รวมทั้งการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย ทุกกรอบระยะเวลาที่กำหนด

๒) มีวิธีการบัญญัติกฎหมายอย่างมีส่วนร่วม ต้องดำเนินการให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ต่อประชาชน และนำมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรา กฎหมายทุกขั้นตอน เพื่อพัฒนากฎหมายทุกฉบับและทุกลำดับศักดิ์ให้สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป เอื้ออำนวยต่อการบริหารราชการแผ่นดิน การดำเนินงานของภาครัฐที่เหมาะสม การพัฒนาประเทศ การให้บริการประชาชน การประกอบธุรกิจ และการแข่งขันระหว่างประเทศ

๓) พัฒนาการบังคับใช้กฎหมาย โดยการนำเทคโนโลยีดิจิทัล และนวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ ในกระบวนการบังคับใช้กฎหมายให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส ไม่เลือกปฏิบัติ และเป็นธรรม และก่อให้เกิดความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจ สามารถกล่าวหาและจับกุมผู้กระทำผิดได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวดและเป็นธรรม

๔) ส่งเสริมเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรม ในกระบวนการกฎหมาย สนับสนุนการใช้เทคโนโลยี และนวัตกรรมในการพัฒนากฎหมาย การบังคับใช้และการปฏิบัติตามกฎหมายเพื่อให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกระบวนการกฎหมายโดยเพิ่มช่องทางการมีส่วนร่วมของประชาชนตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการ เพื่อให้กฎหมายเป็นเครื่องมือในการพัฒนาประเทศ และมีเนื้อหาเป็นไปเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

● เป้าหมายของแผนย่อย

กฎหมายไม่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาภาครัฐและภาคเอกชน อยู่ภายใต้กรอบกฎหมายที่มุ่งให้ประชาชนในวงกว้างได้รับประโยชน์จากการพัฒนาประเทศโดยทั่วถึง

● การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

ขับเคลื่อนการดำเนินงานภายใต้กฎหมาย ๓ ฉบับ ในความรับผิดชอบของกรมอนามัย คือ ๑) พรบ.การสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕ และแก้ไขเพิ่มเติม ๒) พรบ.ป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ.๒๕๕๙ และ ๓) พรบ.ควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็ก พ.ศ.๒๕๖๐ มีการพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขให้ทันต่อสถานการณ์ และส่งเสริมสนับสนุนให้มีการบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อคุ้มครองสิทธิของประชาชน

(๑๖) ประเด็น ๒๓ การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม

๑) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

● เป้าหมาย : มูลค่าการลงทุนวิจัยและพัฒนา นวัตกรรมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้น

● การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

กรมอนามัยได้กำหนดเป้าหมายให้หน่วยงานในสังกัดเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยกำหนดตัวชี้วัดจำนวนงานวิจัย หรือ ผลงานวิชาการ หรือ นวัตกรรมที่ดำเนินการได้ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการส่งเสริมสุขภาพและการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมของประชาชนทุกกลุ่มวัย นอกจากนี้ยังสร้างนวัตกรรมในการให้บริการแก่ประชาชนให้มีความทันสมัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการตอบเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ในตัวชี้วัดของแผนแม่บทฯ ย่อย

๒) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ : การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม ด้านสังคม

● แนวทางการพัฒนา

๑) พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ โดยการส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และประยุกต์ใช้นวัตกรรมในการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ของประเทศตลอดทุกช่วงวัย (ปฐมวัย วัยเด็ก วัยเรียน วัยแรงงาน วัยสูงอายุ) การตระหนักถึงพหุปัญญา ของมนุษย์ที่หลากหลาย เพื่อให้ประชาชนไทย มีทักษะความรู้ และเป็นกำลังในการพัฒนาประเทศ โดยมีประเด็นการวิจัยที่สำคัญ อาทิ โภชนาการและสุขภาพในช่วงปฐมวัย การปลูกฝังความเป็นคนดี วินัย และ จิตสำนึกในวัยเรียน การพัฒนาทักษะและสมรรถนะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ ในวัยเรียนและวัยแรงงาน บุคลากรทางการศึกษา ครู หลักสูตรและกระบวนการสอน การส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ ระบบบริการ สาธารณสุข และวิทยาศาสตร์ทางการกีฬา

● เป้าหมายของแผนย่อย

คุณภาพชีวิต ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ และความเสมอภาค ทางสังคมได้รับการยกระดับเพิ่มขึ้น จากผลการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมเชิงสังคม

● การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

กรมอนามัยได้กำหนดเป้าหมายให้หน่วยงานในสังกัดเป็นองค์กร แห่งการเรียนรู้ โดยกำหนดตัวชี้วัดจำนวนงานวิจัย หรือ ผลงานวิชาการ หรือ นวัตกรรมที่ดำเนินการได้ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการส่งเสริมสุขภาพและการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมของประชาชนทุกกลุ่มวัย นอกจากนี้ยังสร้างนวัตกรรมในการให้บริการแก่ประชาชนให้มีความทันสมัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการตอบสนองเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ในตัวชี้วัดของแผนแม่บทฯ ย่อย

๒.๒.๓ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓

๑) วัตถุประสงค์

พลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน” ซึ่งหมายถึงการสร้างการเปลี่ยนแปลงที่ครอบคลุมตั้งแต่ระดับโครงสร้าง นโยบาย และกลไก เพื่อมุ่งเสริมสร้าง สังคมที่ก้าวทันพลวัตของโลก และเกื้อหนุนให้คนไทยมีโอกาสที่จะพัฒนา ตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ พร้อมกับการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่การขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการสร้างมูลค่าเพิ่มที่สูง และคำนึงถึงความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม

๒) เป้าหมายรวม

๓.๒.๑ การปรับโครงสร้างการผลิตสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม โดยยกระดับขีด ความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการสำคัญให้สูงขึ้น และสามารถตอบโจทย์พัฒนาการของ เทคโนโลยีและสังคมยุคใหม่ และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เชื่อมโยงเศรษฐกิจท้องถิ่นและผู้ประกอบการรายย่อย กับห่วงโซ่มูลค่าของภาคการผลิตและบริการเป้าหมาย รวมถึงพัฒนาระบบนิเวศที่ส่งเสริมการค้าการลงทุนและ นวัตกรรม

๓.๒.๒ การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่ โดยพัฒนาให้คนไทยมีทักษะและ คุณลักษณะที่เหมาะสมกับโลกยุคใหม่ ทั้งทักษะในด้านความรู้ทักษะทางพฤติกรรม และคุณลักษณะ ตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม เตรียมพร้อมกำลังคนที่มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน เอื้อต่อการปรับโครงสร้าง เศรษฐกิจไปสู่ภาคการผลิตและบริการเป้าหมายที่มีศักยภาพและผลิตภาพสูงขึ้น รวมทั้งพัฒนาหลักประกันและ ความคุ้มครองทางสังคมเพื่อส่งเสริมความมั่นคงในชีวิต

๓.๒.๓ การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม โดยลดความเหลื่อมล้ำ ทั้งในเชิงรายได้ ความมั่งคั่ง และโอกาสในการแข่งขันของภาคธุรกิจ สนับสนุนช่วยเหลือกลุ่มเปราะบางและ

ผู้ด้อยโอกาสให้มี โอกาสในการเลื่อนขั้นทางเศรษฐกิจและสังคม รวมถึงจัดให้มีบริการสาธารณะที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม

๓.๒.๔ การเปลี่ยนผ่านไปสู่ความยั่งยืน โดยปรับปรุงการใช้ทรัพยากรธรรมชาติในการผลิตและบริการ ให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับขีดความสามารถในการรองรับของระบบนิเวศ แก้ไขปัญหามลพิษสำคัญ ด้วยวิธีการที่ยั่งยืน โดยเฉพาะมลพิษทางอากาศ ขยะ และมลพิษทางน้ำ และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เพื่อมุ่งสู่ความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon neutrality) ภายในครั้งแรกของศตวรรษนี้

๓.๒.๕ การเสริมสร้างความสามารถของประเทศในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยง ภายใต้บริบทโลกใหม่ โดยการสร้างความพร้อมในการรับมือและแสวงหาโอกาสจากการเป็นสังคมสูงวัย การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภัยโรคระบาด และภัยคุกคามทางไซเบอร์ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและกลไกทางสถาบันที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลงสู่ดิจิทัล รวมทั้งปรับปรุงโครงสร้างและระบบการบริหารงานของภาครัฐให้สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของบริบททางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีได้อย่างทันเวลา มีประสิทธิภาพ และมีธรรมาภิบาล

ตารางที่ ๓ หมายเหตุภายใต้ (ร่าง) แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ที่เกี่ยวข้องกับกรมอนามัย

หมวดหมาย	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์การพัฒนา
๒. ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน	๑. การท่องเที่ยวไทยเป็นการท่องเที่ยวคุณภาพสูงที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมและบริการที่มีศักยภาพอื่น ๓. การท่องเที่ยวไทยมีการบริหารจัดการอย่างยั่งยืนในทุกมิติ	๑.๒ อันดับดัชนีขีดความสามารถด้านการท่องเที่ยวดีขึ้น โดยมีอันดับรวมไม่สูงกว่าอันดับที่ ๒๕ ด้านสุขภาพและสุขอนามัยไม่สูงกว่าอันดับที่ ๕๐ ๓.๑ ผู้ประกอบการและแหล่งท่องเที่ยวได้รับมาตรฐานการท่องเที่ยวไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ต่อปี	๓. การยกระดับบริการและการบริหารจัดการการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับของตลาดสากล โดยปรับปรุงการบริหารจัดการในแหล่งท่องเที่ยวและสถานประกอบการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน เป็นที่ยอมรับในระดับสากล โดยเฉพาะด้านความปลอดภัย ความสะดวก ๔. การพัฒนาทักษะและศักยภาพบุคลากรในภาคการท่องเที่ยว โดยกำหนดแนวปฏิบัติที่เหมาะสมของผู้ประกอบ การธุรกิจบุคลากร และนักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ
๔ ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง	๑. ไทยมีศักยภาพในการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจจากสินค้าและบริการสุขภาพ ๓.ประชาชนไทยได้รับความ	๑.๑ สัดส่วนมูลค่าเพิ่มสินค้าและบริการสุขภาพต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศอยู่ที่ร้อยละ ๑.๗ ๓.๑ สัดส่วนค่าใช้จ่ายด้าน	๑. บริการทางการแพทย์ที่มีศักยภาพในการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ สนับสนุนให้ภาคเอกชนยกระดับบริการทางการแพทย์บนฐาน

หมวดหมาย	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์การพัฒนา
	เป็นธรรมในการเข้าถึงบริการสุขภาพ	สุขภาพของครัวเรือนต่อค่าใช้จ่ายสุขภาพทั้งหมดไม่เกินร้อยละ ๑๒	<p>นวัตกรรมและเทคโนโลยีขั้นสูง โดยภาครัฐกำหนดมาตรฐาน สนับสนุนและกำกับดูแล</p> <p>๒. ไทยเป็นศูนย์กลางบริการเพื่อส่งเสริมสุขภาพระดับโลก พัฒนาบริการเพื่อส่งเสริมสุขภาพรูปแบบใหม่ ที่นำไปสู่การสร้างสังคมสูงวัยที่มีสุขภาพะ</p> <p>๓. การสร้างมูลค่าเพิ่มให้อุตสาหกรรมทางการแพทย์และสุขภาพ ยกระดับศูนย์ทดสอบศักยภาพการผลิต</p> <p>๔. การส่งเสริมขีดความสามารถทางวิชาการ ด้านการศึกษา วิจัย และเทคโนโลยีทางการแพทย์</p> <p>๕. การบริหารจัดการระบบบริการสุขภาพบนพื้นฐานความสมดุลทางเศรษฐกิจและสุขภาพของคนไทย บริหารจัดการบุคลากรทางการแพทย์ให้สอดคล้องกับระบบบริการสุขภาพ พัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลและสารสนเทศเพื่อสนับสนุนบริการทางการแพทย์</p> <p>๖. การยกระดับศักยภาพระบบบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขเพื่อลดผลกระทบต่อบริการทางเศรษฐกิจและสุขภาพ</p>
๘. ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน	๓. การพัฒนาเมืองให้มีความน่าอยู่ อย่างยั่งยืน มีความพร้อมในการรับมือ และปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทุกรูปแบบ เพื่อให้ประชาชนทุกกลุ่มมีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างทั่วถึง	๓.๒ เมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน มีจำนวนมากขึ้น	๔. การเสริมสร้างความเข้มแข็งในการบริหารจัดการพื้นที่และเมือง เสริมสร้างสมรรถนะของท้องถิ่นทุกระดับ ให้มีศักยภาพในการบริหารจัดการพื้นที่และเมืองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

หมวดหมาย	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์การพัฒนา
๙. ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม	๒. คนไทยทุกช่วงวัยได้รับความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต	๒.๑ ดัชนีรวมของความคุ้มครองทางสังคมมีค่าไม่ต่ำกว่า ๑๐๐ โดยดัชนีรวมของความคุ้มครองทางสังคม มิติที่ ๑ ความคุ้มครองทางสังคมสำหรับวัยเด็ก การเข้าถึงบริการเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย (๐-๒ ปี) เพิ่มขึ้นในอัตราที่ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๕๐ มิติที่ ๓ ความคุ้มครองทางสังคมสำหรับผู้สูงวัย สัดส่วนของผู้สูงวัยที่มีภาวะพึ่งพิงที่เข้าถึงบริการดูแลระยะยาวด้านสาธารณสุขในระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เพิ่มขึ้นเป็นไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๗๐	๓ การยกระดับความคุ้มครองทางสังคมสำหรับคนทุกช่วงวัย ยกกระดับความคุ้มครองทางสังคมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก เพิ่มการเข้าถึงสถานรับเลี้ยงเด็ก ๐-๒ ปี ที่มีคุณภาพ และยกระดับความคุ้มครองทางสังคมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ เพิ่มการเข้าถึงบริการดูแลระยะยาวสำหรับผู้สูงวัยที่มีภาวะพึ่งพิง การเพิ่มศักยภาพของบริการดูแลระยะยาวด้านสาธารณสุข
๑๐ ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ	๒ การอนุรักษ์ ฟื้นฟูและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน เพื่อให้ทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์เพิ่มขึ้น	๒.๑ คะแนนดัชนีสมรรถนะด้านสิ่งแวดล้อมดีขึ้น ติดอันดับ ๑ ใน ๔ ของประเทศ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยมีคะแนนไม่น้อยกว่า ๕๕ คะแนน ในปี ๒๕๗๐	๔. การพัฒนาเทคโนโลยีนวัตกรรมและกลไกสนับสนุนเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ พัฒนาฐานข้อมูล/องค์ความรู้/มาตรฐาน/กฎหมายสนับสนุนและสร้างแรงจูงใจปรับปรุงกฎหมายให้เอื้อต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียนและลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในทุกภาคส่วน เสริมสร้างศักยภาพบุคลากรหน่วยงานส่วนกลาง ท้องถิ่นและชุมชนในการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ลดการก่อมลพิษ
๑๑ ไทยสามารถลดความเสียหายและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	๓ สังคมไทยมีภูมิคุ้มกันจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	๓.๑ ชุมชน ท้องถิ่น อาสาสมัคร และเครือข่ายที่สามารถจัดการความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเบื้องต้นได้ด้วยตนเอง เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ	๒. การพัฒนาและเพิ่มศักยภาพประชาชนและชุมชน ในการรับมือกับภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ส่งเสริมให้ประชาชนทุกภาคส่วนมี

หมวดหมาย	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์การพัฒนา
		<p>๘๐ ภายในปี ๒๕๗๐ และมี การจัดฝึ กอบรมด้าน การ ป้องกัน และ บรรเทา ผลกระทบจากภัยธรรมชาติ และการเปลี่ยนแปลงสภาพ ภูมิอากาศครอบคลุมทุก พื้นที่ของประเทศ</p>	<p>ความรู้ความเข้าใจตระหนัก ถึงความเสี่ยงและปรับตัว รับมือผลกระทบจากภัย ธรรมชาติ และการ เปลี่ยนแปลงสภาพ ภูมิอากาศ สนับสนุนการมี ส่วนร่วมของภาคประชาชน และชุมชนในการรับมือและ ปรับตัวต่อภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพ ภูมิอากาศ เพิ่มศักยภาพ ของประชาชน ชุมชน และ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการรับมือกับภัย ธรรมชาติ และการ เปลี่ยนแปลงสภาพ ภูมิอากาศ</p>
<p>๑๒ ไทยมีกำลังคน สมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้ อย่าง ต่อเนื่อง ตอบโจทย์การ พัฒนาแห่งอนาคต</p>	<p>๑ คนไทยได้รับการพัฒนา อย่างเต็มศักยภาพในทุกช่วง วัย มีสมรรถนะที่จำเป็น สำหรับ โลกยุคใหม่ มี คุณลักษณะตามบรรทัดฐาน ที่ดีของสังคม มีคุณธรรม จริยธรรม และมีภูมิคุ้มกัน ต่อการเปลี่ยนแปลงอย่าง พลิกโฉมฉับพลันของโลก สามารถดำรงชีวิตร่วมกันใน สังคมได้อย่างสงบสุข</p>	<p>๑.๑ ดัชนีพัฒนาการเด็ก สมวัย เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๘๘ ณ สิ้นสิ้นสุดแผนฯ</p>	<p>๑. การพัฒนาคนไทยทุกช่วง วัยในทุกมิติ พัฒนาเด็กช่วง ตั้งครรภ์ถึงปฐมวัยให้ มี พัฒนาการรอบด้าน มี อุปนิสัยที่ดี โดยการเตรียม ความพร้อมพ่อแม่ผู้ปกครอง และสร้างกลไกประสาน ความร่วมมือ เพื่อดูแลหญิง ตั้งครรภ์ให้ได้รับบริการที่มี คุณภาพ และดูแลเด็กให้มี พัฒนาการสมวัย ตั้งแต่อยู่ ในครรภ์ - ๖ ปี การพัฒนา ครูและผู้ดูแลเด็กปฐมวัยให้ มีความรู้และทักษะการดูแล ที่เพียงพอ การยกระดับ สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยให้ ได้มาตรฐาน พัฒนา ผู้สูงอายุให้เป็นพลเมืองมี คุณค่าของสังคม โดยพัฒนา ผู้สูงอายุให้เป็นพลังของ สังคม พัฒนาสภาพแวดล้อม ที่เอื้ออำนวยต่อการดำเนิน ชีวิตของผู้สูงอายุ</p>
<p>๑๓. ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบ โจทย์ประชาชน</p>	<p>๑. การบริการภาครัฐ มี คุณภาพ เข้าถึงได้ ๒. ภาครัฐที่มีขีดสมรรถนะ</p>	<p>๑.๑ ความพึงพอใจใน คุณภาพการให้บริการของ ภาครัฐ ไม่น้อยกว่าร้อยละ</p>	<p>๒. การปรับเปลี่ยนการ บริหารจัดการและโครงสร้าง ของภาครัฐให้ยืดหยุ่น</p>

หมวดหมาย	เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์การพัฒนา
	สูง คล่องตัว	๙๐ ๒.๑ ผลการสำรวจรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ ในองค์ประกอบดัชนีรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ ดัชนีการมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ ดัชนีทุนมนุษย์ และดัชนีการให้บริการภาครัฐออนไลน์ ไม่ต่ำกว่าอันดับที่ ๔๐ ของโลก และมีคะแนนไม่ต่ำกว่า ๐.๘๒	เชื่อมโยง เปิดกว้างและมีประสิทธิภาพเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ สร้างความโปร่งใสและธรรมาภิบาลภาครัฐ ๓. การปรับเปลี่ยนภาครัฐเป็นรัฐบาลดิจิทัลที่ใช้ข้อมูลในการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาประเทศ โดยปรับเปลี่ยนข้อมูลภาครัฐทั้งหมดให้เป็นดิจิทัลและปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานภาครัฐเป็นดิจิทัล ๔. การสร้างระบบบริหารภาครัฐที่ส่งเสริมการปรับเปลี่ยนและพัฒนาบุคลากร ให้มีทักษะที่จำเป็นในการให้บริการภาครัฐดิจิทัล และปรับปรุงกฎหมายระเบียบมาตรการภาครัฐให้เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ โดยยกเลิกกฎหมายที่หมดความจำเป็นและพัฒนากฎหมายที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ

๒.๓ แผนระดับที่ ๓ ที่เกี่ยวข้อง (หากมี)

- ชื่อแผนระดับที่ ๓ แผนทันตสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย พ.ศ.๒๕๕๘-๒๕๖๕ ของกรมอนามัย
- ชื่อแผนระดับที่ ๓ แผนยุทธศาสตร์อนามัยสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ ของกรมอนามัย
- ชื่อแผนระดับที่ ๓ ยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นระดับชาติ พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๙ ตามพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ.๒๕๕๙ ของกรมอนามัย
- ชื่อแผนระดับที่ ๓ นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาอนามัยการเจริญพันธุ์แห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๙) ว่าด้วยการส่งเสริมการเกิดและการเจริญเติบโตอย่างมีคุณภาพของกรมอนามัย
- ชื่อแผนระดับที่ ๓ แผนการส่งเสริมกิจกรรมทางกาย พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๗๓ ของกรมอนามัย

- ชื่อแผนระดับที่ ๓ แผนปฏิบัติการด้านโภชนาการระดับชาติ ๕ ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๖ ภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ ๓ อาหารศึกษา กรอบยุทธศาสตร์การจัดการด้านอาหารของประเทศไทย ฉบับที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๘๐) ของกรมอนามัย
- ชื่อแผนระดับที่ ๓ แผนปฏิบัติการด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ด้านสาธารณสุข ระยะที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๖๔-๒๕๗๓) ของกรมอนามัย
- ชื่อแผนระดับที่ ๓ แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔ ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ชื่อแผนระดับที่ ๓ แผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ.๒๕๔๕-๒๕๖๔ ของกรมกิจการผู้สูงอายุ
- ชื่อแผนระดับที่ ๓ แผนปฏิบัติการด้านการควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีน แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐ ของกรมอนามัย
- ชื่อแผนระดับที่ ๓ แผนยุทธศาสตร์การป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อระดับชาติ ๕ ปี ของกรมควบคุมโรค

ส่วนที่ ๓ ความสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) แห่งสหประชาชาติ

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน Sustainable Development Goals – SDGs

SDGs Targets	เป้าหมายหลัก/ เป้าหมายย่อย/ ตัวชี้วัด	เจ้าภาพร่วมขับเคลื่อนการดำเนินการ
๒	ยุติความหิวโหย บรรลุความมั่นคงทางอาหาร และยกระดับโภชนาการ และส่งเสริมเกษตรกรรมที่ยั่งยืน	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กษ.)
๒.๒	ยุติภาวะทุพโภชนาการทุกรูปแบบและแก้ไขปัญหาความต้องการสารอาหารของหญิงวัยรุ่น หญิงตั้งครรภ์และให้นมบุตร และผู้สูงอายุ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๓ รวมถึงบรรลุเป้าหมายที่ตกลงร่วมกันระหว่างประเทศว่าด้วยภาวะเตี้ย (stunting) และแคะแกระริน (wasting) ในเด็กอายุต่ำกว่า ๕ ปี ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๘	กระทรวงสาธารณสุข (สธ.)
๒.๒.๑	ความชุกของภาวะเตี้ยในเด็กอายุต่ำกว่า ๕ ปี (ประเมินส่วนสูงตามเกณฑ์อายุ ที่มีส่วนสูงห่างจากค่ามัธยฐานตามมาตรฐานการเจริญเติบโตของเด็กขององค์การอนามัยโลก (WHO) ในช่วงน้อยกว่า -๒ SD)	กรมอนามัย (สำนักโภชนาการ)
๒.๒.๒	ความชุกของภาวะทุพโภชนาการในเด็กอายุต่ำกว่า ๕ ปี จำแนกตาม (ก) ภาวะแคะแกระริน (wasting) (ข) ภาวะน้ำหนักเกิน (overweight) (ประเมินน้ำหนักตามเกณฑ์ส่วนสูง ที่มีน้ำหนักเมื่อเทียบกับความสูงห่างจากค่ามัธยฐานตามมาตรฐานการเจริญเติบโตของเด็กของ WHO ในช่วงมากกว่า +๒ SD หรือต่ำกว่า -๒ SD)	กรมอนามัย (สำนักโภชนาการ)
๒.๒.๓	ความชุกของภาวะโลหิตจาง (anemia) ในหญิง อายุระหว่าง ๑๕ - ๔๙ ปี จำแนกตามภาวะตั้งครรภ์	กรมอนามัย (สำนักโภชนาการ)
๓	สร้างหลักประกันการมีสุขภาพที่ดี และส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีสำหรับทุกคนในทุกช่วงวัย	กระทรวงสาธารณสุข (สธ.)
๓.๑	ลดอัตราการตายของมารดาทั่วโลกให้ต่ำกว่า ๗๐ คน ต่อการเกิดมีชีพ ๑๐๐,๐๐๐ คน ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๓	กระทรวงสาธารณสุข (สธ.)
๓.๑.๑	อัตราการตายของมารดา (ต่อการเกิดมีชีพ ๑๐๐,๐๐๐ คน)	กรมอนามัย (สำนักส่งเสริมสุขภาพ)
๓.๑.๒	สัดส่วนของการคลอดบุตรที่ดูแลโดยบุคลากรด้านสาธารณสุขที่มีความชำนาญ	กรมอนามัย (สำนักส่งเสริมสุขภาพ)
๓.๒	ยุติการตายที่ป้องกันได้ของทารกแรกเกิดและเด็กอายุต่ำกว่า ๕ ปี โดยทุกประเทศมุ่งลดอัตราการตายในทารกลงให้ต่ำถึง ๑๒ คน ต่อการเกิดมีชีพ ๑,๐๐๐ คน และลดอัตราการตายในเด็กอายุต่ำกว่า ๕ ปี ลงให้ต่ำถึง ๒๕ คน ต่อการเกิดมีชีพ ๑,๐๐๐ คน ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๓	กระทรวงสาธารณสุข (สธ.)
๓.๒.๑	อัตราการตายของทารกอายุต่ำกว่า ๕ ปี (ต่อการเกิดมีชีพ ๑,๐๐๐ คน)	กรมอนามัย (สำนักส่งเสริมสุขภาพ)
๓.๗	สร้างหลักประกันถ้วนหน้า ในการเข้าถึงบริการสุขภาพทางเพศ และอนามัยการเจริญพันธุ์ รวมถึงการวางแผนครอบครัว ข้อมูลข่าวสารและความรู้ และการบูรณาการอนามัยการเจริญพันธุ์	กระทรวงสาธารณสุข (สธ.)

SDGs Targets	เป้าหมายหลัก/ เป้าหมายย่อย/ ตัวชี้วัด	เจ้าภาพร่วมขับเคลื่อน การดำเนินการ
	ในยุทธศาสตร์และแผนงานระดับชาติ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๓	
๓.๗.๑	สัดส่วนของหญิงวัยเจริญพันธุ์ (อายุ ๑๕-๔๙ ปี) ที่พึงพอใจกับการวางแผนครอบครัวด้วยวิธีสมัยใหม่	กรมอนามัย (สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์)
๓.๗.๒	อัตราการคลอดในหญิงอายุ (๑๐-๑๔ ปี, ๑๕-๑๙ ปี) ต่อผู้หญิงอายุ (๑๐-๑๔ ปี ๑๕-๑๙ ปี) ๑,๐๐๐ คน	กรมอนามัย (สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์)
๓.๙	ลดจำนวนการตายและการเจ็บป่วยจากสารเคมีอันตรายและจากมลพิษและการปนเปื้อนทางอากาศ น้ำ และดิน ให้ลดลงอย่างมาก ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๓	กระทรวงอุตสาหกรรม (อก.)
๓.๙.๑	อัตราการตายที่เกิดจากมลพิษทางอากาศในบ้านเรือนและในบรรยากาศ	กรมอนามัย (กองประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ)
๓.๙.๒	อัตราการตายที่เกิดจากน้ำ และการสุขาภิบาลที่ไม่ปลอดภัย และปราศจากสุขลักษณะ (เผชิญกับบริการด้านน้ำ สุขาภิบาลและสุขอนามัยที่ไม่ปลอดภัย)	กรมอนามัย (สำนักสุขาภิบาลอาหารและน้ำ)
๕	บรรลุความเสมอภาคระหว่างเพศ และเพิ่มบทบาทของสตรีและเด็กหญิงทุกคน	กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.)
๕.๖	สร้างหลักประกันว่าจะมีการเข้าถึงสุขภาวะทางเพศและอนามัยการเจริญพันธุ์ และสิทธิด้านการเจริญพันธุ์โดยถ้วนหน้า ตามที่ตกลงในแผนปฏิบัติการของการประชุมนานาชาติว่าด้วยประชากรและการพัฒนา และแผนปฏิบัติการปักกิ่งและเอกสารผลลัพธ์ของการประชุมทบทวนเหล่านั้น	กระทรวงสาธารณสุข (สธ.)
๕.๖.๑	สัดส่วนของผู้หญิงอายุ ๑๕-๔๙ ปี ที่ทำการตัดสินใจด้วยตนเองบนพื้นฐานข้อมูลที่เพียงพอ (informed decision) ในเรื่องความสัมพันธ์ทางเพศ การคุมกำเนิด และการดูแลด้านอนามัยการเจริญพันธุ์	กรมอนามัย (สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์)
๕.๖.๒	จำนวนประเทศที่มีกฎหมายและกฎระเบียบที่รับประกันได้ว่าผู้หญิงและผู้ชายที่มีอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป เข้าถึงการศึกษ ข้อมูล และการดูแลด้านสุขภาวะทางเพศและอนามัยการเจริญพันธุ์ ได้อย่างเต็มที่และเท่าเทียม Proxy Indicator ตัวชี้วัดทดแทน จำนวนกฎหมายและกฎระเบียบที่ส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ การได้รับสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร การได้รับบริการอนามัยการเจริญพันธุ์ การได้รับการรักษา ความลับและความเป็นส่วนตัว	กรมอนามัย (สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์)
๖	สร้างหลักประกันเรื่องน้ำและสุขาภิบาล ให้มีการจัดการอย่างยั่งยืนและมีสภาพพร้อมใช้สำหรับทุกคน	สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สทช.)
๖.๑	บรรลุเป้าหมายการให้ทุกคนเข้าถึงน้ำดื่มที่ปลอดภัย และมีราคาที่สามารถซื้อหาได้	กระทรวงมหาดไทย (มท.)
๖.๑.๑	สัดส่วนของประชากรที่ใช้บริการน้ำดื่มที่ได้รับการจัดการอย่างปลอดภัย	กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น (สท) (กรมอนามัย โดยสำนักสุขาภิบาลอาหารและน้ำร่วมขับเคลื่อน)
๖.๒	บรรลุเป้าหมายการให้ทุกคนเข้าถึงการสุขาภิบาลและสุขอนามัย	กระทรวงสาธารณสุข

SDGs Targets	เป้าหมายหลัก/ เป้าหมายย่อย/ ตัวชี้วัด	เจ้าภาพร่วมขับเคลื่อน การดำเนินการ
	ที่พอเพียงและเป็นธรรม และยุติการขับถ่ายในที่โล่ง โดยให้ ความสนใจเป็นพิเศษต่อความต้องการของผู้หญิง เด็กหญิง และ กลุ่มที่อยู่ในสถานการณ์เปราะบาง ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๓	(สธ.)
๖.๒.๑	สัดส่วนของประชากรที่ใช้ (ก) บริการด้านการสุขาภิบาลที่ได้รับ การจัดการอย่างปลอดภัย (ข) สิ่งอำนวยความสะดวกในการล้าง มือด้วยสบู่ และน้ำ	กรมอนามัย (สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม/สำนัก สุขาภิบาลอาหารและน้ำ)
๑๓	ปฏิบัติการอย่างเร่งด่วนเพื่อต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพ ภูมิอากาศ และผลกระทบที่เกิดขึ้น	กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม (ทส.)
๑๓.๒	บูรณาการมาตรการด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศใน นโยบาย ยุทธศาสตร์ และการวางแผนระดับชาติ	กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม (ทส.)
๑๓.๒.๑	จำนวนประเทศที่มีเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศ (NDCs) ยุทธศาสตร์ระยะยาว แผนการปรับตัวต่อผลกระทบจาก การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ยุทธศาสตร์ในรายงานการดา เนินงานด้านการปรับตัว (Adaptation communications) และ ในรายงานแห่งชาติ (National communications)	กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม (กรมอนามัย โดยกองประเมินผล กระทบต่อสุขภาพร่วมขับเคลื่อน)
๑๓.๓	ปฏิบัติการอย่างเร่งด่วนเพื่อต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพ ภูมิอากาศ และผลกระทบที่เกิดขึ้น	กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม (ทส.)
๑๓.๓.๑	ระดับการดำเนินการเพื่อบรรลุ (i) การศึกษาเพื่อความเป็นพลเมือง โลก และ (ii) การจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นเรื่อง หลักใน (ก) นโยบายการศึกษาของประเทศ (ข) หลักสูตร (ค) การศึกษาของครู และ (ง) การประเมินผลนักเรียน	กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม (กรมอนามัย โดยกองประเมินผล กระทบต่อสุขภาพร่วมขับเคลื่อน)

ส่วนที่ ๔ นโยบายที่เกี่ยวข้อง

๔.๑ นโยบายรัฐบาล

รัฐบาลปัจจุบันภายใต้การนำของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้กำหนดวิสัยทัศน์ในการขับเคลื่อนประเทศของรัฐบาล คือ “มุ่งมั่นให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วในศตวรรษที่ ๒๑” โดยมีการแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ซึ่งรัฐบาลได้กำหนดนโยบายในการบริหารราชการแผ่นดิน ๑๒ ด้าน ในช่วง ๔ ปีข้างหน้า มีดังนี้

๑. การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์
๒. การสร้างความมั่นคงและความปลอดภัยของประเทศ และความสงบสุขของประเทศ
๓. การทำนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม
๔. การสร้างบทบาทของไทยในเวทีโลก
๕. การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย
๖. การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจและการกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค
๗. การพัฒนาสร้างความเข้มแข็งจากฐานราก
๘. การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาศักยภาพของคนไทยทุกช่วงวัย
๙. การพัฒนาระบบสาธารณสุขและหลักประกันทางสังคม
๑๐. การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและการรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน
๑๑. การปฏิรูปการบริหารจัดการภาครัฐ
๑๒. การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ และ กระบวนการยุติธรรม

โดยนโยบายที่เกี่ยวข้องกับกรมอนามัยโดยตรง คือ

นโยบายที่ ๘ การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาศักยภาพของคนไทยทุกช่วงวัย

๘.๑ ส่งเสริมการพัฒนาเด็กปฐมวัย

๘.๑.๑ จัดให้มีระบบพัฒนาเด็กแรกเกิดอย่างต่อเนื่องจนถึงเด็กวัยเรียนให้มีโอกาสพัฒนาตามศักยภาพ เพื่อสร้างคนไทยที่มีพัฒนาการเต็มตามศักยภาพผ่านครอบครัวที่อบอุ่นในทุกรูปแบบ ครอบครัว เพื่อส่งต่อการพัฒนาเด็กไทยให้มีคุณภาพสู่การพัฒนาในระยะถัดไปบนฐานการให้ความช่วยเหลือที่ค้ำถึงถึงศักยภาพของครอบครัวและพื้นที่ เตรียมความพร้อมการเป็นพ่อแม่ ความรู้เรื่องโภชนาการ และสุขภาพ การอบรมเลี้ยงดู การส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยผ่านการให้บริการสาธารณสุขที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะการยกระดับคุณภาพสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยทั่วประเทศให้ได้มาตรฐาน และพัฒนาศักยภาพ ของบุคลากรทางการศึกษาและผู้ดูแลเด็กปฐมวัยให้สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ

๘.๑.๒ ส่งเสริมการพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยค้ำถึงถึงพหุปัญญาที่หลากหลายของเด็กแต่ละคน ให้ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพ ผ่านการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับระบบโรงเรียนปกติที่เป็นระบบและมีทิศทางที่ชัดเจน

นโยบายที่ ๙ การพัฒนาระบบ สาธารณสุขและหลักประกันทางสังคม มุ่งเน้นการจัดบริการสาธารณสุขและระบบความคุ้มครองทางสังคม ที่ครอบคลุมประชากรทุกกลุ่มอย่างเหมาะสมนำไปสู่ความเสมอภาค ประกอบด้วย

๙.๑ พัฒนาระบบบริการสาธารณสุข แพทย์สมัยใหม่ และแพทย์แผนไทย ให้มีประสิทธิภาพ ทันสมัย เป็นที่ยอมรับในระดับสากล และมีคุณภาพทัดเทียมกันทั่วทุกพื้นที่ รวมถึงการยกระดับไปสู่ความเชี่ยวชาญ ในด้านการแพทย์แม่นยำและยกระดับระบบหลักประกันสุขภาพ ให้ครอบคลุมแรงงาน

นอกระบบ โดยอยู่บนพื้นฐานหลัก ประสิทธิภาพและความยั่งยืนทางการคลังของประเทศ ส่งเสริมให้มีมาตรการสร้างเสริมสุขภาพและอนามัย ให้คนไทยทุกช่วงวัยมีสุขภาพแข็งแรงและลดอัตราการเจ็บป่วยโรคเรื้อรัง พร้อมทั้งจัดให้มีสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่เอื้อ ต่อสุขภาพของประชาชนอย่างเหมาะสมและพอเพียง

๙.๒ ส่งเสริมการป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงต่อสุขภาพ โดยการพัฒนาองค์ความรู้ด้านสุขภาพที่ถูกต้องของคนทุกกลุ่มวัย ส่งเสริมการเล่นกีฬาและออกกำลังกายเพื่อเสริมสร้างสุขภาพ สร้างระบบรับมือต่อโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำ ทั้งระบบติดตาม เฝ้าระวัง และการจัดการภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขอย่างครบวงจรและบูรณาการ จัดระบบการแพทย์ปฐมภูมิที่มีแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวดูแลอย่างทั่วถึงและส่งเสริมให้ชุมชนเป็นฐานในการสร้างสุขภาพที่ดีในทุกพื้นที่

๙.๓ พัฒนาและยกระดับความรู้อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ให้เป็นหมอประจำบ้านควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารทางการแพทย์ เร่งพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่มีคุณภาพให้ทั่วถึงและ แผนปฏิบัติการกระทรวงสาธารณสุข ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ ๑๐๓ ครอบคลุมประชากรทุกภาคส่วน ลดความเหลื่อมล้ำของคุณภาพการบริการในแต่ละระบบ พร้อมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพระบบการบริการสาธารณสุขในชุมชนผ่านการพัฒนาระบบการแพทย์ทางไกลควบคู่ไปกับการเพิ่ม บทบาทของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน และการยกระดับคุณภาพการบริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เพื่อให้ประชาชนในทุกครัวเรือนทุกพื้นที่ โดยเฉพาะผู้สูงอายุในชุมชนสามารถเข้าถึงหน่วยบริการสาธารณสุขได้อย่างทั่วถึงและรวดเร็ว

๙.๔ สร้างหลักประกันทางสังคมที่ครอบคลุมด้านการศึกษา สุขภาพ การมีงานทำที่เหมาะสมกับประชากรทุกกลุ่ม มีการลงทุนทางสังคมแบบมุ่งเป้าหมาย เพื่อช่วยเหลือกลุ่มคนยากจนและกลุ่มผู้ด้อยโอกาสโดยตรง จัดให้มีระบบบำนาญชราภาพ หลังพ้นวัยทำงาน ปฏิรูประบบภาษีส่งเสริมความเสมอภาคทางสังคม สร้างความเสมอภาคทางการศึกษาผ่านกลไกกองทุน และยกระดับคุณภาพการศึกษาผ่านการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย รวมถึงคุ้มครองแรงงานทั้งในระบบและนอกระบบ ให้ได้รับความปลอดภัยและมีสุขอนามัยที่ดีในการทำงาน ได้รับรายได้ สวัสดิการ และสิทธิประโยชน์ ที่เหมาะสมแก่การดำรงชีพ

นอกจากนโยบายหลักทั้ง ๑๒ ด้าน รัฐบาลได้กำหนดเรื่องเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการเพื่อบรรเทาปัญหาและลดผลกระทบกับประชาชน และระบบเศรษฐกิจ โดยมีนโยบายเร่งด่วน ๑๒ เรื่อง ดังนี้

๑. การแก้ไขปัญหาในการดำรงชีวิตของประชาชน โดยลดข้อจำกัดในการประกอบอาชีพของคนไทย

๒. การปรับปรุงระบบสวัสดิการและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยปรับปรุงระบบบัตรสวัสดิการแห่งรัฐและเบี้ยยังชีพของประชาชน อาทิ ผู้สูงอายุและคนพิการที่มีรายได้น้อย ผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาส และพิจารณาขยายความครอบคลุมไปยังกลุ่มมารดาตั้งครรภ์เด็กแรกเกิด และเด็กวัยเรียนที่ครอบครัวมีปัญหาทาง เศรษฐกิจ และเร่งรัดการพัฒนาระบบบริการ สุขภาพ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำของคุณภาพการบริการในแต่ละระบบ ลดภาระการเดินทาง ไปสถานพยาบาลของประชาชน และลดความแออัดในโรงพยาบาลขนาดใหญ่ พัฒนา โรงพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพตำบล อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ระบบการแพทย์ทางไกล และ ภูมิปัญญาแพทย์แผนไทย เพื่อให้ประชาชนที่อยู่ในชุมชนสามารถเข้าถึงหน่วยบริการ สาธารณสุขได้อย่างทั่วถึง รวดเร็ว และได้รับการบริการอย่างมีคุณภาพ

๓. มาตรการเศรษฐกิจเพื่อรองรับความผันผวนของเศรษฐกิจโลก

๔. การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและพัฒนานวัตกรรม

๕. การยกระดับศักยภาพของแรงงาน

๖. การวางรากฐานระบบเศรษฐกิจของประเทศสู่อนาคต

๗. การเตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ ๒๑

๘. การแก้ไขปัญหาทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการทั้งฝ่ายการเมือง และฝ่ายราชการ
ประจำ
๙. การแก้ไขปัญหายาเสพติดและสร้างความสงบสุขในพื้นที่ชายแดนภาคใต้
๑๐. การพัฒนาระบบการให้บริการประชาชน
 ๑๑. การจัดเตรียมมาตรการรองรับภัยแล้งและอุทกภัย
 ๑๒. การสนับสนุนให้มีการศึกษา การรับฟังความเห็นของประชาชน และการดำเนินการ เพื่อ
แก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ

ส่วนที่ ๕ สถานการณ์และปัจจัยที่มีผลต่อระบบสุขภาพ

๕.๑ ปัจจัยที่ส่งผลต่อระบบสุขภาพ

- การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร เป็นสังคมผู้สูงอายุ มีสัดส่วนประชากรวัยแรงงาน และวัยเด็กลดลง และประชากรสูงอายุที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในปี ๒๕๘๓ จำนวนผู้สูงอายุจะเพิ่มขึ้นเกือบเท่าตัวจาก ๑๒.๐ ล้านคนเป็น ๒๐.๕ ล้านคน รวมทั้งอัตราเจริญพันธุ์รวมของประเทศไทยลดลงอย่างค่อนข้างคงที่ ซึ่งเฉลี่ยแล้วสตรีคนหนึ่งจะมีบุตรประมาณ ๑.๕๐ คน จำนวนเด็กเกิดลดลงอย่างต่อเนื่องทุกปี จาก ๘๑๘,๙๐๑ ในปี ๒๕๕๕ เหลือเพียง ๕๔๔,๕๗๐ คน ในปี ๒๕๖๔ ซึ่งเป็นอัตราเจริญพันธุ์ต่ำกว่าระดับทดแทนในปัจจุบัน ซึ่งเป็นความท้าทายสำคัญต่อการพัฒนาประเทศในมิติต่าง ๆ ทั้งเสถียรภาพการเงิน การคลัง การจัดสวัสดิการเพื่อดูแลผู้สูงอายุที่เพิ่มสูงขึ้น การลงทุนและการออม การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ความมั่นคงทางสังคม และการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน อีกทั้งเผชิญปัญหาการเกิดน้อย และด้อยคุณภาพ มีอัตราการเจริญพันธุ์รวมต่ำกว่าระดับทดแทน ภาวะโภชนาการและการเจริญเติบโต กลุ่มเด็กปฐมวัย ความสามารถทางเชาว์ปัญญาและความฉลาดทางอารมณ์ของกลุ่มวัยเรียนวัยรุ่น ผลิตภาพวัยแรงงานต่ำ และปัญหาสุขภาพของกลุ่มผู้สูงอายุ จึงมีความจำเป็นในการปรับปรุงและยกระดับรากฐานการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการส่งเสริมสุขภาพของประเทศอย่างเป็นระบบ

- การเปลี่ยนแปลงสู่การเป็นมหานครและการขยายตัวของพื้นที่เขตเมือง ในช่วง ๓๐ ปีที่ผ่านมา การขยายตัวของเมืองในประเทศไทยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่ส่วนใหญ่ยังคงกระจุกตัวอยู่ในเมืองใหญ่ไม่กี่แห่ง โดยเฉพาะกรุงเทพมหานคร เชียงใหม่ ภูเก็ต นครราชสีมาและขอนแก่น ประเทศไทยมีประชากรในเขตเมือง ร้อยละ ๕๓ ของประชากรทั้งหมด อีกทั้งกรุงเทพฯ กำลังกลายเป็นมหานครแห่งใหม่ของโลก เมืองหลวงของไทยที่กำลังขยายโครงสร้างพื้นฐานอย่างมีนัยสำคัญ การขยายตัวอย่างรวดเร็วของระบบรถไฟใต้ดินในกรุงเทพ จะทำให้เกิดการเปิดพื้นที่ใหม่ รวมถึงเพิ่มโอกาสให้กับอุตสาหกรรมการเดินทางและการท่องเที่ยวอย่างมหาศาล ก่อให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมในหลายมิติ โดยเฉพาะการเป็นแหล่งจ้างงานและสร้างรายได้สำคัญ และก่อให้เกิดการเคลื่อนย้ายแรงงาน เพื่อเข้าถึงโอกาสทางเศรษฐกิจอย่างใดก็ส่งผลให้หลายพื้นที่ในเมืองหลักของไทยเผชิญความท้าทายด้านการจัดการขยะ น้ำเสีย ความแออัด และเสื่อมโทรมของที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม ซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชากรในพื้นที่ จำเป็นต้องพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานที่ผสมผสานเทคโนโลยีดิจิทัลมารองรับอัตราการขยายตัวของเมือง และจำนวนคนเมืองที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการสาธารณะและการรับมือกับปัญหาต่าง ๆ ของเมือง ตลอดจนเตรียมความพร้อมในด้านโครงสร้างพื้นฐานของเมืองในอนาคตและต้องปรับปรุงมาตรฐานการครองชีพของคนไทยให้ดีขึ้น

- การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี เป็นหนึ่งในมิติที่เกี่ยวข้องกับชีวิตของผู้คนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ การเชื่อมต่อเพิ่มขึ้นและความเป็นส่วนตัวลดลง การเปลี่ยนแปลงรูปแบบการทำงาน และการเปลี่ยนแปลงเชิงเศรษฐกิจและสังคมเป็นเมืองอัจฉริยะและระบบนิเวศอัจฉริยะที่ผสมผสานเทคโนโลยีดิจิทัลต่าง ๆ แนวโน้มความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีดิจิทัลที่จะมีบทบาทสำคัญต่อการกำหนดทิศทางของประเทศ ประกอบด้วย ๑) การเติบโตของเศรษฐกิจแพลตฟอร์ม (Platform Economy) และเศรษฐกิจแบบแบ่งปัน (Sharing Economy) ๒) การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data Analysis) และ ๓) การใช้ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) และระบบหุ่นยนต์อัตโนมัติ (Automation & Robotics) โดยสร้างเครือข่ายการสื่อสารโทรคมนาคม เช่น อินเทอร์เน็ตแห่งสรรพสิ่ง (Internet of Things : IoT) และบล็อกเชน (Blockchain) Cloud Computing และการวิเคราะห์ข้อมูลแบบบูรณาการด้วยเทคโนโลยีการวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analytics) มีบทบาทสำคัญและขับเคลื่อนไปข้างหน้า เพื่อรองรับอัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจและสังคม

อย่างรวดเร็ว เพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการสาธารณะและการรับมือกับปัญหาต่าง ๆ ในบริบทของเมืองและชุมชนที่ขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนเตรียมความพร้อมในด้านโครงสร้างพื้นฐานของเมืองในอนาคตและปรับปรุงมาตรฐานการครองชีพของคนไทยให้ดีขึ้น ซึ่งส่งผลกระทบต่ออย่างมากต่อกระบวนการทางการแพทย์และการปฏิบัติงานของผู้เชี่ยวชาญด้านการดูแลสุขภาพ รวมถึงระบบและนวัตกรรมในการส่งเสริม ป้องกัน การดูแลรักษา และการฟื้นฟูสุขภาพผู้ป่วย

● **การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ** การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศมีหลักฐานเชิงประจักษ์ทั่วโลก ส่งผลให้ประชากรในเขตเมืองจะอาศัยในสภาวะความร้อนสูงภายในปี ๒๐๕๐ สภาพของเมืองจะย่ำแย่ลง ทั้งคุณภาพอากาศ โรคไต โรคลมแดด ภาวะแทรกซ้อนโรคหัวใจและหลอดเลือด และการเสียชีวิต อุณหภูมิเพิ่มขึ้น ๑ องศาจะเพิ่มระดับมลพิษในท้องถื่น ส่งผลให้สัตว์หายากสูญพันธุ์และก่อให้เกิดความเจ็บป่วยทางจิตเพิ่มขึ้น ประเทศไทยในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของลุ่มแม่น้ำโขงกำลังเผชิญปัญหาในการรับมือกับผลกระทบเหล่านี้อันเป็นผลบางส่วนมาจากแรงกดดันทางนิเวศวิทยา โดยเฉพาะผลกระทบต่อสุขภาพและความเป็นอยู่เพิ่มมากขึ้น ทำให้เกิดปัญหาด้านต่างๆ มีความถี่และความรุนแรงมากขึ้น ได้แก่ ปัญหาจากคลื่นความร้อน ภัยแล้ง ฝนตกอย่างรุนแรง หรือในบางพื้นที่เกิดพายุที่มีความรุนแรง เช่น ไชโคลน และมีการแพร่กระจายของโรคจากอาหารและน้ำเป็นสื่อ และโรคจากสัตว์สู่คนเพิ่มขึ้น ส่งผลให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพทั้งการเจ็บป่วยหรือเสียชีวิต โดยเฉพาะกลุ่มคนที่มีความเปราะบาง เช่น คนยากจน ผู้ป่วยเรื้อรัง ผู้สูงอายุ หรือสภาพแวดล้อมที่มีความเปราะบาง เช่น พื้นที่ริมน้ำ พื้นที่ลุ่ม พื้นที่ขาดแคลนน้ำ และประชากรที่อยู่ในพื้นที่ที่ห่างไกล รวมทั้งเกิดผลกระทบที่ตามมา เช่น การขาดแคลนน้ำ การอพยพจากพื้นที่หนึ่งไปในพื้นที่อื่น ทำให้เกิดผลต่อความไม่มั่นคงทางอาหารและน้ำ การสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพและความมั่นคงของระบบนิเวศ

● **ปัญหาสิ่งแวดล้อม** เช่น ปัญหาขยะมูลฝอย พบว่าปริมาณขยะชุมชนประมาณร้อยละ ๒๒ หรือ ๖.๔ ล้านตัน ที่ไม่ได้รับการจัดการอย่างเหมาะสม กลายเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพแหล่งน้ำและสิ่งมีชีวิตในน้ำ ตลอดจนแหล่งน้ำผิวดินและทะเล **ปัญหาน้ำเสีย**ที่ยังพบการระบายน้ำเสียที่ไม่ได้รับการบำบัดที่ได้มาตรฐานลงสู่แหล่งน้ำและทะเลโดยตรง ในขณะเดียวกันแนวโน้มการขยายตัวของเมืองยังทำให้ปริมาณน้ำเสียที่เกิดขึ้นในแต่ละวันมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น ส่งผลให้การระบายน้ำเสียจากภาคชุมชน บ้านเรือน แหล่งท่องเที่ยว อุตสาหกรรม และเกษตรกรรมยังส่งผลให้แหล่งน้ำที่จัดอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรมเพิ่มขึ้น **ปัญหามลพิษทางอากาศ** โดยเฉพาะอย่างยิ่งฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน ที่คงเหลือจากกระบวนการเผาไหม้ของยานพาหนะ การเผาวัสดุการเกษตร ไฟป่า และการปล่อยก๊าซเสียในภาคอุตสาหกรรม เป็นมลพิษทางอากาศที่เกิดขึ้นและมีปริมาณเกินค่ามาตรฐานเป็นประจำทุกปี โดยเฉพาะในพื้นที่เขตอุตสาหกรรม และเมืองใหญ่ที่มีประชากรและการจราจรหนาแน่น และการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศที่เพิ่มขึ้นจากการใช้พลังงาน

๕.๒ สถานะสุขภาพ

● **คนไทยมีอายุยืนยาวขึ้น** จากอายุคาดเฉลี่ยเมื่อแรกเกิดและอายุคาดเฉลี่ยของการมีสุขภาพดีเพิ่มขึ้น โดยอายุคาดเฉลี่ยเมื่อแรกเกิดเป็น ๗๔.๙ ปี (เพศชาย เพิ่มจาก ๗๑.๓ ปี ใน พ.ศ.๒๕๕๗ เป็น ๗๒.๗ ปี ในปี ๒๕๖๓ เพศหญิงเพิ่มจาก ๗๘.๕ ปี ใน พ.ศ.๒๕๕๗ เป็น ๗๘.๙ ปี ใน พ.ศ.๒๕๖๓) และคาดว่า ใน พ.ศ.๒๕๗๓ อายุคาดเฉลี่ยเมื่อแรกเกิดจะเป็น ๗๗.๕ ปี (เพศชาย ๗๕.๐ เพศหญิง ๘๐.๓) ส่วนอายุคาดเฉลี่ยของการมีสุขภาพดี เป็น ๖๗.๗ ปี (เพศชาย เพิ่มจาก ๖๕.๕ ปี ใน พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็น ๖๘.๐ ปี ใน พ.ศ. ๒๕๖๓ และเพศหญิงเพิ่มจาก ๗๐.๘ ปี ใน พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็น ๗๒.๓ ปี ใน พ.ศ. ๒๕๖๓) เมื่อเปรียบเทียบกับในกลุ่มประเทศอาเซียนทั้งอายุคาดเฉลี่ยเมื่อแรกเกิดและอายุคาดเฉลี่ยของการมีสุขภาพดี

ประเทศไทยจัดอยู่ในลำดับที่ ๔ รองจากประเทศสิงคโปร์ บรูไน และเวียดนาม แม้ว่าคนไทยจะมีอายุยืนยาวมากขึ้น แต่พบว่าผู้สูงอายุมากกว่าครึ่งมีสุขภาพที่ไม่สมบูรณ์ แสดงให้เห็นว่าผู้สูงอายุจะต้องอยู่กับสุขภาพที่ไม่สมบูรณ์ยาวนานมากขึ้นจนกว่าจะสิ้นอายุขัย ซึ่งโรคไม่ติดต่อเรื้อรังที่มีสาเหตุมาจากพฤติกรรมการใช้ชีวิตเป็นสาเหตุหลักที่ส่งผลให้คนส่วนใหญ่มีสุขภาพที่ไม่สมบูรณ์จนถึงเสียชีวิต และกลุ่มที่มีภาวะพึ่งพิงที่มีความต้องการผู้ดูแลผู้สูงอายุจะเพิ่มมากกว่า ๓ เท่าในอีก ๓๐ ปีข้างหน้า จำเป็นต้องเน้นการส่งเสริมสุขภาพประชาชนทุกกลุ่มวัย เพื่อให้ประชาชนมีสุขภาพที่แข็งแรงและสามารถดูแลตนเองได้เมื่ออายุมากขึ้นเพื่อลดภาวะพึ่งพิงในการดูแลผู้สูงอายุของประเทศ

- **การสูญเสียปีสุขภาวะจากการป่วยและตายก่อนวัยอันควรของไทยเพิ่มขึ้นเล็กน้อย** จาก ๑๐.๒ ล้านปีสุขภาวะใน พ.ศ. ๒๕๕๒ เป็น ๑๐.๒๖ ล้านปีสุขภาวะใน พ.ศ. ๒๕๕๗ โดยสูญเสียปีสุขภาวะจากการตายก่อนวัยอันควรเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕.๖ ขณะที่สูญเสียปีสุขภาวะจากความเจ็บป่วย/พิการลดลง ร้อยละ ๗.๕ เมื่อเทียบกับ พ.ศ. ๒๕๕๒ สาเหตุหลักคือ โรคไม่ติดต่อ (ร้อยละ ๗๑) รองลงมา คือ การบาดเจ็บ (ร้อยละ ๑๕) และกลุ่มโรคติดเชื้อ ความผิดปกติในมารดาและปริกำเนิดและภาวะโภชนาการบกพร่อง โดยคนไทยจะเสียชีวิตจากโรคมะเร็งและโรคหัวใจและหลอดเลือดมากที่สุด ซึ่งเป็นภาระโรคสำคัญและเป็นสาเหตุของการสูญเสียปีสุขภาวะของคนไทยสูงที่สุด

- **คนไทยมีพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการเกิดโรคไม่ติดต่อเรื้อรังเพิ่มขึ้น** เปรียบเทียบการสูญเสียปีสุขภาวะจากปัจจัยเสี่ยงทางสุขภาพ พ.ศ.๒๕๔๗ และ พ.ศ.๒๕๕๒ พบว่า แนวโน้มของประชากรไทยสูญเสียปีสุขภาวะจากปัจจัยเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับโรคไม่ติดต่อมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การสูบบุหรี่ การบริโภคผักและผลไม้ไม่เพียงพอ ภาวะอ้วนและการออกกำลังกาย และการสำรวจพฤติกรรมเสี่ยงโรคไม่ติดต่อของกรมควบคุมโรค ใน พ.ศ. ๒๕๔๗-๒๕๖๑ พบว่า ประชาชนมีพฤติกรรมที่เพิ่มขึ้นของน้ำหนักเกิน ภาวะอ้วนและการดื่มแอลกอฮอล์อย่างหนัก ขณะที่การสูบบุหรี่และดื่มแอลกอฮอล์ลดลง ส่วนการกินผลไม้ แม้ว่าจะเพิ่มขึ้นเล็กน้อยแต่ก็ยังน้อยเพียงร้อยละ ๒๔.๓ ส่งผลต่อการเกิดโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง เช่น เบาหวาน ความดันโลหิตสูง ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

- **สถานะสุขภาพแต่ละช่วงวัย มีดังนี้**

- **มารดาตายเพิ่มขึ้น แต่พัฒนาการสมวัยลดลง** อัตราส่วนการตายมารดาไทยต่อการเกิดมีชีพแสนคนเพิ่มขึ้นจาก ๑๙.๙๘ ในปี ๒๕๖๒ เป็น ๓๙.๘ ในปี ๒๕๖๔ โดยเสียชีวิตจากการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จำนวน ๑๑๖ คน (๑ ธันวาคม ๒๕๖๓ - ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕) **เด็ก ๐-๕ ปี มีพัฒนาการสมวัยลดลง** จาก ร้อยละ ๘๗.๔๑ ในปี ๒๕๖๒ เป็น ร้อยละ ๘๔.๕ ในปี ๒๕๖๔ สำหรับพัฒนาการด้านสูงตีสมส่วนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากร้อยละ ๕๘ ใน พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นร้อยละ ๖๒.๖ ใน พ.ศ. ๒๕๖๔ ในส่วนของความครอบคลุมการได้รับวัคซีนขั้นพื้นฐานในเด็กอายุ ๐-๕ ปี มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

- **เด็กวัยเรียน IQ ดีขึ้น และแนวโน้มการตั้งครกในวัยรุ่นลดลง** ผลการสำรวจสถานการณ์ระดับสติปัญญา (IQ) และความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) เด็กไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๖๔ พบว่า มีระดับสติปัญญา (ไอคิว) เฉลี่ยเท่ากับ ๑๐๒.๘ ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ปกติและผ่านตามเป้าหมายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ที่กำหนดให้เด็กไทยมีไอคิว ไม่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ๑๐๐ เมื่อเปรียบเทียบกับปี ๒๕๕๙ พบว่า มีไอคิวเฉลี่ยเพิ่มขึ้นถึง ๔.๕ จุด และเด็กที่ไอคิวต่ำกว่า ๙๐ ลดลงจากร้อยละ ๓๑.๘ เป็นร้อยละ ๒๑.๗ อย่างไรก็ตาม ยังมีนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ที่มีไอคิวในเกณฑ์บกพร่อง ต่ำกว่า ๗๐ อยู่ถึงร้อยละ ๔.๒ ซึ่งสูงกว่ามาตรฐานสากลคือไม่ควรเกิน ร้อยละ ๒ นอกจากนี้เด็กอายุ ๖-๑๔ ปี สูงตีสมส่วน ลดลงจากร้อยละ ๖๑.๕ ใน พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นร้อยละ ๕๙.๖ ใน พ.ศ. ๒๕๖๔ สำหรับสุขภาพฟันในเด็กไทยกลุ่มอายุ ๑๒ ปี ที่ได้รับการตรวจ พบว่า ฟันดีไม่มีผุคงที่

อยู่ร้อยละ ๗๐ ใน พ.ศ. ๒๕๖๔ สำหรับอัตราการคลอดมีชีพต่อพันประชากรหญิง อายุ ๑๕-๑๙ ปี ลดลงจาก ๓๑.๓ ต่อพันประชากรหญิง อายุ ๑๕-๑๙ ปี ใน พ.ศ. ๒๕๖๒ เหลือ ๒๖.๓๘ ต่อพันประชากรหญิงอายุ ๑๕-๑๙ ปี ใน พ.ศ. ๒๕๖๔

- **โรคไม่ติดต่อเป็นสาเหตุสำคัญของการเจ็บป่วยในช่วงวัยทำงาน** โดยสาเหตุอันดับหนึ่งคือ โรคมะเร็ง รongลงมา คือ โรคหัวใจและหลอดเลือด และโรคเบาหวาน ปัญหาที่สำคัญของกลุ่มวัยทำงานด้านการสร้างเสริมสุขภาพเกี่ยวข้องกับโรคไม่ติดต่อเรื้อรังและปัจจัยเสี่ยงหลักที่ก่อให้เกิดโรคมมาจากพฤติกรรมเสี่ยงต่าง ๆ ที่สำคัญ ได้แก่ การสูบบุหรี่ ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ไม่ออกกำลังกาย เป็นต้น อีกทั้งประชาชนวัยทำงานอายุ ๓๐-๔๔ ปี มีค่าดัชนีมวลกายอยู่ร้อยละ ๔๗.๙๔ ใน พ.ศ. ๖๔ และวัยทำงานมีการตรวจคัดกรองความดันโลหิตสูง เบาหวาน มะเร็งเต้านม เพิ่มขึ้น นอกจากนี้ประชากรวัยทำงานมีความเสี่ยงทางสุขภาพ จากโรคอ้วนที่เกิดจากการขาดการออกกำลังกายและการรับประทานอาหารที่มีน้ำตาลมากเกินไป โรคเรื้อรัง เช่น ความดันโลหิตสูง เบาหวาน โรคหัวใจและหลอดเลือด ซึ่งมีผลต่อเนื่องมาจากโรคอ้วน โรคจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และสูบบุหรี่นำไปสู่การเกิดมะเร็งตับ มะเร็งปอด มะเร็งกล่องเสียง หลอดเลือดสมอง และเสื่อมสมรรถนะภาพทางเพศ โรคเครียดเสี่ยงต่อการฆ่าตัวตายซึ่งมีสาเหตุมาจากเรื่องเงินและงาน โรคเอดส์เกิดจากการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัยและการใช้สารเสพติดชนิดฉีดเข้าเส้น โรคจากการประกอบอาชีพ และอุบัติเหตุทางถนน เนื่องจากการเมาแล้วขับและการขับรถเร็ว

- **ผู้สูงอายุมีพฤติกรรมสุขภาพที่เหมาะสมลดลง**

ผู้สูงอายุมีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ลดลง จากร้อยละ ๕๑.๒ ใน พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นร้อยละ ๓๐.๘ ใน พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งผู้สูงอายุที่มีพฤติกรรมเสี่ยงดังกล่าวจะส่งผลให้ป่วยเป็นโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง เช่น โรคระบบหัวใจและหลอดเลือด ความดันโลหิตสูง เบาหวาน อ้วน อ้วนลงพุง เมแทบอลิกซินโดรม นอกจากนี้ พบว่า ผู้สูงอายุมีพื้นที่ใช้งานได้อย่างน้อย ๒๐ ชีหรือ ๔ คู่สับ เพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๕๕.๓๖ ใน พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นร้อยละ ๖๑.๘๐ ใน พ.ศ. ๒๕๖๔

ส่วนที่ ๖ สาระสำคัญของแผนปฏิบัติการรายปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

๖.๑ ภาพรวม

๖.๑.๑ เป้าหมายสูงสุด: “คนบนแผ่นดินไทยมีความมั่นคงด้านสุขภาพและคุณภาพชีวิตที่ดี”

๖.๑.๒ วิสัยทัศน์ส่วนราชการ: “สร้างสังคมรอบรู้ สุขภาพดีทุกช่วงวัย อนามัยสิ่งแวดล้อมได้มาตรฐาน”

๖.๑.๓ พันธกิจส่วนราชการ “อภิบาลระบบส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมอย่างมีส่วนร่วม ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม”

๖.๑.๔ วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนสุขภาพดี มีความรอบรู้ อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เป็นเอื้อต่อสุขภาพดี (Healthy People in Healthy Environment) ที่ยั่งยืน และยกระดับความสามารถขององค์กรพร้อมรับและก้าวผ่านการเปลี่ยนแปลงขับเคลื่อนระบบส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมบรรลุเป้าหมาย

๖.๒ แผนย่อยภายใต้แผนปฏิบัติการ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

๖.๒.๑ แผนปฏิบัติการ เรื่อง การอภิบาลระบบส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม

เป้าหมายที่ ๑ ระบบการปกป้องคุ้มครองสิทธิทางสุขภาพที่มีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมายรายปี				
	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
๑. ร้อยละความสำเร็จของการขับเคลื่อนนโยบาย/แผนงาน/ยุทธศาสตร์ระดับชาติ และข้อตกลง/พันธสัญญาระหว่างประเทศ	ร้อยละ ๙๕	ร้อยละ ๙๕	ร้อยละ ๙๕	ร้อยละ ๙๕	ร้อยละ ๙๕
๒. จำนวนจังหวัดคุ้มครองสิทธิของประชาชนตามกฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ	๔๖ จังหวัด	๕๔ จังหวัด	๖๒ จังหวัด	๗๐ จังหวัด	๗๗ จังหวัด

แนวทางการพัฒนา

- สร้างพันธมิตรเชิงนิเวศน์วิถีใหม่ให้เอื้อต่อ การมีสุขภาพดี (Healthy Eco System) แบบบูรณาการอย่างยั่งยืน
 - พัฒนากลไกการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย บริหาร กำกับเชิงยุทธศาสตร์ และผลักดันให้เกิดความร่วมมือระหว่างภาคีเครือข่ายในทุกกระดับ
 - บูรณาการเครือข่ายและขับเคลื่อนการดำเนินงานผ่านกลไกในพื้นที่ เช่น ระดับเขต/จังหวัด คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พชอ.) คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับตำบล (พชต.) และคณะกรรมการสุขภาพระดับพื้นที่ (กสพ)

- พัฒนาระบบการปกป้องคุ้มครองสิทธิที่มีประสิทธิภาพ ยกระดับคุณภาพชีวิต

ประชาชน

- ทบทวนและปรับปรุงกฎหมายด้านส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมให้เหมาะสมและทันต่อสถานการณ์
- พัฒนาขีดความสามารถเจ้าพนักงานตามกฎหมาย เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องให้ปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงส่งเสริมให้ประชาชน ผู้ประกอบการ มีความรอบรู้ และปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างถูกต้อง
- พัฒนาระบบกลไกการอุทธรณ์ การเปรียบเทียบและดำเนินคดี อย่างเสมอภาคเหมาะสม ทันต่อสถานการณ์
- พัฒนาระบบฐานข้อมูล เทคโนโลยีสารสนเทศ นวัตกรรม และช่องทางการเข้าถึงข้อมูลและความรู้ด้านกฎหมายเพื่อการเฝ้าระวังคุ้มครองสิทธิตามกฎหมาย
- พัฒนาระบบกำกับติดตามการดำเนินงานด้านกฎหมายผ่านกลไกคณะกรรมการตามกฎหมาย และสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- พัฒนาความร่วมมือในการยกระดับการพิทักษ์สิทธิด้านสุขภาพตามข้อตกลง/

พันธะสัญญา/มาตรฐานสากล

- การสร้างกลไกขับเคลื่อนงานด้านต่างประเทศ และยกระดับขีดความสามารถของบุคลากรกรมอนามัยด้านต่างประเทศ
- การพัฒนากลไกระบบบริหารจัดการข้อมูลและภาคีเครือข่ายการดำเนินงานด้านต่างประเทศ
- ผลักดัน ขับเคลื่อน สนับสนุนการปฏิบัติตามพันธะสัญญาและนำข้อตกลงความร่วมมือ (commitment) มาขับเคลื่อนในประเทศไทย

โครงการ/การดำเนินงาน

- โครงการปกป้องคุ้มครองสิทธิด้านสุขภาพของประชาชน

เป้าหมายที่ ๒ ศูนย์กลางข้อมูลและสารสนเทศด้านการส่งเสริมสุขภาพและอนามัย

สิ่งแวดล้อม

ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมายรายปี				
	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
๑. จำนวนหน่วยงานภายนอกที่เชื่อมโยงข้อมูลกับกรมอนามัย (รายหน่วยสะสม)	๒ แห่ง	๔ แห่ง	๖ แห่ง	๘ แห่ง	๑๐ แห่ง
๒. ร้อยละของข้อมูลที่อยู่ในระบบบัญชีข้อมูลของกรมอนามัยที่มีการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะตามที่สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัลกำหนด	ร้อยละ ๒๐	ร้อยละ ๔๐	ร้อยละ ๖๐	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๙๐

แนวทางการพัฒนา

● พัฒนาระบบฐานข้อมูลกลางให้ทันต่อสถานการณ์ และบูรณาการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงาน

- พัฒนาชุดข้อมูลดัชนีชี้วัดสุขภาพ (National Health Index) ของประเทศ และระบบฐานข้อมูลกลางให้ทันต่อสถานการณ์
- พัฒนากลไกความร่วมมือภาคีเครือข่ายการเชื่อมโยงฐานข้อมูลกลาง Big Data ที่ครอบคลุมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม
- วิเคราะห์ สังเคราะห์ และส่งเสริมการใช้ฐานข้อมูลกลางกรมอนามัยในการอ้างอิงและสื่อสารประชาสัมพันธ์ การใช้ประโยชน์ร่วมกันของภาคีเครือข่าย

โครงการ/การดำเนินงาน

- โครงการพัฒนาข้อมูลกลางกรมอนามัยเพื่อการยกระดับในการจัดเก็บและใช้ประโยชน์

เป้าหมายที่ ๓ ประชาสังคมและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นหุ้นส่วนในการขับเคลื่อนและรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ทางสุขภาพ

ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมายรายปี				
	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
๑. ร้อยละข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ด้านการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมที่มีการขับเคลื่อนและนำไปสู่การปฏิบัติ	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐
๒. ร้อยละความผูกพันของภาคีเครือข่ายต่อการนำสินค้าและบริการของกรมอนามัยไปใช้ประโยชน์	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๒	ร้อยละ ๘๔	ร้อยละ ๘๖	ร้อยละ ๘๘

แนวทางการพัฒนา

● พัฒนาระบบการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการพัฒนาสินค้าและบริการและนำไปใช้ประโยชน์ร่วมกัน

- สร้างมาตรฐานและกลไกกระบวนการผลิตสินค้าและบริการ (Service Package) (ออกแบบเชื่อมโยงทั้งระบบเป็น Solution) ด้วยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย และกำกับติดตามและประเมิน กระบวนการผลิตสินค้าและบริการ ตามกระบวนการหลักของกรมอนามัย (Core Business Process)
- สร้างกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ค้นหา Best Practice เพื่อยกระดับมาตรฐาน สินค้าและบริการ เสริมสร้างศักยภาพระหว่างภาคีเครือข่ายในการนำสินค้าและบริการไปใช้ประโยชน์

- ขยายผล Best Practice โดยผลักดันผ่านกลไกการขับเคลื่อนเชิงนโยบาย ให้ครอบคลุมพื้นที่/กลุ่มเป้าหมาย

● พัฒนาระบบข้อมูล การติดตาม ประเมินผล และความผูกพันของภาคีเครือข่ายต่อ
สินค้าและบริการ

- พัฒนาฐานข้อมูลสินค้าและบริการของกรมอนามัยและเครือข่าย ข้อมูลภาคี
เครือข่ายที่ร่วมดำเนินการและนำไปใช้ประโยชน์

- พัฒนาสินค้าและบริการให้สอดคล้องกับสถานการณ์ และความต้องการของภาคี
เครือข่ายอย่างต่อเนื่อง

- สร้างความเข้มแข็งกระบวนการควบคุมประสิทธิภาพและประสิทธิผลของสินค้า
และบริการ

- พัฒนาระบบการติดตาม ประเมินผล และความผูกพันของสินค้าและบริการ

๖.๒.๒ แผนปฏิบัติราชการ เรื่อง ส่งเสริมสุขภาพกลุ่มวัยและอนามัยสิ่งแวดล้อม
สุขภาพดี

เป้าหมายที่ ๔ ประชาชนทุกช่วงวัยมีสุขภาพที่ดี เป็นกำลังคนที่มีสมรรถนะสูง
ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมายรายปี				
	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
๑. อัตราการเจริญพันธุ์รวมของประเทศ	ไม่ต่ำกว่า ๑.๖	ไม่ต่ำกว่า ๑.๖	ไม่ต่ำกว่า ๑.๖	ไม่ต่ำกว่า ๑.๖	ไม่ต่ำกว่า ๑.๖
๒. อัตราส่วนการตายมารดาไทยต่อการเกิดมีชีพแสนคน	๑๗ ต่อ การเกิดมี ชีพแสน คน	๑๗ ต่อ การเกิดมี ชีพแสน คน	๑๗ ต่อ การเกิดมี ชีพแสนคน	๑๗ ต่อ การเกิดมี ชีพแสน คน	๑๗ ต่อ การเกิดมี ชีพแสน คน
๓. ร้อยละของเด็กอายุ ๐-๕ ปี มีพัฒนาการสมวัย	ร้อยละ ๘๕	ร้อยละ ๘๖	ร้อยละ ๘๗	ร้อยละ ๘๘	ร้อยละ ๘๘
๔. ร้อยละของเด็กอายุ ๐-๕ ปี สูงดีสมส่วน	ร้อยละ ๖๖	ร้อยละ ๖๘	ร้อยละ ๗๐	ร้อยละ ๗๒	ร้อยละ ๗๔
๕. ร้อยละของเด็กอายุ ๖-๑๔ ปี สูงดีสมส่วน	ร้อยละ ๕๗	ร้อยละ ๕๙	ร้อยละ ๖๑	ร้อยละ ๖๓	ร้อยละ ๖๕
๖. ส่วนสูงเฉลี่ยของคนไทยที่อายุ ๑๙ ปี	ผู้ชายสูง ๑๗๑ cm. ผู้หญิงสูง ๑๖๑ cm.	ผู้ชายสูง ๑๗๒ cm. ผู้หญิงสูง ๑๖๒ cm.	ผู้ชายสูง ๑๗๓ cm. ผู้หญิงสูง ๑๖๓ cm.	ผู้ชายสูง ๑๗๔ cm. ผู้หญิงสูง ๑๖๔ cm.	ผู้ชายสูง ๑๗๕ cm. ผู้หญิงสูง ๑๖๕ cm.
๗. ร้อยละของเด็กอายุ ๓ ปี และเด็กอายุ ๑๒ ปราศจากฟันผุ (Caries Free)	อายุ ๓ปี ร้อยละ ๗๕ อายุ ๑๒ปี ร้อยละ ๗๒	อายุ ๓ปี ร้อยละ ๗๕, อายุ ๑๒ ปี ร้อยละ ๗๓	อายุ ๓ปี ร้อยละ ๗๖ อายุ ๑๒ปี ร้อยละ ๗๔	อายุ ๓ปี ร้อยละ ๗๗ อายุ ๑๒ ปี ร้อย ละ ๗๕	อายุ ๓ปี ร้อยละ๗๘, อายุ ๑๒ปี ร้อยละ๗๖

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมายรายปี				
	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
๘. อัตราการลดมีชีพในหญิงอายุ ๑๕ – ๑๙ ปี ต่อประชากรหญิงอายุ ๑๕ – ๑๙ ปี พันคน	ไม่เกิน ๒๓ ต่อพัน	ไม่เกิน ๒๑ ต่อพัน	ไม่เกิน ๑๙ ต่อพัน	ไม่เกิน ๑๗ ต่อพัน	ไม่เกิน ๑๕ ต่อพัน
๙. ร้อยละของวัยทำงานอายุ ๑๕-๕๙ มีดัชนีมวลกายปกติ	ร้อยละ ๕๒	ร้อยละ ๕๓	ร้อยละ ๕๔	ร้อยละ ๕๕	ร้อยละ ๕๖
๑๐. ร้อยละของประชากรอายุ ๒๕-๕๙ ปี มีการเตรียมการเพื่อยามสูงอายุด้านสุขภาพ	ร้อยละ ๔๖	ร้อยละ ๔๘	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๕๒	ร้อยละ ๕๔
๑๑. อัตราส่วนผู้สูงอายุที่ไม่มีภาวะพึ่งพิง	≥ ร้อยละ ๙๖.๕	≥ ร้อยละ ๙๖.๗๕	≥ ร้อยละ ๙๗.๐	≥ ร้อยละ ๙๗.๒๕	≥ ร้อยละ ๙๗.๕

แนวทางการพัฒนา

- **ผลักดันนโยบายและยุทธศาสตร์ระดับชาติ ในการจัดการปัจจัยเสี่ยงและปกป้อง**

สุขภาพประชาชน

- ยกระดับการจัดการข้อมูล และสารสนเทศเพื่อคาดการณ์ บ่งชี้ปัญหาที่เป็นผลกระทบทางสุขภาพ
- สร้างความร่วมมือทุกภาคส่วนในการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายระดับชาติ เพื่อการสร้างสุขภาพและปกป้องสุขภาพประชาชน
- สร้างกลไกในการเฝ้าระวัง กำกับ ตรวจสอบ และประเมินผลการขับเคลื่อนเชิงยุทธศาสตร์

- **พัฒนากลไกการส่งเสริมสุขภาพ และป้องกันโรคที่มีคุณภาพ ในการยกระดับ**

สุขภาพประชาชน

- พัฒนานอกระบบความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม ด้านการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคที่ตอบสนองปัญหาสุขภาพและความต้องการประเทศ
- พัฒนาและขับเคลื่อนชุดสิทธิประโยชน์การส่งเสริมสุขภาพ และป้องกันโรคให้สามารถเข้าถึงได้อย่างครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย
- สร้างความเข้มแข็ง และแสวงหาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในระดับพื้นที่/ชุมชน/setting
- พัฒนาระบบการส่งเสริมสุขภาพโดยครอบครัวเป็นฐาน และบูรณาการในระบบบริการปฐมภูมิ
- ยกระดับกลไกการเฝ้าระวัง กำกับ ประเมินมาตรการ/การจัดบริการการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค

- **พัฒนาและยกระดับความรอบรู้ด้านสุขภาพของสังคม ให้เกิดค่านิยมและ**

วัฒนธรรมการส่งเสริมสุขภาพและการพึ่งตนเองทางสุขภาพ

- สร้างกลไกการสื่อสาร และการเข้าถึงข้อมูลทางสุขภาพที่ถูกต้องเชื่อถือได้อย่างเป็นระบบ

- สร้างพื้นที่สาธารณะของภาคประชาสังคมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เทคโนโลยี นวัตกรรมส่งเสริมสุขภาพ (ชุมชนแห่งการเรียนรู้)

โครงการ/การดำเนินงาน

กลุ่มแม่และเด็กปฐมวัย

- โครงการเตรียมความพร้อมก่อนสมรสและก่อนมีบุตร เพื่อการเกิดทารกที่มีคุณภาพ
- โครงการส่งเสริมการเกิดอย่างมีคุณภาพ
- โครงการส่งเสริมการเจริญเติบโตและพัฒนาการเด็กปฐมวัย
- โครงการควบคุมและป้องกันภาวะโลหิตจาง

กลุ่มวัยเรียนวัยรุ่น

- โครงการผู้พิทักษ์อนามัยโรงเรียนในยุคดิจิทัล
- โครงการยกระดับการขับเคลื่อนระบบสุขภาพและอนามัยการเจริญพันธุ์ในวัยรุ่น
- โครงการควบคุมโรคและป้องกันโรคขาดสารไอโอดีน

กลุ่มวัยทำงาน

- โครงการสืบสานพระราชปณิธานสมเด็จพระเจ้ายา ต้านภัยมะเร็งเต้านม
- โครงการพัฒนาและขับเคลื่อนการส่งเสริมกิจกรรมทางกายระดับชาติ
- โครงการการจัดการสภาพแวดล้อมและการสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพ เพื่อการ

เตรียมความพร้อมวัยทำงานสู่วัยสูงอายุที่มีสุขภาพดี

- โครงการพินเทียมพระราชทาน ถวายเป็นพระราชกุศลพระบาทสมเด็จพระบรมชน

กาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสมหามงคล ๗๒ พรรษา

กลุ่มวัยสูงอายุ

- โครงการขับเคลื่อนระบบการส่งเสริมสุขภาพดูแลผู้สูงอายุและผู้มีภาวะพึ่งพิงระยะ

ยาวแบบบูรณาการ (Long Term Care) แบบ New Normal

- โครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุตามแนวทางชะลอชราชิวายีนยา
- โครงการพระสงฆ์กับการพัฒนาสุขภาพ
- โครงการพัฒนาระบบการดูแลสุขภาพช่องปากผู้สูงอายุ

เป้าหมายที่ ๕ ประชาชนอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพดี

ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมายรายปี				
	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
๑. ร้อยละของปริมาณมูลฝอยติดเชื่อที่ได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐
๒. ร้อยละของประชากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับบริการน้ำประปาที่สะอาดปลอดภัย	ร้อยละ ๔๐	ร้อยละ ๔๕	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๕๕	ร้อยละ ๖๐
๓. ร้อยละของตลาด ประเภท ๑ ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมายรายปี				
	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
ตามกฎหมาย	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐
๔. ร้อยละของสถานที่จำหน่ายอาหารผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามกฎหมาย	ร้อยละ ๓๐	ร้อยละ ๓๕	ร้อยละ ๔๐	ร้อยละ ๖๐	ร้อยละ ๗๐
๕. ร้อยละของส้วมสาธารณะที่สะอาดเพียงพอและปลอดภัย (HAS)	เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒ จากปีฐาน ๒๕๖๒	เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒ จากปีฐาน ๒๕๖๖	เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒ จากปีฐาน ๒๕๖๗	เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒ จากปีฐาน ๒๕๖๘	เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒ จากปีฐาน ๒๕๖๙
๖. สถานบริการสาธารณสุขพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมที่มีคุณภาพเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและเอื้อต่อสุขภาพ					
๖.๑ ร้อยละของโรงพยาบาลพัฒนาอวล. ได้ตามเกณฑ์ GREEN & CLEAN Hospital Challenge (ระดับมาตรฐานขึ้นไป)	ร้อยละ ๓๐	ร้อยละ ๔๐	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๖๐	ร้อยละ ๗๐
๖.๒ ร้อยละของ รพ.สต. พัฒนา อวล. ได้ตามเกณฑ์ GREEN & CLEAN Sub-district Health Promoting Hospital (GCSH) (ระดับมาตรฐานขึ้นไป)	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๒๐	ร้อยละ ๓๐	ร้อยละ ๔๐	ร้อยละ ๕๐
๗. ร้อยละขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาลนคร/เทศบาลเมือง) มีการจัดการสิ่งปฏิกูลตามกฎหมาย	ร้อยละ ๔๐	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๖๐	ร้อยละ ๗๐	ร้อยละ ๘๐
๘. ร้อยละของจังหวัดที่มีการจัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมเพื่อลดและป้องกันผลกระทบต่อสุขภาพจากมลพิษอากาศหรือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	ร้อยละ ๖๐	ร้อยละ ๖๕	ร้อยละ ๗๐	ร้อยละ ๗๕	ร้อยละ ๘๐
๙. ร้อยละความสำเร็จของหน่วยงานภาคการสาธารณสุข ดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมในสถานการณ์ฉุกเฉินและสาธารณสุข	ร้อยละ ๗๐	ร้อยละ ๗๕	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๕	ร้อยละ ๙๐

แนวทางการพัฒนา

- **ผลักดันและขับเคลื่อนนโยบายและยกระดับความร่วมมือทุกภาคส่วน สร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม**
 - สร้างข้อตกลง ร่วมพัฒนาและขับเคลื่อนกฎหมาย และนโยบายด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม ทั้งในระดับประเทศและระดับพื้นที่ เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งปัจจุบันและอนาคต
 - พัฒนากลไกการสื่อสารข้อมูล และการเตือนภัยสุขภาพ
 - ส่งเสริมกระบวนการประเมินผลกระทบต่อสุขภาพเป็นเครื่องมือในการทำข้อเสนอเชิงนโยบาย แผนงาน เพื่อขับเคลื่อนเมืองสุขภาพดี และจัดการปัจจัยเสี่ยงด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม

- สร้างความเข้มแข็งและขีดความสามารถภาคีเครือข่ายในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม

● **บริหารจัดการข้อมูล องค์ความรู้ เพื่อการจัดการความเสี่ยงด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ**

- พัฒนาองค์ความรู้ งานวิจัย มาตรฐานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม และนวัตกรรม เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม

- พัฒนาศักยภาพบุคลากรและภาคีเครือข่ายในการเฝ้าระวังและการประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ

- บูรณาการเครือข่ายเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนฐานข้อมูล องค์ความรู้ และนวัตกรรม เชิงพื้นที่ร่วมกัน รวมทั้งการสร้างกลไกสนับสนุนให้ข้อเสนอแนะทางวิชาการ และการประสานการบริหารจัดการเชิงระบบ

- สร้างกลไกการสื่อสารเตือนภัย และบริหารฐานข้อมูล เชื่อมโยงแลกเปลี่ยน องค์ความรู้ และนวัตกรรมด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม

- พัฒนาระบบตรวจการ (Environmental Health Inspector) ประเมินรับรอง มาตรฐานสถานประกอบการ และกำกับติดตามด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมด้วยเทคโนโลยี

● **สร้างความรอบรู้ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมและทักษะการประเมินและจัดการสิ่งคุกคามสุขภาพ**

- พัฒนากลไกการสื่อสารความรอบรู้ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม สร้างสุขอนามัย การจัดการสุขภาพประชาชนในการลดความเสี่ยงด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม

- สร้างความรอบรู้แก่ผู้ประกอบการและประชาชนให้รู้สิทธิหน้าที่และปฏิบัติตาม กฎหมายได้อย่างถูกต้อง

- ส่งเสริมกระบวนการประเมินผลกระทบต่อสุขภาพชุมชน เป็นเครื่องมือในการสร้างความรอบรู้ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมของประชาชนและชุมชน

● **ยกระดับความพร้อมรองรับด้านการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม ในสถานการณ์ฉุกเฉินและสาธารณสุขที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ**

- พัฒนากลไกและโครงสร้างการบริหารจัดการด้านการส่งเสริมสุขภาพและอนามัย สิ่งแวดล้อมในสถานการณ์ฉุกเฉินและสาธารณสุขที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ

- พัฒนาระบบงานและการบริหารจัดการทรัพยากรในสถานการณ์ฉุกเฉินและ สาธารณภัย

- เพิ่มขีดความสามารถของบุคลากรและภาคีเครือข่ายให้มีความพร้อม รับในสถานการณ์ฉุกเฉินและสาธารณสุข

- ยกระดับขีดความสามารถ ปรับรูปแบบ กลยุทธ์ และการบูรณาการแนวทางการดำเนินงาน เพื่อลดผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนและเสริมสร้างความมั่นคงทางสุขภาพของประเทศ

๔) โครงการ/การดำเนินงาน

- โครงการพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมพื้นที่โครงการพระราชดำริและโครงการเฉลิมพระเกียรติ
- โครงการเสริมสร้างพลังท้องถิ่นและชุมชนจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมเพื่อเมืองสุขภาพดี
- โครงการเสริมสร้างขีดความสามารถต่อการปรับตัวด้านสุขภาพจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- โครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบการบริหารจัดการมูลฝอยตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข
- โครงการเฝ้าระวังและป้องกันผลกระทบต่อสุขภาพจากมลพิษทางอากาศ
- โครงการพัฒนาและยกระดับระบบการจัดการสุขาภิบาลอาหารและอนามัยสิ่งแวดล้อม เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการท่องเที่ยวไทย
- โครงการยกระดับการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมเพื่อเมืองสุขภาพดีในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
- โครงการพัฒนาคุณภาพน้ำประปาหมู่บ้านให้ได้มาตรฐานและราคาเหมาะสมสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDG๖) ภายในปีพ.ศ. ๒๕๗๐

เป้าหมายที่ ๖ ประชาชนในพื้นที่เขตเมือง พื้นที่พิเศษ กลุ่มเปราะบาง/ชายขอบ/แรงงานข้ามชาติ มีสุขภาพและคุณภาพชีวิตที่ดี

ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมายรายปี				
	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
๑. ร้อยละของพื้นที่เขตเมือง (เทศบาลนคร/เทศบาลเมือง) และเขตเศรษฐกิจพิเศษขับเคลื่อนเป็นเมืองสุขภาพดี	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๒๐	ร้อยละ ๔๐	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๖๐
๒. ร้อยละของประชาชนกลุ่มเปราะบาง กลุ่มด้อยโอกาสทางสังคม และแรงงานข้ามชาติเข้าถึงบริการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๕๕	ร้อยละ ๖๐	ร้อยละ ๖๕	ร้อยละ ๗๐
๓. ร้อยละของโรงเรียน กพด. เข้าถึงน้ำบริโภคสะอาดได้ตามมาตรฐานกรมอนามัย	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๑๕	ร้อยละ ๒๐	ร้อยละ ๒๕	ร้อยละ ๓๐

แนวทางการพัฒนา

- ขับเคลื่อนพื้นที่เขตเมือง และพื้นที่พิเศษให้เป็นเมืองสุขภาพดี (healthy city)
 - สร้างความเข้มแข็งกลไกทางนโยบายออกแบบเมืองที่ส่งเสริมสุขภาพละอนามัยสิ่งแวดล้อมในการสร้างนิเวศน์ใหม่ให้เอื้อต่อการใช้สุขภาพดี (Healthy Eco System Design) และพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานเมืองสุขภาพดี

- บูรณาการเครือข่าย เชื่อมโยงแลกเปลี่ยนฐานข้อมูล องค์กรความรู้ และนวัตกรรม
เชิงพื้นที่ร่วมกัน รวมทั้งการสร้างกลไกสนับสนุนให้ข้อเสนอแนะทางวิชาการ และการประสานการบริหาร
จัดการเชิงระบบ

- ส่งเสริมการใช้กระบวนการประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ (HIA) ในการกำหนด
นโยบาย แผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อพัฒนาให้เป็นเมืองสุขภาพดี

● **ยกระดับกลไกการสร้างความรู้ด้านสุขภาพของกลุ่มเปราะบาง/ชายขอบ/
แรงงานข้ามชาติในการพึ่งตนเองด้านสุขภาพ (selfcare)**

- สร้างกลไกการสื่อสาร และการเข้าถึงข้อมูลทางสุขภาพที่ถูกต้องเชื่อถือได้
และเหมาะสมกับบริบทของกลุ่มเป้าหมายอย่างเป็นระบบ

- พัฒนาศักยภาพแกนนำชุมชน เพื่อเป็นที่ปรึกษา ให้ข้อมูล และสื่อสารความรู้
ด้านสุขภาพ

● **พัฒนาการเข้าถึงบริการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมในกลุ่ม
ประชากรในพื้นที่เขตเมือง/ชายขอบ/แรงงานข้ามชาติ**

- สืบสานและเร่งรัดการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม
กลุ่มเป้าหมายเฉพาะตามแนวทางพระราชดำริ

- พัฒนากลไก/โครงสร้างระบบบริหารจัดการและสร้างเครือข่ายความร่วมมือ
ทุกภาคส่วนในการจัดบริการส่งเสริมสุขภาพ และอนามัยสิ่งแวดล้อม

- เชื่อมโยงแลกเปลี่ยนฐานข้อมูล องค์กรความรู้ นวัตกรรม สื่อสาร และสนับสนุน
การจัดบริการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมเพื่อลดช่องว่างทางสังคมและการเข้าถึงบริการ

โครงการ/การดำเนินงาน

- โครงการ"เลี้ยงดูลูกตามคำสอนพ่อ" ในพื้นที่โครงการพัฒนาเพื่อความมั่นคง
ในพื้นที่ชายแดน

- โครงการส่งเสริมโภชนาการและสุขภาพอนามัยเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร
(กพด.)

- โครงการพัฒนาสุขภาพเด็กและประชาชนในพื้นที่ศูนย์ภูฟ้าพัฒนา

- โครงการส่งเสริมสุขภาพเด็กกลุ่มเปราะบาง

- โครงการราชทัณฑ์ ปันสุข ทำความดี เพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์

- โครงการพัฒนาระบบจัดการคุณภาพน้ำสะอาดชุมชนในพื้นที่ห่างไกลและ
ทุรกันดาร

๖.๒.๓ แผนปฏิบัติการ เรื่อง สร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพ

เป้าหมายที่ ๗ ประชาชนทุกกลุ่มวัยมีความรอบรู้และทักษะในการพัฒนาสุขภาพตนเอง
ตลอดช่วงชีวิต

ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมายรายปี				
	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
๑. อัตราความรอบรู้ด้านสุขภาพของประชาชนตั้งแต่อายุ ๑๕ ปี ขึ้นไป (สำรวจ ทุก ๕ ปี)	ร้อยละ ๖๖ (สำรวจ)	ร้อยละ ๖๗	ร้อยละ ๖๘	ร้อยละ ๖๙	ร้อยละ ๗๐ (สำรวจปี ๗๐-๗๑)
๒. ร้อยละของเด็กไทยมีความรอบรู้ด้านสุขภาพ	ร้อยละ ๖๐	ร้อยละ ๖๐	ร้อยละ ๖๐	ร้อยละ ๖๐	ร้อยละ ๖๐
๓. ร้อยละของประชาชนทุกกลุ่มวัยมีพฤติกรรมสุขภาพพึงประสงค์ที่ส่งผลต่อการมีสุขภาพดี (ตขว. ย่อย)					
๓.๑ ร้อยละทารกแรกเกิดจนจนถึงอายุต่ำกว่า ๖ เดือน กินนมแม่อย่างเดียว	ร้อยละ ๕๕	ร้อยละ ๖๐	ร้อยละ ๖๕	ร้อยละ ๗๐	ร้อยละ ๗๕
๓.๒ ร้อยละของนักเรียนมีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๕๕	ร้อยละ ๖๐	ร้อยละ ๖๕	ร้อยละ ๗๐
๓.๓ ร้อยละของหญิงอายุน้อยกว่า ๒๐ ปี ที่ได้รับบริการคุมกำเนิดด้วยวิธีสมัยใหม่ (Modern Methods) หลังคลอดหรือหลังแท้ง	ร้อยละ ๖๐	ร้อยละ ๖๕	ร้อยละ ๗๐	ร้อยละ ๗๕	ร้อยละ ๘๐
๓.๔ ร้อยละของประชากรอายุ ๑๕-๕๙ ปีมีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์	ร้อยละ ๔๖	ร้อยละ ๔๘	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๕๒	ร้อยละ ๕๔
๓.๕ ร้อยละผู้สูงอายุมีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์	ร้อยละ ๕๒	ร้อยละ ๕๔	ร้อยละ ๕๖	ร้อยละ ๕๘	ร้อยละ ๖๐

แนวทางการพัฒนา

- ยกระดับความรอบรู้ด้านสุขภาพของประชาชนให้สามารถจัดการสุขภาพและลดภัยคุกคามที่ส่งผลต่อสุขภาพได้
 - สร้างความตระหนักและสนับสนุนให้ประชาชนมีศักยภาพในการจัดการสุขภาพได้อย่างเหมาะสม
 - พัฒนา ๖ ทักษะสำคัญ ให้ครอบคลุมประชาชนทุกกลุ่มวัย (ประกอบด้วย ทักษะการเข้าถึงบริการสุขภาพและข้อมูลสุขภาพ ทักษะทางปัญญาในการทำความเข้าใจข้อมูล ทักษะทางสังคมในการสืบค้นโต้ตอบซักถาม ทักษะการตัดสินใจด้วยข้อมูลที่เพียงพอ ทักษะการปรับตนเองให้มีสุขภาพดี และทักษะทางสังคมในการบอกต่อเรื่องราวความสำเร็จในการจัดการสุขภาพ)

- สร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อเป็นแกนนำในการสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพ
- สร้างระบบการสื่อสารด้วยเทคโนโลยี สื่อที่ทันสมัย และหลากหลายช่องทางการเข้าถึงสื่อและข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องน่าเชื่อถือ
- มีระบบร้องเรียน (Voice) การบริการด้านสุขภาพของสถานประกอบการ/กิจการโดยภาคประชาชน

● **พัฒนาศักยภาพของภาคีเครือข่ายในการสร้างความรู้และจัดการสุขภาพ**

- พัฒนาองค์ความรู้ และเครื่องมือประเมินความรอบรู้ด้านสุขภาพสำหรับประชาชนให้เหมาะสมตามกลุ่มวัย บริบทพื้นที่ และกลุ่มที่มีความต้องการเฉพาะ
- พัฒนาศักยภาพแกนนำชุมชน อาสาสมัครสาธารณสุข อาสาสมัครประจำครอบครัวจิตอาสา และภาคีเครือข่ายอื่นๆ ให้สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการสร้างความรู้รอบรู้ด้านสุขภาพและจัดการสุขภาพของตนเอง ครอบครัว และชุมชน

โครงการ/การดำเนินงาน

- โครงการยกระดับความรอบรู้ด้านสุขภาพของประชาชนเพื่อปรับพฤติกรรมและลดภัยคุกคามที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาสุขภาพคนไทย
- โครงการสาสุขยุคใหม่ชวนคนไทยใส่ใจสุขภาพตนเอง
- โครงการเสริมสร้างความรอบรู้คนวัยทำงานในสถานประกอบการสู่วิถียั่งยืน

เป้าหมายที่ ๘ สังคม ชุมชน องค์กร มีขีดความสามารถในการจัดระบบให้ประชาชนเกิดความรอบรู้ด้านสุขภาพ
ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมายรายปี				
	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
๑. จำนวนสถานบริการสาธารณสุขระดับปฐมภูมิเป็นองค์กรรอบรู้ด้านสุขภาพ	๒๐๐ แห่ง	๔๐๐ แห่ง	๖๐๐ แห่ง	๘๐๐ แห่ง	๑,๐๐๐ แห่ง
๒. จำนวนสถานศึกษาในระดับเป็นองค์กรรอบรู้ด้านสุขภาพ - โรงเรียนรอบรู้ด้านสุขภาพ (HLS) - โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพพระตำราฐานสากล (GSHPS)	๔,๐๐๐ (HLS)	๓,๐๐๐ (GSHPS)	๔,๐๐๐ (GSHPS)	๕,๐๐๐ (GSHPS)	๖,๐๐๐ (GSHPS)
๓. ร้อยละของการตอบโต้ความเสี่ยงด้านสุขภาพที่ทันต่อสถานการณ์ (RRHL)	>ร้อยละ ๑๐	>ร้อยละ ๑๕	>ร้อยละ ๒๐	>ร้อยละ ๒๕	>ร้อยละ ๓๐
๔. จำนวนอำเภอรอบรู้ด้านสุขภาพ	๘๐ แห่ง	๙๖ แห่ง	๑๑๕ แห่ง	๑๓๘ แห่ง	๑๖๖ แห่ง
๕. จำนวนสถานประกอบการรอบรู้ด้านสุขภาพ	๑๐๐ แห่ง	๒๐๐ แห่ง	๓๐๐ แห่ง	๔๐๐ แห่ง	๕๐๐ แห่ง

แนวทางการพัฒนา

- สนับสนุนให้หน่วยงานทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบต่อสุขภาพของประชาชน เพื่อลดภัยคุกคามที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาสุขภาพะคนไทย
 - ผลักดันให้เกิดนโยบายและมาตรการการดำเนินงานความรอบรู้ด้านสุขภาพในสถานประกอบ/กิจการ
 - พัฒนาองค์กรต้นแบบและชุมชนต้นแบบด้านสุขภาพ
 - เพิ่มสมรรถนะบุคลากรด้านการแพทย์ การพยาบาลและการสาธารณสุขเพื่อเป็นนักปรับพฤติกรรมสุขภาพมืออาชีพ
 - มีระบบร้องเรียน (Voice) การบริการด้านสุขภาพของสถานประกอบการ/กิจการโดยภาคประชาชน
- พัฒนาระบบเฝ้าระวังและการสื่อสารความรอบรู้ด้านสุขภาพ
 - พัฒนาระบบสารสนเทศ การสื่อสาร และยกระดับระบบตอบโต้ความเสี่ยงด้านสุขภาพ เพื่อลดภัยคุกคามที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาสุขภาพะคนไทย
 - บูรณาการระบบเฝ้าระวังและกลไกการสื่อสารเพื่อสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพทุกระดับ
- พัฒนากลไกการขับเคลื่อนการสร้างเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพ
 - พัฒนากลไกการขับเคลื่อนคณะกรรมการสร้างเสริมความรอบรู้และสื่อสารสุขภาพแห่งชาติ
 - พัฒนากลไกการเบิกจ่ายค่าสร้างเสริมความรอบรู้ต่อหัวผู้รับบริการในสถานบริการ HLO สถานบริการภาครัฐเอกชน สถานประกอบการรอบรู้ด้านสุขภาพ
 - วิจัย พัฒนา ประเมินผล รวมทั้งกำกับติดตามการดำเนินงาน

โครงการ/การดำเนินงาน

- โครงการโรงเรียนรอบรู้ด้านสุขภาพตามแนววิถีชีวิตใหม่ (New Normal Health Literate School)

๖.๒.๔ แผนปฏิบัติการ เรื่อง ยกระดับองค์กรสู่ความเป็นเลิศ และมีธรรมาภิบาล

เป้าหมายที่ ๙ ศูนย์ความเชี่ยวชาญด้านการดูแลสุขภาพแบบองค์รวม และการส่งเสริมสุขภาพขั้นสูงของประเทศ

ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมายรายปี				
	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
๑. จำนวนประเด็นการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมเป็นที่ยอมรับ ๑ ใน ๑๐ ของเอเชีย	๒ ประเด็น	๒ ประเด็น	๒ ประเด็น	๒ ประเด็น	๒ ประเด็น
๒. จำนวนศูนย์ความเชี่ยวชาญในการบริการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมด้วยเทคโนโลยีขั้นสูง		๕ แห่ง (สะสม)	๘ แห่ง (สะสม)	๑๒ แห่ง (สะสม)	๑๕ แห่ง (สะสม)

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมายรายปี				
	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
๓. จำนวนองค์ความรู้ งานวิจัย หรือ ผลงานวิชาการ หรือ นวัตกรรมได้ถูกขับเคลื่อนหรือยกระดับเป็น นโยบาย ยุทธศาสตร์หรือกฎหมาย	๖ เรื่อง	๖ เรื่อง	๖ เรื่อง	๖ เรื่อง	๖ เรื่อง

แนวทางการพัฒนา

- พัฒนาระบบบริการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคด้วยเทคโนโลยีขั้นสูง
 - พัฒนาองค์ความรู้และรูปแบบการจัดบริการการส่งเสริมสุขภาพโดยใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีขั้นสูง ที่มีความแม่นยำ จำเพาะ ทันสมัย
 - พัฒนาหน่วยบริการกรมอนามัยเป็นศูนย์เชี่ยวชาญด้านการดูแลสุขภาพองค์รวม และการส่งเสริมสุขภาพขั้นสูง
 - พัฒนาศูนย์ปฏิบัติการด้านภาวะวิกฤตสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมรองรับภัยคุกคามทางสุขภาพ
 - พัฒนาศักยภาพบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญในการบริการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมด้วยเทคโนโลยีขั้นสูง
- สร้างระบบเครือข่ายความร่วมมือการบริหารจัดการแผนงานวิจัยและนวัตกรรม
 - สร้างกลไกและสภาพแวดล้อมในการพัฒนางานวิจัยและนวัตกรรม
 - สร้างเครือข่ายนักวิจัย แลกเปลี่ยนผู้วิจัย งานวิจัย นวัตกรรม และการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา
 - จัดทำแผนงานวิจัยและนวัตกรรมด้านการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม และระบบการประเมินตามมาตรฐานทางวิชาการ
 - ส่งเสริมการวิจัยแบบบูรณาการข้ามศาสตร์ (Transdisciplinary Research)
 - พัฒนาระบบคลังข้อมูลความรู้ งานวิจัย นวัตกรรม สินค้าและบริการ และการเผยแพร่ความรู้
- พัฒนาและยกระดับระบบการจัดการความรู้
 - พัฒนาระบบการจัดการความรู้และนวัตกรรมการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมเป็นระบบอิเล็กทรอนิกส์ (DOH E-learning center) สำหรับประชาชนและภาคีเครือข่าย
 - จัดทำแผนพัฒนากำลังคนด้านการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมระดับประเทศ
 - พัฒนาหลักสูตรการจัดการความรู้ด้านส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม โดยบูรณาการความต้องการและองค์ความรู้ ร่วมกับภาคีเครือข่าย
 - พัฒนาระบบการกำกับ ติดตาม และประเมินผลผู้ผ่านการอบรม/เจ้าหน้าที่/ผู้ประกอบการ/ผู้ได้รับใบอนุญาต และอบรมทบทวนความรู้อย่างต่อเนื่อง (Reaccredit)

โครงการ/การดำเนินงาน

- โครงการศูนย์ความเชี่ยวชาญการบริการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมด้วยเทคโนโลยีขั้นสูง
- โครงการความร่วมมือทางวิชาการระหว่างประเทศด้านประชากรวางแผนครอบครัว

เป้าหมายที่ ๑๐ องค์กรสมรรถนะสูงและคล่องตัว (Agile Organization)

ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมายรายปี				
	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
๑. การผ่านเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ PMQA ๔.๐ (Basic/Advance/Significance)	Basic	Advanc e		Significa nce	
๒. ร้อยละบุคลากรได้รับการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัล	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๕	ร้อยละ ๙๐	ร้อยละ ๙๕	ร้อยละ ๙๕
๓. ร้อยละบุคลากรมีความสามารถเชิงสมรรถนะหลักของกรมอนามัย ตั้งแต่ระดับปานกลางขึ้นไป	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๕	ร้อยละ ๘๕

แนวทางการพัฒนา

- **ยกระดับการบริหารให้ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงสู่องค์กรดิจิทัล**
 - ปรับปรุงโครงสร้างการบริหารให้มีความยืดหยุ่น และมีการบริหารความเสี่ยงที่สอดคล้องกับบริบทและสถานการณ์การเปลี่ยนแปลง
 - พัฒนา และซักซ้อมแผนดำเนินธุรกิจสำหรับการบริหารความพร้อมต่อสภาวะวิกฤต (Business Continuity Plan : BCP) อย่างต่อเนื่อง
 - พัฒนาโครงสร้าง ระบบการบริหารและการบริการด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลเต็มรูปแบบ
 - ยกระดับคุณภาพการให้บริการดิจิทัล โดยเน้นประชาชนเป็นศูนย์กลาง
- **ยกระดับการบริหารกำลังคนและสร้างสมรรถนะให้บุคลากรสามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลง**
 - ยกระดับบุคลากรให้มีสมรรถนะและทักษะที่หลากหลายเสริมสร้างและพัฒนาให้บุคลากรมีทักษะที่หลากหลายในการขับเคลื่อนงาน (Multi skill)
 - ยกระดับความรู้ด้านเทคโนโลยีดิจิทัลให้ทันต่อการการเปลี่ยนแปลง
 - บริหารกำลังคนและวางแผนทดแทนตำแหน่งงาน (Succession Planning) ให้สอดคล้องกับภารกิจระยะยุทธศาสตร์กรม

โครงการ/การดำเนินงาน

- โครงการพัฒนาและขับเคลื่อนกรมอนามัย ๔.๐ องค์กรคุณภาพ

เป้าหมายที่ ๑๑ องค์กรน่าอยู่ นำทำงาน และมีธรรมาภิบาล

ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมายรายปี				
	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
๑. ร้อยละความผูกพันของบุคลากรต่อองค์กร	ร้อยละ ๗๕	ร้อยละ ๗๕	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๕
๒. คะแนนประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของกรมอนามัย (Integrity and Transparency Assessment: ITA)	๙๕ คะแนน	๙๕ คะแนน	๙๕ คะแนน	๙๕ คะแนน	๙๕ คะแนน
๓. จำนวนองค์กรแห่งความสุขที่มีคุณภาพ	๕ แห่ง (สะสม)	๑๐ แห่ง (สะสม)	๑๕ แห่ง (สะสม)	๒๐ แห่ง (สะสม)	๒๕ แห่ง (สะสม)

แนวทางการพัฒนา

- พัฒนาและยกระดับองค์กรแห่งความสุข (Happy Organization) และองค์กรแห่งความผูกพัน (Engaged Organization)

- สร้างความสมดุลของชีวิตกับการทำงาน (Work-Life Balance) และสร้างบรรยากาศการทำงานแบบมีส่วนร่วม

- ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีความก้าวหน้า มั่นคงในสายอาชีพ และเสริมสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน และสร้างผลงานที่มีคุณค่าอย่างเป็นระบบ

- บูรณาการหลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการและขับเคลื่อนการดำเนินงานในทุกกระบวนการ

- ขับเคลื่อนการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล และการจัดการความเสี่ยงและควบคุมภายในอย่างเป็นระบบของหน่วยงานในสังกัดกรมอนามัย

- สร้างวัฒนธรรมและค่านิยมองค์กรและการขับเคลื่อนการปรับเปลี่ยนสู่การปฏิบัติองค์กรคุณภาพคู่คุณธรรม

โครงการ/การดำเนินงาน

- โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการองค์กรตามหลักธรรมาภิบาล

แบบฟอร์ม ประมาณการวงเงินงบประมาณตามแผนปฏิบัติการ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

ข้อมูล : งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ (ชั้นร่าง พ.ร.บ.)

แบบฟอร์มที่ ๒

๖.๓ ประมาณการวงเงินงบประมาณรวม (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

๖.๓.๑ ประมาณการวงเงินงบประมาณทั้งหมด ๘,๔๐๔.๗๒๕๒ ล้านบาท

แหล่งเงิน				
เงินงบประมาณแผ่นดิน	เงินรายได้ของหน่วยงาน	เงินกู้		อื่นๆ
		ในประเทศ	ต่างประเทศ	

๖.๓.๒ ประมาณการวงเงินงบประมาณตามแผนปฏิบัติการ

แผนปฏิบัติการ	โครงการ ภายใต้แผนงาน/โครงการระดับกระทรวงสาธารณสุข	วงเงินงบประมาณ (ลบ.)					วงเงินรวม	ความเชื่อมโยง		
		๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐		ยุทธศาสตร์ชาติที่	แผนแม่บทฯ	แผนย่อยฯที่
รวมทั้งสิ้น		๑,๗๘๖,๒๓๖,๒๐๐	๑,๖๒๔,๒๗๖,๕๐๐	๑,๖๕๓,๓๔๘,๓๐๐	๑,๖๗๑,๙๖๓,๓๐๐	๑,๖๗๑,๙๖๓,๓๐๐	๘,๔๐๔,๗๒๕,๒๐๐			
เงินงบประมาณแผ่นดิน	รวม	๑,๗๘๖,๒๓๖,๒๐๐	๑,๖๒๔,๒๗๖,๕๐๐	๑,๖๕๓,๓๔๘,๓๐๐	๑,๖๗๑,๙๖๓,๓๐๐	๑,๖๗๑,๙๖๓,๓๐๐	๘,๔๐๔,๗๒๕,๒๐๐			
๑. อภิบาลระบบส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม	รวม	๔,๔๘๓๕	๔,๔๘๓๕	๔,๔๘๓๕	๔,๔๘๓๕	๔,๔๘๓๕	๑๙,๓๕๕๑			
	แผนงานที่ ๑ การพัฒนาคุณภาพชีวิตคนไทยทุกกลุ่มวัย (ด้านสุขภาพ)									
	๑. โครงการพัฒนาและสร้างศักยภาพทุกกลุ่มวัย									
	๑.๑ โครงการปกป้องคุ้มครองสิทธิด้านสุขภาพของประชาชน	๓,๗๑๗๙	๓,๗๑๗๙	๓,๗๑๗๙	๓,๗๑๗๙	๓,๗๑๗๙	๑๘,๕๘๙๕	๖	๑๓,๒๒	- แผนย่อยการใช้ชุมชนเป็นฐานในการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพที่ดี - แผนย่อยการพัฒนากฎหมาย
	แผนงานที่ ๑๒ การพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศด้านสุขภาพ									
	๑. โครงการพัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารเทคโนโลยีสุขภาพแห่งชาติ									
	๑.๑ โครงการพัฒนาข้อมูลกลางกรมอนามัยเพื่อการยกระดับในการจัดเก็บและใช้ประโยชน์	๐,๗๖๕๖	๐,๗๖๕๖	๐,๗๖๕๖	๐,๗๖๕๖	๐,๗๖๕๖	๐,๗๖๕๖	๖	๒๐	แผนย่อยการพัฒนาบริการประชาชน

แผนปฏิบัติการราชการ	โครงการ ภายใต้แผนงาน/โครงการระดับกระทรวงสาธารณสุข	วงเงินงบประมาณ (ลบ.)					วงเงินรวม	ความเชื่อมโยง		
		๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐		ยุทธศาสตร์ชาติที่	แผนแม่บทฯ	แผนย่อยฯที่
๒. ส่งเสริมสุขภาพกลุ่มวัยและอนามัยสิ่งแวดล้อมสู่เมืองสุขภาพดี	รวม	๑๙๓,๑๕๘๖	๑๙๓,๑๕๘๖	๑๙๓,๑๖๒๒	๑๙๓,๑๖๒๒	๑๙๓,๑๖๒๒	๙๖๕,๘๐๓๘			
	แผนงานที่ ๑ การพัฒนาคุณภาพชีวิตคนไทยทุกกลุ่มวัย (ด้านสุขภาพ)									
	๑. โครงการพัฒนาและสร้างศักยภาพทุกกลุ่มวัย									
	๑.๑ โครงการเตรียมความพร้อมก่อนสมรสและก่อนมีบุตร เพื่อการเกิดทารกมีคุณภาพ	๑๓,๐๒๙๔	๑๓,๐๒๙๔	๑๓,๐๒๙๔	๑๓,๐๒๙๔	๑๓,๐๒๙๔	๖๕,๑๔๗๐	๓	๑๑	แผนย่อยการพัฒนาเด็กตั้งแต่ช่วงการตั้งครรภ์จนถึงปฐมวัย
	๑.๒ โครงการส่งเสริมการเกิดอย่างมีคุณภาพ	๑๔,๘๙๒๕	๑๔,๘๙๒๕	๑๔,๘๙๒๕	๑๔,๘๙๒๕	๑๔,๘๙๒๕	๗๔,๔๖๒๕	๓	๑๑	แผนย่อยการพัฒนาเด็กตั้งแต่ช่วงการตั้งครรภ์จนถึงปฐมวัย
	๑.๓ โครงการส่งเสริมการเจริญเติบโตและพัฒนาการเด็กปฐมวัย	๑๘,๔๙๔๖	๑๘,๔๙๔๖	๑๘,๔๙๔๖	๑๘,๔๙๔๖	๑๘,๔๙๔๖	๙๒,๔๗๓๐	๓	๑๑	แผนย่อยการพัฒนาเด็กตั้งแต่ช่วงการตั้งครรภ์จนถึงปฐมวัย
	๑.๔ โครงการยกระดับการเข้าถึงบริการส่งเสริมสุขภาพแต่ละกลุ่มวัยและอนามัยสิ่งแวดล้อมสำหรับกลุ่มเปราะบางและด้อยโอกาสของสังคม	๒,๔๔๑๔	๒,๔๔๑๔	๒,๔๔๑๔	๒,๔๔๑๔	๒,๔๔๑๔	๑๒,๒๐๗๐	๔	๑๗	การคุ้มครองทางสังคมขั้นพื้นฐานและหลักประกันทางเศรษฐกิจ สังคม และสุขภาพ
	๑.๕ โครงการผู้พิทักษ์อนามัยโรงเรียนในยุคดิจิทัล	๑๐,๙๓๖๐	๑๐,๙๓๖๐	๑๐,๙๓๖๐	๑๐,๙๓๖๐	๑๐,๙๓๖๐	๕๔,๖๘๐๐	๓	๑๑	แผนย่อยการพัฒนาช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น
	๑.๖ โครงการส่งเสริมสุขภาพเด็กกลุ่มเปราะบาง	๔,๓๕๖๒	๔,๓๕๖๒	๔,๓๕๖๒	๔,๓๕๖๒	๔,๓๕๖๒	๒๑,๗๘๑๐	๓	๑๑	แผนย่อยการพัฒนาช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น
	๑.๗ โครงการยกระดับการขับเคลื่อนระบบสุขภาพและอนามัยการเจริญพันธุ์ในวัยรุ่นต้นตัวชีวิต:	๘,๗๖๑๖	๘,๗๖๑๖	๘,๗๖๑๖	๘,๗๖๑๖	๘,๗๖๑๖	๔๓,๘๐๘๐	๓	๑๑	แผนย่อยการพัฒนาช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น
	๑.๘ โครงการพัฒนาและขับเคลื่อนการส่งเสริมกิจกรรมทางกายระดับชาติ	๗,๓๙๔๙	๗,๓๙๔๙	๗,๓๙๔๙	๗,๓๙๔๙	๗,๓๙๔๙	๓๖,๙๗๔๕	๓	๑๔	แผนย่อยการส่งเสริมการออกกำลังกาย การออกกำลังกาย ออกกำลังกาย และกีฬาขั้นพื้นฐานฯ

แผนปฏิบัติการ	โครงการ ภายใต้แผนงาน/โครงการระดับกระทรวงสาธารณสุข	วงเงินงบประมาณ (ลบ.)						ความเชื่อมโยง		
		๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	วงเงินรวม	ยุทธศาสตร์ชาติที่	แผนแม่บทฯ	แผนย่อยฯที่
	๑.๙ โครงการจัดการสภาพแวดล้อมและการสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพเพื่อการเตรียมความพร้อมวัยทำงานสู่วัยสูงอายุที่มีสุขภาพดี	๙.๘๐๑๔	๙.๘๐๑๔	๙.๘๐๑๔	๙.๘๐๑๔	๙.๘๐๑๔	๔๙.๐๐๗๐	๓,๔	๑๕	แผนย่อยการรองรับสังคมสูงวัยเชิงรุก
	๑.๑๐ โครงการขับเคลื่อนระบบการส่งเสริมสุขภาพดูแลผู้สูงอายุและผู้มีภาวะพึ่งพิงระยะยาวแบบบูรณาการ (Long Term Care) แบบ New Normal	๑๘.๒๙๕๑	๑๘.๒๙๕๑	๑๘.๒๙๕๑	๑๘.๒๙๕๑	๑๘.๒๙๕๑	๙๑.๔๗๕๕	๔	๑๕	แผนย่อยการรองรับสังคมสูงวัยเชิงรุก
	๑.๑๑ โครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุตามแนวทางชะลอชราชีววัยยืนยาวสุขภาพที่พึ่งประสงค์ (ร้อยละ ๕๒)	๑๓.๒๓๐๙	๑๓.๒๓๐๙	๑๓.๒๓๐๙	๑๓.๒๓๐๙	๑๓.๒๓๐๙	๖๖.๑๕๔๕	๔	๑๕	แผนย่อยการรองรับสังคมสูงวัยเชิงรุก
	๑.๑๒ โครงการพระสงฆ์กับการพัฒนาสุขภาพ	๗.๗๓๖๔	๗.๗๓๖๔	๗.๗๓๖๔	๗.๗๓๖๔	๗.๗๓๖๔	๓๘.๖๘๒๐	๔	๑๕	แผนย่อยการรองรับสังคมสูงวัยเชิงรุก
	๑.๑๓ โครงการพัฒนาระบบการดูแลสุขภาพช่องปากผู้สูงอายุ	๙.๖๗๓๕	๙.๖๗๓๕	๙.๖๗๓๕	๙.๖๗๓๕	๙.๖๗๓๕	๔๘.๓๖๗๕	๔	๑๕	แผนย่อยการรองรับสังคมสูงวัยเชิงรุก
	แผนงานที่ ๔ การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม									
	๑. โครงการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม									
	๑.๑ โครงการเสริมสร้างพลังท้องถิ่นและชุมชนจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมเพื่อเมืองสุขภาพดี	๔.๑๓๕๗	๔.๑๓๕๗	๔.๑๓๕๗	๔.๑๓๕๗	๔.๑๓๕๗	๒๐.๖๗๘๕	๕	๑๓	แผนย่อยการใช้ชุมชนเป็นฐานในการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพที่ดี
	๑.๒ โครงการเสริมสร้างขีดความสามารถต่อการปรับตัวด้านสุขภาพจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	๓.๒๗๓๓	๓.๒๗๓๓	๓.๒๗๓๓	๓.๒๗๓๓	๓.๒๗๓๓	๑๖.๓๖๖๕	๓	๑๓	แผนย่อยการพัฒนาและสร้างระบบรับมือปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และอุบัติซ้ำที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ

แผนปฏิบัติการ	โครงการ ภายใต้แผนงาน/โครงการระดับกระทรวงสาธารณสุข	วงเงินงบประมาณ (ลบ.)					วงเงินรวม	ความเชื่อมโยง		
		๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐		ยุทธศาสตร์ชาติที่	แผนแม่บท	แผนย่อยที่
	๑.๓ โครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบการบริหารจัดการมูลฝอยตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข	๔.๗๕๒๖	๔.๗๕๒๖	๔.๗๕๒๖	๔.๗๕๒๖	๔.๗๕๒๖	๒๓.๗๖๓๐	๕	๑๘	แผนย่อยการจัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
	๑.๔ โครงการเฝ้าระวังและป้องกันผลกระทบต่อสุขภาพจากมลพิษทางอากาศ	๒.๗๑๖๗	๒.๗๑๖๗	๒.๗๑๖๗	๒.๗๑๖๗	๒.๗๑๖๗	๑๓.๕๘๓๕	๕	๑๘	แผนย่อยการจัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
	๑.๕ โครงการยกระดับการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมเพื่อเมืองสุขภาพดีในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก	๓.๐๗๔๔	๓.๐๗๔๔	๓.๐๗๘๐	๓.๐๗๘๐	๓.๐๗๘๐	๑๕.๓๘๒๘	๕	๙,๑๓	- แผนย่อยการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก - แผนย่อยการสร้างความรู้ด้านสุขภาพฯ
	๑.๖ โครงการพัฒนาคุณภาพน้ำประปาหมู่บ้านให้ได้มาตรฐานและราคาเหมาะสมสู่เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (SDG๖) ภายในปีพ.ศ. ๒๕๗๐	๔.๐๘๕๔	๔.๐๘๕๔	๔.๐๘๕๔	๔.๐๘๕๔	๔.๐๘๕๔	๒๐.๔๒๗๐	๔,๕	๑๙	แผนย่อยการพัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ
	๑.๗ โครงการพัฒนาระบบจัดการคุณภาพน้ำสะอาดชุมชนในพื้นที่ห่างไกลและทุรกันดาร	๒.๐๗๘๘	๒.๐๗๘๘	๒.๐๗๘๘	๒.๐๗๘๘	๒.๐๗๘๘	๑๐.๓๙๔๐	๔,๕	๑๙	แผนย่อยการพัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ
	แผนงานที่ ๘ การพัฒนาโครงการพระราชดำริ โครงการเฉลิมพระเกียรติ และพื้นที่เฉพาะ									
	๑. โครงการพระราชดำริ โครงการเฉลิมพระเกียรติ และโครงการพื้นที่เฉพาะ									

แผนปฏิบัติการ	โครงการ ภายใต้แผนงาน/โครงการระดับกระทรวงสาธารณสุข	วงเงินงบประมาณ (ลบ.)					ความเชื่อมโยง			
		๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	วงเงินรวม	ยุทธศาสตร์ชาติที่	แผนแม่บทฯ	แผนย่อยฯที่
	๑.๑ โครงการส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ทักษะการดำรงชีวิตสู่ศตวรรษที่ ๒๑ "เลี้ยงดูลูกตามคำสอนพ่อ" ในพื้นที่โครงการพัฒนาเพื่อความมั่นคงในพื้นที่ชายแดนอันเนื่องมาจากพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหาราชบรมนาถบพิตร และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง	๑.๘๒๒๑	๑.๘๒๒๑	๑.๘๒๒๑	๑.๘๒๒๑	๑.๘๒๒๑	๙.๑๑๐๕	๓	๑๓	แผนย่อยการสร้างความรู้ด้านสุขภาพและการป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยง
	๑.๒ โครงการส่งเสริมโภชนาการและสุขภาพอนามัยเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร (กพด.) ตามแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในพื้นที่ทุรกันดารตามพระราชดำริ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี	๕.๓๘๓๐	๕.๓๘๓๐	๕.๓๘๓๐	๕.๓๘๓๐	๕.๓๘๓๐	๒๖.๙๑๕๐	๓	๑๓,๑๗	-แผนย่อยการสร้างความรู้ด้านสุขภาพและการป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยง - แผนย่อยมาตรการแบบเจาะจงกลุ่มเป้าหมายเพื่อแก้ปัญหาเฉพาะกลุ่ม
	๑.๓ โครงการพัฒนาสุขภาพเด็กและประชาชนในพื้นที่ศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจาก พระราชดำริ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตัวชี้วัด: - เด็กวัยเรียนในพื้นที่ศูนย์ภูฟ้าพัฒนา มีภาวะเตี้ย (ร้อยละ ๕) - เด็กวัยเรียนในพื้นที่ศูนย์ภูฟ้าพัฒนามีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ (ร้อยละ ๓๐)	๑.๐๖๕๒	๑.๐๖๕๒	๑.๐๖๕๒	๑.๐๖๕๒	๑.๐๖๕๒	๕.๓๒๖๐	๓	๑๓,๑๗	-แผนย่อยการสร้างความรู้ด้านสุขภาพและการป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยง - แผนย่อยมาตรการแบบเจาะจงกลุ่มเป้าหมายเพื่อแก้ปัญหาเฉพาะกลุ่ม
	๑.๔ โครงการควบคุมโรคและป้องกันโรคขาดสารไอโอดีน	๕.๖๐๐๗	๕.๖๐๐๗	๕.๖๐๐๗	๕.๖๐๐๗	๕.๖๐๐๗	๒๘.๐๐๓๕	๓	๑๑	แผนย่อยการพัฒนาและยกระดับศักยภาพวิทยากรงาน

แผนปฏิบัติการราชการ	โครงการ ภายใต้แผนงาน/โครงการระดับกระทรวงสาธารณสุข	วงเงินงบประมาณ (ลบ.)					วงเงินรวม	ความเชื่อมโยง		
		๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐		ยุทธศาสตร์ชาติที่	แผนแม่บทฯ	แผนย่อยฯที่
	๑.๕ โครงการควบคุมและป้องกันภาวะโลหิตจาง	๑,๒๐๕๑	๑,๒๐๕๑	๑,๒๐๕๑	๑,๒๐๕๑	๑,๒๐๕๑	๖,๐๒๕๕	๓	๑๑,๑๓	- แผนย่อยการพัฒนาช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น - แผนย่อยการพัฒนาาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัย สนับสนุนการสร้างสุขภาวะที่ดี
	๑.๖ โครงการสืบสานพระราชปณิธานสมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี เสด็จฯ ดำเนินการด้าน	๒,๘๓๓๐	๒,๘๓๓๐	๒,๘๓๓๐	๒,๘๓๓๐	๒,๘๓๓๐	๑๔,๑๖๕๐	๓	๑๓	แผนย่อยการสร้างความรู้ด้านสุขภาพและการป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาพ
	๑.๗ โครงการฟื้นฟูสมเด็จพระราชทาน ถวาย เป็นพระราชกุศลพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเนื่องในโอกาสมหามงคล ๗๒ พรรษา	๔,๑๗๗๔	๔,๑๗๗๔	๔,๑๗๗๔	๔,๑๗๗๔	๔,๑๗๗๔	๒๐,๘๘๘๕	๔	๑๕	แผนย่อยการรองรับสังคมสูงวัยเชิงรุก
	๑.๘ โครงการพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมพื้นที่โครงการพระราชดำริและโครงการเฉลิมพระเกียรติ	๒,๓๖๓๙	๒,๓๖๓๙	๒,๓๖๓๙	๒,๓๖๓๙	๒,๓๖๓๙	๑๑,๘๑๙๕	๕	๑๓,๑๘	- แผนย่อยการสร้างความรู้ด้านสุขภาพและการป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาพ - แผนย่อยการจัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ฯ

แผนปฏิบัติการ	โครงการ ภายใต้แผนงาน/โครงการระดับกระทรวงสาธารณสุข	วงเงินงบประมาณ (ลบ.)					วงเงินรวม	ความเชื่อมโยง		
		๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐		ยุทธศาสตร์ชาติที่	แผนแม่บทฯ	แผนย่อยฯที่
	๑.๙ โครงการราชทัณฑ์ ปันสุข ทำความดี เพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์	๑,๒๙๔๓	๑,๒๙๔๓	๑,๒๙๔๓	๑,๒๙๔๓	๑,๒๙๔๓	๖,๔๗๑๕	๓	๑๓	แผนย่อยการสร้างความรู้ด้านสุขภาวะและการป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาวะ
	แผนงานที่ ๙ : อุตสาหกรรมการแพทย์ครบวงจร การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงามและแพทย์แผนไทย									
	๑. โครงการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและการแพทย์									
	๑.๑ โครงการพัฒนาและยกระดับระบบการจัดการสุขภาพโภชนาการและอนามัยสิ่งแวดล้อม เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการท่องเที่ยวไทย	๔,๒๕๒๖	๔,๒๕๒๖	๔,๒๕๒๖	๔,๒๕๒๖	๔,๒๕๒๖	๒๑,๒๖๓๐	๒	๕	แผนย่อยการพัฒนาระบบนิเวศการท่องเที่ยว
๓. สร้างความรู้ด้านสุขภาพ	รวม	๓๙,๘๓๕๕	๓๙,๘๓๕๕	๓๙,๘๓๕๕	๓๙,๘๓๕๕	๓๙,๘๓๕๕	๑๗๕,๑๗๗๕			
	แผนงานที่ ๑ การพัฒนาคุณภาพชีวิตคนไทยทุกกลุ่มวัย (ด้านสุขภาพ)									
	๑. โครงการพัฒนาความรู้ด้านสุขภาพของประชากร									
	๑.๑ โครงการโรงเรียนรอบรู้ด้านสุขภาพตามแนวคิดชีวิตใหม่ (New Normal Health Literate School) ตัวชี้วัด: โรงเรียนพัฒนาเป็นโรงเรียนรอบรู้ด้านสุขภาพ (HLS) (๔,๐๐๐ แห่ง)	๑๕,๘๕๙๑	๑๕,๘๕๙๑	๑๕,๘๕๙๑	๑๕,๘๕๙๑	๑๕,๘๕๙๑	๗๙,๒๙๕๕	๓	๑๑,๑๓	- แผนย่อยการพัฒนาช่างวัยเรียน/วัยรุ่น - แผนย่อยการสร้างความรู้ด้านสุขภาวะและการป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยง

แผนปฏิบัติการ	โครงการ ภายใต้แผนงาน/โครงการระดับกระทรวงสาธารณสุข	วงเงินงบประมาณ (ลบ.)					วงเงินรวม	ความเชื่อมโยง		
		๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐		ยุทธศาสตร์ชาติที่	แผนแม่บทฯ	แผนย่อยฯที่
	๑.๒ โครงการยกระดับครอบครัว ชุมชนรอบรู้สุขภาพภายใต้วิถีชีวิตปกติใหม่	๘.๗๘๒๗	๘.๗๘๒๗	๘.๗๘๒๗	๘.๗๘๒๗	๘.๗๘๒๗	๔๓.๙๑๓๕	๓	๑๑,๑๓	- แผนย่อยการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพมนุษย์ - แผนย่อยการพัฒนาและยกระดับศักยภาพวัยแรงงาน - แผนย่อยการสร้างความรู้ด้านสุขภาพและการป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาพ
	๑.๓ โครงการยกระดับความรู้ด้านสุขภาพของประชาชนเพื่อปรับพฤติกรรมและลดภัยคุกคามที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาสุขภาพคนไทย	๔.๘๓๒๑	๔.๘๓๒๑	๔.๘๓๒๑	๔.๘๓๒๑	๔.๘๓๒๑	๒๔.๑๖๐๕	๓	๑๓	แผนย่อยการสร้างความรู้ด้านสุขภาพและการป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาพ
	๑.๔ โครงการสาสุขยุคใหม่ชวนคนไทยใส่ใจสุขภาพตนเอง	๕.๓๖๑๖	๕.๓๖๑๖	๕.๓๖๑๖	๕.๓๖๑๖	๕.๓๖๑๖	๒๖.๘๐๘๐	๓	๑๓	แผนย่อยการสร้างความรู้ด้านสุขภาพและการป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาพ

แผนปฏิบัติการ	โครงการ ภายใต้แผนงาน/โครงการระดับกระทรวงสาธารณสุข	วงเงินงบประมาณ (ลบ.)						ความเชื่อมโยง		
		๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	วงเงินรวม	ยุทธศาสตร์ชาติที่	แผนแม่บท	แผนย่อยที่
๔. ยกระดับองค์การสู่ความเป็นเลิศ และมีธรรมาภิบาล	รวม	๒๔๔,๙๖๗๑	๓๘,๕๒๒๖	๓,๖๙๙๕	๓,๖๙๙๕	๓,๖๙๙๕	๒๙๕,๕๘๘๒			
	แผนงานที่ ๖ การพัฒนาระบบบริการสุขภาพ (Service Plan)									
	โครงการศูนย์ความเชี่ยวชาญบริการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมด้วยเทคโนโลยีขั้นสูง		๓๔,๘๒๓๑				๓๔,๘๒๓๑	๓	๑๓	แผนย่อยการพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัย
	แผนงานที่ ๑๑ การพัฒนาระบบธรรมาภิบาลและองค์กรคุณภาพ									
	๑. โครงการประเมินคุณธรรมความโปร่งใส									
	๑.๑ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการองค์กรตามหลักธรรมาภิบาล	๒,๙๖๓๕	๒,๙๖๓๕	๒,๙๖๓๕	๒,๙๖๓๕	๒,๙๖๓๕	๑๔,๘๗๗๕	๖	๒๑	แผนย่อยการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ
	๒. โครงการพัฒนาองค์กรคุณภาพ									
	๒.๑ โครงการพัฒนาและขับเคลื่อนกรมอนามัย ๔๐ องค์กรคุณภาพ	๒๔๑,๒๖๗๖					๒๔๑,๒๖๗๖	๖	๒๐	แผนย่อยการพัฒนาบริการประชาชน
	แผนงานที่ ๑๔ การพัฒนางานวิจัยและนวัตกรรมด้านสุขภาพ									
	๑. โครงการพัฒนางานวิจัย/นวัตกรรมผลิตภัณฑ์สุขภาพและเทคโนโลยีทางการแพทย์									
	๑.๓ โครงการความร่วมมือทางวิชาการระหว่างประเทศด้านประชากรวางแผนครอบครัว	๐,๗๓๖๐	๐,๗๓๖๐	๐,๗๓๖๐	๐,๗๓๖๐	๐,๗๓๖๐	๓,๖๘๐๐	๓	๒๓	แผนย่อยการวิจัยและพัฒนา นวัตกรรม ด้านสังคม
แผนงานบุคลากรภาครัฐ		๑๑๘๖,๖๒๕๔	๑๒๔๔,๖๙๑๐	๑๓๑๐,๒๗๖๕	๑๓๓๙,๗๗๖๒	๑๓๓๙,๗๗๖๒	๖๔๑๗,๑๔๗๓			
รายจ่ายประจำขั้นค่า/จำเป็น รายการผูกพัน (ค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าโทรศัพท์ ค่าเช่ารถ ฯลฯ)		๑๒๖,๑๖๖๑	๑๐๘,๕๘๕๓	๑๐๖,๘๙๑๑	๙๖,๐๐๕๔	๙๖,๐๐๕๔	๕๓๓,๖๕๓๓			